Meerjarenbegroting 2025-2028

Geldrop-Mierlo

Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave ... 2
Algemene inleiding ... 4
Verloop begrotingssaldo ... 4
Algemene toelichting en inleiding bij programma's ... 8
Programma 1. De mens centraal ... 9
Thema Een leven lang ontwikkelen ... 9
Thema Bestaanszekerheid ... 12
Thema Zorg & ondersteuning ... 14
Focuspunten lijn "De mens centraal" ... 18
Programma 2. Sterke wijken ... 23
Thema Vitaal leven ... 23
Thema Sterke netwerken ... 26
Thema Leefbare, groene wijken ... 28
Thema Inclusief leven ... 29
Thema Wonen ... 30
Uitvoeringsplan Coevering ... 31
Focuspunten lijn "Sterke wijken" ... 33
Programma 3. Vitaal & groen buitengebied ... 37
Thema Doorlopend groen ... 37
Thema Multifunctioneel landelijk gebied ... 38
Uitvoeringsplan Gijzenrooi ... 39
Focuspunten lijn "Vitaal & groen buitengebied" ... 41
Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo ... 42
Thema Mobiliteit ... 42
Thema Duurzaamheid ... 44
Thema Veiligheid ... 47
Thema Cultuur ... 48
Thema Economische kracht ... 49
Thema digitale samenleving ... 51
Uitvoeringsplan Centrum Geldrop ... 51
Focuspunten lijn "Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo" ... 53
Programma 5. Organisatie ... 57
Thema Organisatieontwikkeling ... 57
Thema Dienstverlening ... 58
Thema Datagedreven werken ... 59
Focuspunten lijn "Organisatie" ... 60
Paragrafen ... 66
Lokale heffingen ... 66
Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 72
Onderhoud kapitaalgoederen ... 80
Financiering ... 86
Bedrijfsvoering ... 88
Verbonden partijen ... 90
Inleiding ... 90
Gemeenschappelijke regelingen ... 91
Vennootschappen en coöperaties ... 102
Stichtingen en verenigingen ... 103
Overig ... 106
Grondbeleid ... 110
Wet open overheid ... 113
Verplichte beleidsindicatoren ... 114
Financiële begroting ... 116
Overzicht van baten en lasten ... 116
Overzicht van baten en lasten per taakveld ... 117
Toelichting overzicht van baten en lasten ... 119
Verschillen per programma ... 119
Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten ... 121
Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves ... 122

Uiteenzetting van de financiële positie 123
Geprognosticeerde balans 123
EMU-saldo 124
Jaarlijks terugkerende arbeidskosten 124
Overzicht van investeringen 125
Reserves en voorzieningen 128
Overzicht van reserves en voorzieningen 128
Toelichting op de reserves 130
Toelichting op de voorzieningen 138
Toelichting op de financiële uitgangspunten 141

Algemene inleiding

In het voorjaar van 2024 is in afstemming met de auditcommissie en de gemeenteraad gekozen voor een andere wijze van totstandkoming van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. Een ander proces gezien de financiële situatie van onze gemeente. Onder andere ontwikkelingen in het sociaal domein en achterblijvende compensatie in de algemene uitkering van het gemeentefonds voor loon- en prijsmutaties resulteerden in de situatie dat zonder ombuigingsmaatregelen een groot financieel tekort zou ontstaan.

Dit is aanleiding geweest voor het opstellen van de Notitie Naar een sluitende begroting 2025. Een notitie waarin de totstandkoming van de financiële positie is opgenomen alsook de voorstellen van het college om via ombuigingen te komen tot een sluitende begroting 2025.
In deze begroting is het uiteindelijke ombuigingsvoorstel van het college opgenomen. Naar aanleiding van de bespreking in de gemeenteraad van 10 september 2024 heeft het college het eerdere voorstel op een aantal onderdelen aangepast. Het gaat hierbij om het later invoeren van ombuigingsvoorstellen voor de bladkorven en de vermakelijkhedenretributie. In het thans voorliggende voorstel wordt het jaar 2025 gebruikt om te komen tot een definitief voorstel. Dit definitieve voorstel zal worden betrokken bij de beleidscyclus voor het jaar 2026.
Om een sluitende begroting 2025 te behouden stelt het college voor om meer kosten toe te rekenen aan de toeristenbelasting en daarmee het tarief meer te verhogen en wordt voorgesteld de bijdrage aan VNG International te stoppen.

In deze begroting is uiteengezet wat we in 2025 gaan doen om uitvoering te geven aan de strategie 2025-2028. Deels is dat door binnen onze programmatische aanpak activiteiten te koppelen aan de doelen die we hebben gesteld. Dit volgt uit het hoofdstuk in de strategie over de koers die we voor de verschillende thema's hanteren. Deels leggen we binnen de lijnwerkzaamheden accenten in de vorm van focuspunten. Dit ligt in het verlengde van het hoofdstuk in de strategie over het op orde hebben van de basis en het als organisatie in control zijn.
Vervolgens is inzichtelijk gemaakt wat het gaat kosten. Een beperkt deel van de kosten komt voort uit de eerder genoemde activiteiten en focuspunten; voor het belangrijkste deel zitten die kosten in de reguliere uitvoering van onze taken. De financiële mogelijkheden leveren voor 2025 en de opvolgende jaren de nodige begrenzingen op. In deze meerjarenbegroting is dat terug te zien doordat er geen extra budgetvraag is opgenomen en er ombuigingsmaatregelen zijn toegepast. Dit is gedaan via financieel-technische ingrepen, het snijden in personeelskosten, het aframen van budgetten voor de taakuitvoering en het treffen van maatregelen om inkomsten te verhogen.
Zowel het financiële overzicht als de capaciteitsraming zijn per taakveld weergegeven. Deze taakvelden hanteren we verplicht, conform het Besluit Begroting en Verantwoording. De begrotingsprogramma's zijn sinds vorig jaar gelijk getrokken met de programma's die we voor onze programmatische aanpak hanteren. Hierom zijn de taakvelden ondergebracht binnen het best passende programma. Per begrotingsprogramma zijn financiële bijzonderheden op een rij gezet. Door deze opzet geeft deze begroting antwoord op de drie W-vragen: wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat gaat het kosten.
De activiteiten, zoals beschreven in de thema's en de focuspunten regulier, worden uitgevoerd binnen de bestaande formatie. Deze zijn bij het opstellen getoetst op realisme en haalbaarheid. Eventuele keuzes met betrekking tot het doorvoeren van ombuigingsvoorstellen kunnen leiden tot een andere verdeling binnen de bestaande capaciteitsraming maar niet tot een uitvraag van extra formatie.
Voor het doorbelasten van (interne) kosten aan verschillende taakvelden (kosten toerekenen daar waar ze betrekking op hebben) wordt de verdeling van 2024 aangehouden.

Verloop begrotingssaldo

Het startpunt van deze Meerjarenbegroting is het saldo uit de vorige begroting. Met dit uitgangspunt zijn een aantal onderdelen herrekend. Voorbeelden hiervan zijn het overzicht van de investeringen, het overzicht van reserves en voorzieningen, de rente, salarissen en de verdeling van directe salariskosten over de taakvelden. Dit zijn autonome ontwikkelingen. Het gaat om een "herijking" van de budgetten bestaand beleid.

Op 10 september is de Notitie Naar een sluitende begroting 2025 besproken in de raad. Op basis van de notitie en de bespreking in de raad zijn de financiële mutaties verwerkt in deze begroting. Deze voorstellen vindt u afzonderlijk toegelicht aan het einde van elk programma. Ze staan vermeld bij het onderdeel "Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)". De financiële mutaties komen voor het grootste gedeelte overeen met de Notitie Naar een sluitende begroting 2025 zoals besproken in de raad van 10 september.

In onderstaand overzicht geeft een plus een positief effect op het begrotingssaldo, een min een negatief effect.

Verloop begrotingssaldo	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo na MPB 2024-2027	2.010.925	-1.044.785	376.708	876.329
Aanpassing activiteitenplan (MPB 2024-2027)	13.987	80.126	79.746	6.477
Aangenomen amendementen (MPB 2024-2027)	-216.907	-216.907	-216.907	-216.907
RIB sociaal domein (3-9-2024)	-2.058.272	-2.671.994	-3.053.331	-3.465.462
Verrekening tekorten en overschotten met algemene reserve	0	0	0	0
Eerdere besluitvorming raad in 2024	0	-51.204	-50.820	-50.436
Begrotingssaldo subtotaal	-250.267	-3.904.764	-2.864.604	-2.849.999
A. Structurele gevolgen 1e tussentijdse rapportage 2024	-1.095.736	-1.092.399	-1.096.475	-1.099.648
B. Actualisatie staat van investeringen	899.506	-21.057	-783.376	-1.267.972
C. Actualisatie staat van reserves en voorzieningen	489.037	643.122	526.673	-19.878
D. Actualisatie staat van salarissen	351.465	330.149	339.505	381.873
E. Berekening diverse gesloten exploitaties	-139.844	-148.152	-198.582	-253.834
F. Correcties budgetten bestaand beleid	-46.598	-144.713	-193.060	-353.800
G. Meicirculaire 2024	-1.061.778	978.531	771.720	829.503
H. Stelpost loon- en prijsstijgingen aanvullen	-2.332.987	-1.571.265	0	0
Begrotingssaldo subtotaal	-3.187.202	-4.930.548	-3.498.199	-4.633.755
I. Financiële mutaties	3.274.419	3.828.020	3.789.328	3.938.103
Begrotingssaldo in MPB 2025-2028	**87.217**	**-1.102.528**	**291.129**	**-695.652**
- waarvan incidenteel	-1.349.050	-339.111	-472.298	-526.828
- waarvan structureel	1.436.267	-763.417	763.427	-168.824
Algemene reserve	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	9.868.428	9.868.428	9.868.428	9.868.428
Verloop algemene reserve (incl. exploitatieresultaat)	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	11.304.695	9.868.428	10.631.855	9.699.604

A. Structurele gevolgen 1e tussentijdse rapportage 2024
De structurele gevolgen van de onderdelen uit de 1e tussentijdse rapportage 2024 zijn verwerkt in de voorliggende meerjarenbegroting.

B. Actualisatie staat van investeringen
Het overzicht van investeringen is geactualiseerd naar aanleiding van de jaarrekening 2023.

C. Actualisatie staat van reserves en voorzieningen
Het overzicht van reserves en voorzieningen is geactualiseerd.

D. Actualisatie staat van salarissen
Het overzicht van salarissen is geactualiseerd.

E. Berekening diverse gesloten exploitaties
De baten en lasten van alle gesloten exploitaties zijn opnieuw berekend. Het gaat hierbij om; afval, riolering, hondenbeleid, recreatie en toerisme en ondernemersinitiatieven.

F. Diverse correcties budgetten bestaand beleid
Het betreft onder andere budgetaanpassingen van gemeenschappelijke regelingen en andere autonome ontwikkelingen zoals indexatie.

G. Meicirculaire 2024
Dit zijn de uitkomsten van de meicirculaire 2024. Hierover bent u eerder geïnformeerd via een raadsinformatiebrief van 21 juni 2024.

H. Stelpost loon- en prijsstijgingen aanvullen
De stelpost loon- en prijsontwikkeling is voor 2025 en 2026 leeg omdat de uitnutting van de stelpost hoger is dan wat de gemeente Geldrop-Mierlo ontvangt vanuit de algemene uitkering voor loon- en prijsindexatie. Hierdoor is de stelpost aangevuld zodat deze nihil is voor 2025 en 2026. Dit is hieronder ook zichtbaar in het overzicht stelposten.

I. Financiële mutaties
Op 10 september is in uw raad de notitie 'naar een sluitende begroting 2025' besproken. De uitwerking van deze notitie en de bespreking daarvan in uw raad zijn vertaald naar financiële mutaties en deze zijn per programma toegelicht.

Wijzigingen t.o.v. raad 10 september
In onderstaande tabel lichten we de wijzigingen toe ten opzichte van de notitie 'naar een sluitende begroting 2025' zoals besproken in de raad van 10 september.

Wijzigingen tov raad 10 september	2025	2026	2027	2028
Geen vermakelijkhedenretributie in 2025	-148.000			
Wel bladkorven in 2025	-48.750			
Na verkiezingen 1 wethouder (50% 2026)		-72.500		
Toeristenbelasting verhogen naar € 2 en voor de meeropbrengst extra kosten toerekenen aan de gesloten exploitatie.	110.000	110.000	110.000	110.000
Afschaffen bijdrage VNG international	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal	**-46.750**	**77.500**	**150.000**	**150.000**

1e begrotingswijziging 2025
De gevolgen van de septembercirculaire 2024 vormen de eerste begrotingswijziging 2025 en hebben we in onderstaande tabel verwerkt.

Septembercirculaire 2024
De septembercirculaire 2024 is te laat verschenen om de gevolgen integraal in beeld te brengen en te verwerken in deze begroting. De gevolgen van septembercirculaire delen wij via een memo met de gemeenteraad en verwerken we in de eerste begrotingswijziging 2025.

	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo in MPB 2025-2028	**87.217**	**-1.102.528**	**291.129**	**-695.652**
Septembercirculaire 2024	0	0	0	0
Begrotingssaldo na 1e begrotingswijziging	**87.217**	**-1.102.528**	**291.129**	**-695.652**
- waarvan incidenteel	-1.349.050	-339.111	-472.298	-526.828
- waarvan structureel	**1.436.267**	**-763.417**	**763.427**	**-168.824**

Opgenomen stelposten in de begroting 2025-2028
Om een realistisch begrotingsresultaat te presenteren hebben we een aantal stelposten opgenomen. Dit doen we wanneer er over de inzet van deze budgetten nog onduidelijkheid is. Deze staan in programma 5 en worden na een raadsbesluit overgebracht naar het inhoudelijke programma. In onderstaand overzicht worden de stelposten samengevat weergegeven.

Stelposten	2025	2026	2027	2028
a. Post onvoorzien	77.500	77.500	77.500	77.500
b. Geoormerkte gelden uit circulaires (exclusief loon- en prijsbijstellingen)	0	0	0	0
c. Indexatie (inclusief loon- en prijsbijstellingen uit circulaires)	0	0	874.377	3.809.526
d. Reeds opgenomen stelposten	625.000	625.000	625.000	625.000

a. De post onvoorzien vormt een jaarlijkse stelpost en bedraagt elk jaar € 77.500,-.
b. In de circulaire uit de algemene uitkering zijn gelden opgenomen met een doel.
c. Voor de indexering van de loonkosten, materiële kosten en gewogen kostenontwikkeling is een stelpost opgenomen. Zoals hierboven aangegeven is de stelpost loon- en prijsontwikkeling voor 2025 en 2026 leeg omdat de uitnutting van de stelpost hoger is dan wat de gemeente Geldrop-Mierlo ontvangt vanuit de algemene uitkering voor loon- en prijsindexatie.
d. In de begroting is een stelpost voor stijging energietarieven en voor herstructurering financiële geldstromen voor huisvesting van culturele instellingen.

Ratio weerstandsvermogen
Een belangrijk element in de financiële positie van de gemeente is het zogenaamde weerstandsvermogen. Een verzamelterm om aan te geven of de vrij beschikbare reserves voldoende groot zijn om mogelijke financiële tegenvallers te kunnen bekostigen. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de risico's in beeld gebracht. Met daarbij de beschikbare vrije reserves. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het weerstandsvermogen van de algemene dienst en die van het grondbedrijf. Het weerstandsvermogen van de algemene dienst op basis van deze begroting bedraagt 2,73 en die van het grondbedrijf 1,09. Beide ratio's zijn daarmee hoger dan de doelstelling.

Algemene toelichting en inleiding bij programma's

Er zijn vijf begrotingsprogramma's die aansluiten bij de programma's in de strategie. Wat u ziet per begrotingsprogramma:

Wat we doen binnen onze programmatische aanpak
We geven op een opgavegerichte, programmatische manier invulling aan de doelen die in de strategie zijn gesteld. Daarvoor programmeren we door de tijd heen activiteiten. Per thema zijn de activiteiten beschreven waar we in 2025 aan werken.

Waar we focus op leggen binnen onze lijnwerkzaamheden
Los van die programmatische aanpak op de doelen, voeren we een grote diversiteit aan taken uit. De zogenaamde lijnwerkzaamheden. Hiervoor zijn focuspunten benoemd die in het verlengde liggen van het hoofdstuk 'De basis op orde' in de strategie. Deze focuspunten zijn gekoppeld aan de vertrouwde portefeuilles, die binnen het bijpassende begrotingsprogramma zijn geplaatst.

Programma 1. De mens centraal

Binnen dit begrotingsprogramma zijn die thema's ondergebracht die binnen het programma 'De mens centraal' vallen. Ook staan hier voor relevante portefeuilles de focuspunten binnen de lijnwerkzaamheden.

Thema Een leven lang ontwikkelen

In dit thema draait het om talentontwikkeling en -behoud van onder andere jeugd, volwassenen en specifieke doelgroepen en om de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Doelen Leven lang ontwikkelen
Er zijn ruime mogelijkheden voor ontwikkeling voor jeugdigen (0-18 jr) met het oog op talentontwikkeling [2025]
Onderwijs sluit aan op aanpalende domeinen (w.o. jeugdhulp) [2025]
Er is een doorlopende ontwikkellijn voor 0 – 21 jaar [2025]
Er is een doorlopende lijn voor het leven lang ontwikkelen voor volwassenen [2025]
Het aantal scholieren dat langdurig thuiszit of voortijdig school verlaat is merkbaar afgenomen [2026]
Alle basisscholen zijn een brede school (of op weg daarnaartoe) en beschikken over daarbij passende huisvesting [2027]
Het aanbod praktijkonderwijs sluit qua inhoud en aantal plekken aan op de bedrijvigheid binnen Brainport [2027]

Doelen Leven lang ontwikkelen

Er zijn ruime mogelijkheden voor ontwikkeling voor jeugdigen (0-18 jr) met het oog op talentontwikkeling [2025]

Talentontwikkeling jeugdigen
We zetten in op talentontwikkeling van jeugdigen, onder andere door de jongerenraad te versterken en de derde kinderburgemeester aan te stellen. We sturen erop dat het jongerenwerk gericht is op talentontwikkeling en inzet op risicojongeren.

Cultuuronderwijs
We ondersteunen met het Kunstkwartier deelnemende scholen bij cultuuronderwijs via het project Cultuur met Kwaliteit 4 (CmK4). Ook organiseren we bijeenkomsten met jongeren om samen cultuuractiviteiten te plannen gericht op talentontwikkeling.

Onderwijs sluit aan op aanpalende domeinen (w.o. jeugdhulp) [2025]

Hervormingsagenda jeugd
We werken aan de doelen uit de hervormingsagenda jeugd, bijvoorbeeld via de gezinsgerichte aanpakken en collectieve voorzieningen. Ook bieden we meer collectief groepsaanbod in reguliere settings. In het verlengde hiervan ontwikkelen we stevige lokale teams en starten we met een pilot.

Vergroten sociale weerbaarheid
We faciliteren Stichting Halt om te zorgen voor passend aanbod om de sociale weerbaarheid in het onderwijs te vergroten.

True Friend
Het programma True Friend zetten we voort.

Vroegsignalering
We zijn structureel aanwezig bij kinderopvang en onderwijs voor vroegsignalering.

Versterken ouderschap
We versterken samen met kinderopvang en onderwijsorganisaties het ouderschap via voorlichting en pedagogische steun.

Verbinden onderwijs en zorg
Wij nemen actief deel aan de experimenteerregeling onderwijs-zorgarrangementen vanuit het samenwerkingsverband Primair Onderwijs. Ook evalueren we de effecten van de pilot Zorg in Onderwijstijd voor gemeente en inwoners.

Er is een doorlopende ontwikkellijn voor 0 – 21 jaar [2025]

Ondersteuningsstructuren
We breiden de ondersteuningsstructuur uit van 0-4 naar 0-7 jaar en we stellen een ondersteuningsstructuur op voor kinderen van 4-12 jaar.

Kansrijke Start
We vormen een coalitie met zorgpartners voor Kansrijke Start binnen de eerste 1000 dagen van kinderen.

Lokale Educatieve Agenda
We maken samen met onderwijsorganisaties een Lokale Educatieve Agenda (LEA).

Er is een doorlopende lijn voor het leven lang ontwikkelen voor volwassenen [2025]

Monitoring laaggeletterdheid
We faciliteren het Taalhuis om activiteiten te ontwikkelen om laaggeletterdheid te verminderen. Ook verbeteren we de Taalmeter voor een effectievere aanpak.

Het aantal scholieren dat langdurig thuiszit of voortijdig school verlaat is merkbaar afgenomen [2026]

MAZL
We zetten bij het Strabrecht College de methodische aanpak Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen (MAZL) voort.

Actieplan vroegtijdige schoolverlaters
We implementeren de acties uit het actieplan vroegtijdige schoolverlaters.

Alle basisscholen zijn een brede school (of op weg daarnaartoe) en beschikken over daarbij passende huisvesting [2027]

Wijkgebonden maatschappelijke functies in schoolgebouwen
We voegen waar mogelijk meerdere wijkgebonden maatschappelijke functies toe aan het schoolgebouw, naast de al bestaande samenwerkingen die alle scholen al hebben met een partner voor dagopvang, peuteropvang of buitenschoolse opvang. We ondersteunen partijen van de te ontwikkelen brede school in het ontwikkelen van een gezamenlijke visie voor samenwerking.
Ontwikkelen brede scholen
We ondersteunen partijen van de te ontwikkelen brede school in het ontwikkelen van een gezamenlijke visie voor samenwerking. We inventariseren bovendien welke maatschappelijke functies kunnen worden toegevoegd aan schoolgebouwen bij nieuwbouwprojecten ten behoeve van de wijk.

Brede school Skandia
We werken het voorlopig ontwerp uit tot een definitief ontwerp en starten met de bouw na plaatsing van tijdelijke huisvesting.

Scholenspreiding
We voeren gefaseerd de gekozen scenario voor de scholenspreiding in Mierlo uit.

Brede school Van der Puttschool
We stellen in samenwerking met het schoolbestuur De Eenbes het programma van eisen op voor de Van der Puttschool op de nieuwe locatie aan De Linze.

Het aanbod praktijkonderwijs sluit qua inhoud en aantal plekken aan op de bedrijvigheid binnen Brainport [2027]

Traject van school naar werk
In samenwerking met Senzer voeren we het traject Van School naar Werk uit om voor jongeren de overgang van school naar werk makkelijker te maken. Dit doen we met name voor jongeren vanuit het praktijkonderwijs (Pro) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Samenwerking onderwijsinstellingen en bedrijfsleven
Samen met de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel versterken we de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven, zodat opleidingen beter aansluiten op de behoeften van de arbeidsmarkt.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Lesaanbod laaggeletterdheid
Vanaf 2025 hebben gemeenten de regierol over de aanpak laaggeletterdheid en daarmee ook over de gezinsaanpak. We bedden deze regierol verder in onze taakuitvoering in, zodanig dat we de komende jaren stevig kunnen inzetten op de gezinsaanpak. We richten ons hierbij op goed aangestuurde netwerksamenwerking met verschillende (nieuwe) lokale partners.

Praktijkleren voor jeugdigen 0-18 jr
We blijven in gesprek met onze partners om het zicht op de interventies binnen de pedagogische steunstructuur actueel te houden en waar nodig aan te vullen of aan te passen.

Aansluiting jeugdhulp op onderwijs
Met regionale partners steken we in op het verder verbeteren van de aansluiting tussen jeugdhulp en passend onderwijs in het verlengde van de Hervormingsagenda Jeugd. Vanaf 2025 en verder worden diverse initiatieven ontwikkeld.

Aanpak langdurig thuiszitten en voortijdig schoolverlaten
In 2025 en verder wordt ingezet op het monitoren en bijsturen van het experiment Onderwijszorgarrangementen. Ook wordt samen met het lokale onderwijsveld, het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Helmond de Peel, Ouderwijzer en de GGD de zorgroute 4-12 jaar geïmplementeerd.

Onderwijshuisvesting
Per wijk wordt bekeken of er meerdere wijkgebonden maatschappelijke functies toegevoegd kunnen worden aan het schoolgebouw. In samenhang met de nog te ontwikkelen beleidskeuzes met betrekking tot accommodaties wordt ook bekeken of een schoolgebouw ingezet kan worden voor culturele activiteiten, zorg, maatschappelijke diensten en wijkverenigingsactiviteiten voor jong en oud. In 2026 wordt in samenhang hiermee een nieuw integraal huisvestingsplan opgesteld, waaruit duidelijk zal worden wanneer welke nieuwbouw zal worden gerealiseerd.

Sluitende aanpak van school naar werk
Samen met de partners binnen de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel zoeken we naar mogelijkheden voor flexibilisering van het onderwijs, nog meer praktijkgericht en hybride leren en een continue verbinding met het onderwijs. Dit om het onderwijsaanbod en de arbeidsmarktvraag meer op elkaar aan te laten sluiten.

Vervoersfaciliteiten leerlingen
In 2026 wordt een nieuwe aanbesteding rondom vervoersfaciliteiten leerlingen opgestart.

Thema Bestaanszekerheid

In dit thema komt onze inzet op het versterken van financiële vaardigheden, maatschappelijke participatie en bestaanszekerheid naar voren.

Doelen Bestaanszekerheid
Er is een structurele verbinding tussen de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel en arbeidsmarktregio Brabant-Zuidoost, met daarbij aandacht voor de samenwerking met en tussen onderwijs, ondernemers en andere partners in het sociaal domein [2025]
Het gebruik van inkomensverruimende regelingen is toegenomen ten opzichte van peildatum oktober 2023 [2025]
We bereiken meer huishoudens dan in 2023 met onze aanpak vroegsignalering bij schulden [2025]
De instroom in de bijstand is jaarlijks maximaal 25% van het totaal aantal bijstandsgerechtigden [2025]
Het ondersteuningsaanbod voor de inkomens tot 120% van het sociaal wettelijk minimum sluit goed aan op de behoeften en het perspectief van onze inwoners (met speciale aandacht voor kinderen in armoede), zodat inwoners er gebruik van maken en actief kunnen deelnemen in de samenleving [2027]
Het ondersteuningsaanbod voor kwetsbare inwoners met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (zorg, werk, financiën) is integraal en op maat [2026]
Jaarlijks is 80% van de uitstroom van bijstandsgerechtigden richting werk duurzaam [2026]
De doelgroep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt (loonwaarde tot 30%) participeert in de samenleving [2026]
10% van de jeugdigen is financieel bewust [2027]
Er zijn goede kansen voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt om structureel aan het werk te komen dan wel maatschappelijk te participeren [2027]

Doelen Bestaanszekerheid

Er is een structurele verbinding tussen de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel en arbeidsmarktregio Brabant-Zuidoost, met daarbij aandacht voor de samenwerking met en tussen onderwijs, ondernemers en andere partners in het sociaal domein [2025]

Synergie arbeidsmarktregio's
Geldrop-Mierlo ligt tussen twee arbeidsmarktregio's in. Formeel horende bij de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel, geografisch dichtbij arbeidsmarktregio Zuid-Oost Brabant. Onderlinge synergie, duidelijkheid en vindbaarheid van zowel dienstverlening als ook het beleid van beide arbeidsmarktregio's is van belang voor onze inwoners. De landelijke hervorming van de arbeidsmarktregio's draagt hieraan bij, hetgeen tot doel heeft grotere vindbaarheid en toegankelijkheid, evenals meer samenwerking met en tussen partijen die op dit vlak diensten verlenen.

- We zetten daar waar mogelijk in op gezamenlijke activiteiten tussen beide arbeidsmarktregio's
- We organiseren een gezamenlijke werkgeversconferentie
- We implementeren het Werkcentrum Helmond-De Peel en ontwikkelen dit door

Het gebruik van inkomensverruimende regelingen is toegenomen ten opzichte van peildatum oktober 2023 [2025]

Vergroten bekendheid regelingen en dienstverlening
Wij geven meer bekendheid aan onze minimaregelingen en onze inkomensondersteunende dienstverlening. We intensiveren de social media mediacampagne 'Hulp op Maat' en verbeteren de toegankelijkheid van de website.
We verbeteren de samenwerking en relatie tussen 'Hulp op Maat' en 'Onze Wegwijzer' door gerichte analyse en versterken de samenwerking met onze netwerkpartners.

Campagne Hulp op Maat
We zetten de Social Media campagne Hulp op Maat voort. Dat houdt in dat we:

- Verbeteren van de website "Hulp op Maat", bijvoorbeeld door het mogelijk te maken om rechtstreeks via een app contact op te nemen maar ook door een voorleesfunctie toe te voegen.
- Het netwerk rondom inwoners met geldzorgen beter aanspreken en activeren.
- Inwoners betrekken om verhalen uit de praktijk te verzamelen en te delen, wat kan helpen bij het vergroten van de betrokkenheid en het bewustzijn van de beschikbare hulp.

Relatie Hulp op Maat en Onze Wegwijzer

We versterken de relatie en samenhang tussen "Hulp op Maat" en "Onze Wegwijzer" om hiermee onze samenwerking met externe netwerkpartners te verbeteren. We gebruiken hiervoor de opbrengst uit de werksessies Hulp op Maat met het Armoedeplatform. Deze zetten we ook in om het draagvlak te verhogen.

Actualiseren beleidsregels bijzondere bijstand
We actualiseren de beleidsregels bijzondere bijstand, om beter aan te sluiten bij de behoeften van onze inwoners en het gebruik van inkomensverruimende regelingen te stimuleren.

We bereiken meer huishoudens dan in 2023 met onze aanpak vroegsignalering bij schulden [2025]

Vroegsignalering schulden
We voeren de 'Matching-Vroeg eropaf' applicatie in om beter aan te sluiten op de Divosa Monitor Vroegsignalering Schulden. We versterken de vroegsignalering door klantmanagers inkomen persoonlijk contact te laten opnemen bij signalen van schulden.

Vroegsignalering schulden bij ondernemers
We verkennen met Senzer de mogelijkheden om vroegsignalering bij schulden uit te breiden naar ondernemers.

De instroom in de bijstand is jaarlijks maximaal 25% van het totaal aantal bijstandsgerechtigden [2025]

Voorkomen instroom bijstand
Senzer intensiveert de samenwerking met UWV, Tempoteam en andere ketenpartners om instroom in de bijstand vanuit een WW-uitkering te voorkomen. Daarnaast intensiveert Senzer de samenwerking met ketenpartners in het sociaal domein (waaronder het onderwijs) om vroegtijdig te kunnen investeren in trajecten richting werk alvorens een beroep moet worden gedaan op een bijstandsuitkering.

Het ondersteuningsaanbod voor de inkomens tot 120% van het sociaal wettelijk minimum sluit goed aan op de behoeften en het perspectief van onze inwoners [2026]

Aansluiting ondersteuningsaanbod
We onderzoeken of het ondersteuningsaanbod voor de inkomens tot 120% van het sociaal wettelijk minimum voldoende tegemoetkomt aan en rekening houdt met de behoeften en het perspectief van onze inwoners.

Het ondersteuningsaanbod voor kwetsbare inwoners met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (zorg, werk, financiën) is integraal en op maat [2026]

Maatwerkmethode
We onderzoeken welke maatwerkmethode ons kan ondersteunen om het proces van besluitvorming, wat leidt tot een oplossing op maat voor het individu, zorgvuldig, effectief en efficiënt te doorlopen.

Project integrale samenwerking
Senzer en gemeenten intensiveren zowel de onderlinge samenwerking als ook die met ketenpartners om onze inwoner zo effectief en efficiënt mogelijk te kunnen helpen. Dit met het oog op de combinatie van ondersteuningsbehoeften op diverse leefdomeinen (i.e. wonen, werken, schulden, welzijn) die zich veelvuldig voordoen bij onze meest kwetsbare inwoners.

Jaarlijks stroomt 80% van de bijstandsgerechtigden duurzaam uit naar werk [2026]

Innoveren in begeleiding
Senzer biedt trainingen aan zoals 'Mentorwijs' om werkgevers te ondersteunen bij het begeleiden van kwetsbare medewerkers en hoe om te gaan met psychische kwetsbaarheid op de werkvloer. Senzer zet extra in op jobcoaching en nazorg voor zowel werkgever als werknemer om duurzame uitstroom te bevorderen.

De doelgroep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt (loonwaarde tot 30%) participeert in de samenleving [2026]

Pilot 0-30
We voeren samen met Senzer een pilot uit, gericht op intensieve begeleiding en participatie van de doelgroep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt. Kernbegrippen daarbij zijn maatwerk, vertrouwen en inwonersperspectief.

10% van de jeugdigen is financieel bewust [2027]

Evaluatie ondersteuningsaanbod jongeren
Wij evalueren ons ondersteuningsaanbod financiële basisvaardigheden specifiek gericht op jongeren, de bewezen werkzame bestanddelen breiden we uit.

Er zijn goede kansen voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt om structureel aan het werk te komen dan wel maatschappelijk te participeren [2027]

Implementatie social return on investment beleid
We voeren lokaal en regionaal het social return (SROI) beleid uit om meer kansen te creëren voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt, in lijn met het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven in Inkomen (MVOI).

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Vroegsignalering schulden
Op basis van de ervaringen in 2024 overwegen we uitbreiding van de doelgroep voor onze preventieve aanpak. Ook wordt op basis van de ervaringen in 2023-2025 gekeken of de taak schuldhulpverlening en heroriëntatie aan ondernemers structureel bij Senzer wordt ondergebracht.

Schuldhulpverlening
De insteek is om in 2025 lid te worden van de NVVK, de branchevereniging voor schuldhulpverlening. De NNVK levert handvatten en een kwaliteitskeurmerk.

Thema Zorg & ondersteuning

Dit is een breed thema dat zich richt op allerlei vormen van zorg en ondersteuning die bijdragen aan de veerkracht, zelfredzaamheid en samenredzaamheid van mensen. Het gaat onder andere om Jeugdzorg, Wmo, mantelzorg en meer.

Doelen Zorg & ondersteuning
De inzet binnen het voorliggend veld is vergroot ten opzichte van de geïndiceerde zorg." [2025]
30% van de inwoners en 80% van de professionals kent Onze Wegwijzer (fysiek en/of digitaal) en weten waarvoor zij terecht kunnen bij Onze Wegwijzer [2025]
Het aanbod van collectieve mantelzorgondersteuning en -waardering is afgestemd op de behoefte van mantelzorgers [2025]
Inwoners kunnen in hun eigen dorp (ook bijv. op onderwijs- en kinderopvanglocaties) met hun vraag terecht bij team Toegang [2025]
De beschikbaarheid van voorliggende voorzieningen is zodanig dat team Toegang 80% van de hulpvragen zelfstandig kan afhandelen [2025]
Het gezamenlijke loket voor brede zorg- en ondersteuningsvragen is via de gemeente vindbaar en bekend bij de inwoners en maatschappelijke organisaties [2025]
Mensen met complexe problematiek op het gebied van zorg en veiligheid krijgen effectie, domeinoverstijgende hulp [2025]
De gemeentelijke financiën met betrekking tot zorg & ondersteuning zijn structureel beheersbaar, met behoud van een goede inzet op de gemeentelijke taken [2026]
Het aanbod van collectieve voorliggende voorzieningen gericht op mentale weerbaarheid is afgestemd op de behoefte van inwoners [2026]
Er is een regionale preventie infrastructuur waarbij sprake is van domein overstijgende samenwerking binnen het sociaal en medisch domein [2026]
Respijtzorg voor mantelzorgers is dichtbij huis en laagdrempelig beschikbaar [2026]
Mensen kunnen indien nodig binnen Geldrop-Mierlo beschermd wonen en maken dan volwaardig deel uit van de samenleving [2026]
Dementie is maatschappelijk geaccepteerd en inwoners en maatschappelijke organisaties zijn zich bewust van de behoefte van mensen met dementie om mee te kunnen doen in de maatschappij [2026]
Er is een optimale samenhang tussen zorg voor kinderen en volwassenen in samenwerking met aanbieders en ervaringsdeskundigen. [2027]

Er is op het gebied van jeugdhulp een uniforme, kwalitatieve en kosteneffectieve inkoop op schaal van de regio [2027]
Voor ouderen en kwetsbare inwoners zijn er mogelijkheden voor een zinvolle daginvulling nabij huis [2027]
Er is een effectieve ondersteuning van ouders van 0-4 jarigen voor het geven van passende zorg [2027]

Doelen Zorg & ondersteuning

De inzet binnen het voorliggend veld is vergroot ten opzichte van de geïndiceerde zorg." [2025]

Verbinding met voorliggend veld vergroten
We versterken de verbinding en bewustwording van CMD-medewerkers over voorliggende voorzieningen in het kader van de taskforce. We beleggen ambassadeursrollen bij belangrijke ketenpartners binnen Team Toegang en integreren de preventiematrix jeugd in de digitale 'Onze Wegwijzer'.

30% van de inwoners en 80% van de professionals kent Onze Wegwijzer (fysiek en/of digitaal) en weten waarvoor zij terecht kunnen bij Onze Wegwijzer [2025]

Communicatieaanpak
Om de bekendheid van Onze Wegwijzer te vergroten onder inwoners voeren we het communicatieplan uit. Separaat daaraan werken we binnen het netwerk van maatschappelijke partners en vrijwilligers aan de bekendheid en ontwikkelingen van Onze Wegwijzer, onder andere via een nieuwsbrief.

Het aanbod van collectieve mantelzorgondersteuning en -waardering is afgestemd op de behoefte van mantelzorgers [2025]

Vernieuwen aanbod mantelzorgondersteuning
We faciliteren de LEV-groep, die de opdracht heeft gekregen naar aanleiding van een inwonerraadpleging, om collectieve mantelzorgondersteuning en waarderingsactiviteiten te ontwikkelen en daar actief werkgevers van mantelzorgende inwoners bij betrekt.

Inwoners kunnen in hun eigen dorp (ook bijv. op onderwijs- en kinderopvanglocaties) met hun vraag terecht bij team Toegang [2025]

Toegang in de wijk
We streven naar een fysieke locatie van Onze Wegwijzer in Mierlo, naast de bestaande locatie in Geldrop. We zorgen ervoor dat een medewerker van Team Toegang op gezette tijden aanwezig en bereikbaar is in de wijk . We geven uitvoering aan bouwsteen 3 van de hervormingsagenda door het opzetten van een pilot van een stevig lokaal team.

De beschikbaarheid van voorliggende voorzieningen is zodanig dat team Toegang 80% van de hulpvragen zelfstandig kan afhandelen [2025]

Versteviging voorliggend veld aanbod
We verstevigen het voorliggend aanbod in samenwerking met LEV groep, combinatiefunctionarissen sport- en cultuur, en andere maatschappelijke partners. Bij Team Toegang beleggen we ambassadeursrollen voor belangrijke ketenpartnersom beter bekend te raken met het beschikbare aanbod.

Het gezamenlijke loket voor brede zorg- en ondersteuningsvragen is via de gemeente vindbaar en bekend bij de inwoners en maatschappelijke organisaties [2025]

Uitvoering communicatieplan
We vergroten de bekendheid van Onze Wegwijzer door uitvoering te geven aan het communicatieplan gericht op inwoners.
Separaat daaraan werken we in het netwerk van maatschappelijke partners en vrijwilligers aan de bekendheid van Onze Wegwijzer, onder andere via een nieuwsbrief.

Mensen met complexe problematiek op het gebied van zorg en veiligheid krijgen effectieve, domeinoverstijgende hulp [2025]

Procesregisseur Zorg en Veiligheid
Met de komst van de procesregisseur Zorg en Veiligheid werken we aan de implementatie van de 'aanpak meervoudige problematiek sociaal domein' (Wams) en de implementatie van de aanpak ter voorkoming van escalatie (AvE). Beide aanpakken leiden ertoe dat domein overstijgende samenwerking de norm wordt bij casuïstiek die zowel zorg- als veiligheidsaspecten kent. In navolging van beide aanpakken wordt in samenwerking met woningcorporaties, zorgaanbieders en politie gewerkt aan de aanpak ter voorkoming van woonoverlast.

De gemeentelijke financiën met betrekking tot zorg & ondersteuning zijn structureel moet beheersbaar worden, met behoud van een goede inzet op de gemeentelijke taken [2026]

Taskforce sociaal domein
We monitoren continue de uitgaven, trends en ontwikkelingen. Middels de taskforce Sociaal Domein geven we onverminderd uitvoering aan het kostenbesparingsprogramma. Dit sluit aan bij bouwsteen 7 van de hervormingsagenda waarmee ook wordt gestuurd op eenvoudigere uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking.

Het aanbod van collectieve voorliggende voorzieningen gericht op mentale weerbaarheid is afgestemd op de behoefte van inwoners [2026]

Suïcidepreventie voortgezet onderwijs
We werken aan gevarieerder aanbod voor inwoners die behoefte hebben aan laagdrempelige ondersteuning op het gebied van mentale gezondheid. We verstevigen de suïcidepreventie op het voortgezet onderwijs omdat het STORM-aanbod (Strong Teens and Resilient Minds) dat gericht is op kwetsbare tieners wordt gecontinueerd.

Er is een regionale preventie infrastructuur waarbij sprake is van domein overstijgende samenwerking binnen het sociaal en medisch domein [2026]

Domeinoverstijgende samenwerking
We werken met de ketenaanpakken aan de implementatie van het integraalzorgakkoord. We verbeteren de aanpak van meervoudige problematiek in het sociaal domein, op basis van het wetsvoorstel (Wams). In het kader van de Coalitie Kansrijke Start versterken we de samenwerking gericht op de eerste 1000 dagen van de jeugdige.

Respijtzorg voor mantelzorgers is dichtbij huis en laagdrempelig beschikbaar [2026]

Bekendheid ondersteuningsaanbod
We vergroten de bekendheid met het beschikbare aanbod door mantelzorgers actief te wijzen op o.a. logeeropvang en zorgoppas.

Mensen kunnen indien nodig binnen Geldrop-Mierlo beschermd wonen en maken dan volwaardig deel uit van de samenleving [2026]

Aanvullende inzet beschermd wonen
We leveren aanvullende inzet in het kader van de scenariostudie rondom de doordecentralisatie van Beschermd Wonen. We transformeren het regionale dagbestedingsaanbod (gekoppeld aan Beschermd wonen) naar lokaal passend en herkenbaar aanbod. Daarnaast zorgen we voor continuïteit in BW en Beschermd Thuis - aanbod.
Jongeren kunnen in Geldrop-Mierlo blijven wonen als thuiswonen geen optie is, dankzij de beschikbaarheid van voldoende kleinschalige en zorgzame woonplekken.

Dementie is maatschappelijk geaccepteerd en inwoners en maatschappelijke organisaties zijn zich bewust van de behoefte van mensen met dementie om mee te kunnen doen in de maatschappij [2026]

Aanpak bewustwording
Met het netwerk dementievriendelijk gemeente werken we continue aan de aanpak rondom bewustwording bij onze inwoners, onder andere door middel van netwerkbijeenkomsten. We verstevigen het ondersteuningsaanbod door opvolging te geven aan de uitkomsten van de dementscan die het beeld van ondersteuningsbehoefte schetst op basis van input van inwoners en maatschappelijke partners.

Er is een optimale samenhang tussen zorg voor kinderen en volwassenen in samenwerking met aanbieders en ervaringsdeskundigen. [2027]

Project Toekomstscenario kind en gezinsbescherming
We werken in samenwerking met Veilig Thuis, de gecertificeerde instellingen en de raad voor de Kinderbescherming aan het project Toekomstscenario kind en gezinsbescherming dat erop gericht is samenhang in de zorg bij onveiligheid voor kinderen te realiseren.

Er is op het gebied van jeugdhulp een uniforme, kwalitatieve en kosteneffectieve inkoop op schaal van de regio [2027]

Verbeteren organisatie en inkoop
We verbeteren de organisatie en inkoop van specialistische Jeugdzorg door het uitvoeren van bouwsteen 6 van de Hervormingsagenda Jeugd, wat leidt tot formalisering van regionale samenwerking in een gemeenschappelijke regeling.

Voor ouderen en kwetsbare inwoners zijn er mogelijkheden voor een zinvolle daginvulling nabij huis [2027]

Aanbod dichtbij
We brengen het bestaande aanbod in kaart en ontwikkelen aanvullende programmapakketten en ondersteuning om daginvulling dichtbij huis eenvoudiger mogelijk te maken.

Er is een effectieve ondersteuning van ouders van 0-4 jarigen voor het geven van passende zorg [2027]

Versterken ouderschap
We bieden ouderbijeenkomsten over ouderbejegening in samenwerking met Samen met Ouders. Daarnaast werken we samen met de GGD in het kader van Stevig Ouderschap en bieden ondersteuning via 'Boekstart' met de bibliotheek. We vergroten de bekendheid van Stichting Babyspullen.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Loket zorg en ondersteuning
In 2025 staat de basis rondom het loket en wordt ingezet om het nog breder bekend en vindbaar te maken voor inwoners.

Daginvulling ouderen en kwetsbaren
Op basis van het opgedane inzicht in 2024 wordt het aanbod van activiteiten de komende jaren aangevuld met nieuwe mogelijkheden, waar mogelijk in samenwerking met buurgemeenten.

Uitvoeren integraal zorgakkoord
Voor het samen met ketenpartners uitvoering geven aan het integraal zorgakkoord (doel 8) worden in 2025 activiteiten geprogrammeerd die volgen op het implementeren van de Aanpak ter Voorkomen van Escalatie (inzet in 2024 bij doel 4).

De Hervormingsagenda Jeugd
In 2026 en verder wordt verder vorm gegeven aan de activiteiten die beschreven staan in de Hervormingsagenda Jeugd, waarbij de nadruk ligt op Preventie en Normaliseren, Stevige lokale Teams en Verbinding met Aanpalende Domeinen.

Focuspunten lijn "De mens centraal"

Onderwijs (portefeuillehouder: wethouder Stravers)

- Versterken van samenwerking tussen het Centrum voor Maatschappelijke Deelname, voorliggende partners, eerstelijnszorg en scholen, om elkaars aanbod beter te leren kennen en meer gezamenlijk op te trekken.

Arbeidsmarkt (portefeuillehouder: wethouder Stravers)

- Intensiveren van de samenwerking met Senzer om de arbeidsparticipatie van kwetsbare doelgroepen te bevorderen.

Jeugd en zorg (Wmo) (portefeuillehouder: wethouder Sanders)

- Realiseren van de eerste doelstellingen uit de Hervormingsagenda Jeugd en Toekomstscenario Jeugd door concreet in te zetten op het realiseren van de hervormingsdoelen binnen de jeugdzorg, gericht op vroegtijdige hulp en preventie, zoals ook vermeld in 'Leven lang ontwikkelen'.
- Verdere versterking van de samenwerking met het Plusteam, door onder andere uitbreiding van het indicatie- en triageteam, om efficiënter zorgvragen te beoordelen en snel passende ondersteuning te bieden.

Sociaal werk (portefeuillehouder: wethouder Sanders)

- Bieden van gerichte ondersteuning aan verenigingen waar nodig, door middel van verstrekken van relevante informatie en duidelijke communicatie over beschikbare subsidies.

Werk en inkomen (portefeuillehouder: wethouder Looijmans)

- Vereenvoudigen van uitkerings- en ondersteuningssystemen, met als doel eenvoudigere processen voor zowel gebruikers al uitvoerders.
- Toepassen van de aanpak van 'Het Realistisch Perspectief' binnen de begeleiding van uitkeringsgerechtigden, gericht op haalbare doelen en duurzame uitstroom naar werk.
- Monitoren van uitstroom uit de bijstand, met specifieke aandacht voor de vervolgbestemming en duur van de ondersteuning.

Armoedebestrijding (portefeuillehouder: wethouder Looijmans)

- Uitbreiden en versterken van het bestaande armoedeplatform, met als doel de samenwerking tussen betrokken organisaties te verbeteren en gerichte acties tegen armoede te ontwikkelen.
- Uitvoeren van het preventieplan om schuldenproblematiek te verminderen, gericht op vroegsignalering, educatie en proactieve hulpverlening.
- Evalueren van de klantreis schuldhulpverlening en inkomensondersteuning, om te bepalen of de dienstverlening effectief en passend is voor de doelgroep, en waar nodig aanpassingen te maken.

Vluchtelingen & integratie (portefeuillehouder: wethouder Looijmans)

- Continueren van de samenwerking met Vluchtelingenwerk en intensieve begeleiding van inburgeraars door trajectregisseurs, met focus op succesvolle integratie en participatie in de maatschappij.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	**39**	**3.315**	**1.073**	**1.094**	**1.196**	**1.728**
4.2 Onderwijshuisvesting	**1.141**	**1.201**	**1.688**	**1.720**	**1.741**	**2.194**

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.332	3.407	2.546	2.545	2.546	2.530
6.3 Inkomensregelingen	19.965	19.680	20.548	20.538	20.775	20.917
6.4 WSW en beschut werk	423	1.455	1.406	1.358	1.339	1.339
6.5 Arbeidsparticipatie	3.620	1.327	1.162	1.248	1.268	1.268
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	1.832	1.851	1.882	1.890
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.434	1.436	0	0	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	0	4.013	3.955	3.901	3.781
6.712 Begeleiding (Wmo)	0	0	3.159	3.103	3.150	3.369
6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	0	964	978	993	1.006
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	153	153	153	153
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	3.009	3.720	0	0	0	0
6.71B Begeleiding (WMO)	3.295	3.091	0	0	0	0
6.71C Dagbesteding (WMO)	894	846	0	0	0	0
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	222	478	0	0	0	0
6.72A Jeugdzorg begeleiding	3.087	2.583	0	0	0	0
6.72B Jeugdzorg behandeling	4.406	4.246	0	0	0	0
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	267	184	0	0	0	0
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	451	474	0	0	0	0
6.73A Pleegzorg	0	69	0	0	0	0
6.73B Gezinsgericht	0	69	0	0	0	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	3.751	3.340	0	0	0	0
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	1.825	1.546	0	0	0	0
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.405	1.286	0	0	0	0
6.74C Gesloten plaatsing	335	291	0	0	0	0
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	91	91	91	91
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	9.363	7.660	7.610	7.683
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	91	91	91	91
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	91	91	91	91
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	4.569	4.495	4.566	4.600
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	1.361	1.363	1.383	1.481
6.791 PGB Wmo	0	0	592	592	593	578
6.792 PGB Jeugd	0	0	379	379	380	394
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	0	0	12	12	12	12

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	257	257	257	257
6.81A Beschermd wonen (WMO)	3	4	0	0	0	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	231	252	0	0	0	0
6.821 Jeugdbescherming	0	0	935	934	947	912
6.822 Jeugdreclassering	0	0	142	144	148	148
6.82A Jeugdbescherming	891	988	0	0	0	0
6.82B Jeugdreclassering	71	76	0	0	0	0
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	0	314	314	314	314
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	413	422	431	431
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	22	24	23	22	22	22
Totaal Lasten	53.118	55.386	57.177	55.412	55.881	57.278
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	0	1.315	1.019	1.041	1.071	1.644
4.2 Onderwijshuisvesting	52	0	0	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	970	1.923	1.025	1.025	1.025	1.025
6.3 Inkomensregelingen	10.937	11.587	11.587	11.586	11.639	11.639
6.5 Arbeidsparticipatie	4.922	418	418	418	418	418
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	7	7	7	7
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	16	7	0	0	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	0	560	560	560	560
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	1	10	0	0	0	0
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	308	550	0	0	0	0
6.72B Jeugdzorg behandeling	9	0	0	0	0	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	95	0	0	0	0	0
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	7	0	0	0	0	0
6.81A Beschermd wonen (WMO)	26	0	0	0	0	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	50	0	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	5	0	0	0	0	0
Totaal Baten	17.397	15.810	14.616	14.636	14.720	15.293
Saldo (baten -/- lasten)	-35.721	-39.575	-42.561	-40.776	-41.161	-41.985

Capaciteitsbeeld 2025

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Totaal
Thema Een leven lang ontwikkelen	4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
	4.2 Onderwijshuisvesting	0	1.113	699	320	2.132
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	30	4.136	0	4.166
Thema Bestaanszekerheid	6.3 Inkomensregelingen	0	100	16.052	50	16.202
	6.4 WSW en beschut werk	0	0	0	0	0
	6.5 Arbeidsparticipatie	0	20	2.437	0	2.457
Thema Zorg & ondersteuning	6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	4.334	0	4.334
	6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	0	4.817	25	4.842
	6.712 Begeleiding (Wmo)	0	0	1.489	25	1.514
	6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	0	1.616	25	1.641
	6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	2.057	25	2.082
	6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	14.106	0	14.106
	6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	91	0	91
	6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	91	0	91
	6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	91	0	91
	6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	91	0	91
	6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	91	0	91
	6.791 PGB Wmo	0	0	212	0	212
	6.792 PGB Jeugd	0	0	212	0	212
	6.811 Beschermd wonen (Wmo)	0	0	154	0	154
	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	0	0
	6.821 Jeugdbescherming	0	0	120	0	120
	6.822 Jeugdreclassering	0	0	20	0	20
	6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	0	212	0	212
	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	212	0	212
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	131	131
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 1	0	0	0	0	0
Totaal		**0**	**1.263**	**52.037**	**601**	**53.901**

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
1. Regie op indicaties	75.000	75.000	75.000	75.000
2. Strengere toetsing breder sociaal domein	20.000	40.000	0	0
3. Niet volledig ramen kosten vergrijzing Wmo, voor bedrag aanvullende post bij het Rijk.	0	145.327	288.177	429.303
4. Niet betrekken indexeringsmethodiek 10voordejeugd	231.380	231.380	0	0
Totaal	**326.380**	**491.707**	**363.177**	**504.303**

1. Regie op indicaties
Door een sterkere regie op het indiceren welke jeugdhulp nodig is, wordt meer grip verkregen op de hulp die wordt geboden. Ook zal er een betere monitoring zijn, wordt er tijdiger geëvalueerd en worden plannen en de inzet van zorg bijgesteld wanneer relevant.

2. Strengere toetsing breder sociaal domein
Bij het stellen van indicaties zal een strengere toetsing plaatsvinden is samenspraak met professionals van Plusteam en CMD.

3. Niet volledig ramen kosten vergrijzing Wmo, voor bedrag aanvullende post bij het Rijk.

Vanuit de rijksoverheid is aangegeven dat er gelden beschikbaar zijn om de hogere kosten van vergrijzing voor gemeenten (gedeeltelijk) te compenseren. Rijk heeft nog niet duidelijk gemaakt op welke manier de gemeenten zullen worden gecompenseerd. In de begroting wordt alvast rekening gehouden met een gedeeltelijke compensatie.

4. Niet betrekken indexeringsmethodiek 10voordejeugd
Voor 2025 en verder worden de Wmo- en jeugdhulpbudgetten geïndexeerd op basis van de OVA-index, te weten 4,18%. Dit is conform het raadsbesluit uit 2022 over de Herijking systematiek taskforce sociaal domein.

Programma 2. Sterke wijken

Binnen dit begrotingsprogramma vallen de thema's vitaal leven, sterke netwerken, leefbare groene wijken, inclusief leven en wonen. Deze hebben elk hun eigen uitwerking staan, maar staan ook nadrukkelijk in verbinding met elkaar. In het programma Sterke wijken valt ook het uitvoeringsplan voor de Coevering. Daarnaast zijn voor de relevante lijnportefeuilles binnen dit begrotingsprogramma de focuspunten benoemd.

Thema Vitaal leven

Binnen dit thema staat het bevorderen van een gezonde leefstijl vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid centraal.

Doelen Vitaal leven
Inwoners ervaren laagdrempelige toegang tot de gemeentelijke ondersteuning om zelf te werken aan hun gezondheid [2026]
Jeugdigen en volwassenen hebben de handvatten en mogelijkheden om zelf regie te nemen om te kiezen voor een gezonde leefstijl (o.a. binnen-en buitenfaciliteiten voor beweging nabij huis) [2027]
Het vroegtijdig signaleren van valrisico's bij ouderen wordt effectief ondersteund door laagdrempelige toegang tot mogelijkheden voor valpreventie [2026]
Er is een lokale ketenaanpak Kansrijke Start waarbij samenwerkingsafspraken zijn gemaakt met partners rondom de eerste duizend dagen van een kind [2026]
Voor kinderen en volwassenen met overgewicht of obesitas is ondersteuning, begeleiding en zorg toegankelijk [2026]
Sport en bewegen is voor alle kinderen en jongeren toegankelijk [2025]
Bij besluitvorming over de fysieke leefomgeving wordt kennis over gezondheidsbevordering en over gezondheidsbescherming standaard toegepast [2026]

Doelen Vitaal leven

Inwoners ervaren laagdrempelige toegang tot de gemeentelijke ondersteuning om zelf te werken aan hun gezondheid [2026]

Inzet buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen
We zetten het werk van buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen voort en breiden dit uit, om laagdrempelige sport- en beweegmogelijkheden in de buurt te bieden. LEEF! Geldrop-Mierlo zorgt voor actieve communicatie over dit aanbod via diverse kanalen.

Koppelen diverse lokale platformen
We verbeteren de vindbaarheid van informatie die inwoners kunnen gebruiken om aan hun gezondheid te werken door de lokale platformen (o.a. Fit&Pit, Voor Elkaar in Geldrop-Mierlo, Onze Wegwijzer, en het beweegaanbod op de website van Leef!) beter met elkaar te verbinden.

Aanhaken op regionale en landelijke campagnes
We haken aan op (sub)regionale en landelijke campagnes rondom gezondheidsbevordering en leggen vanuit de lokale informatievoorziening ook een nadrukkelijke verbinding met het regionale platform DE STAP naar Gezonder.

Subsidiemogelijkheden voor collectieve inwonersinitiatieven
We stimuleren collectieve inwonersinitiatieven die aan hun gezondheid willen werken door het continueren van de subsidiemogelijkheden binnen het Lokaal Preventieakkoord en het Lokaal Sportakkoord.

Welzijn op recept
We zetten in op een doorontwikkeling van de ketenaanpak Welzijn op Recept, waarmee inwoners met psychosociale klachten vanuit de eerstelijnszorg worden doorverwezen naar het Sociaal Domein (Team Toegang) voor ondersteuning bij het werken aan het eigen welbevinden.

Interactieve kaart
Middels een interactieve kaart wordt het de inwoners mogelijk gemaakt om in een oogopslag alle buiten speel-, sport- en beweeglocaties in beeld te krijgen en informatie op te vragen over deze locaties. Op deze manier kan de inwoner de weg naar speel-, sport- en beweegaanleidingen in de buitenruimte beter vinden.

Jeugdigen en volwassenen hebben de handvatten en mogelijkheden om zelf regie te nemen om te kiezen voor een gezonde leefstijl (o.a. binnen-en buitenfaciliteiten voor beweging nabij huis) [2027]

Lespakket Brabant Sport
We implementeren het "Brabant Sport" lespakket voor basisschoolleerlingen (groepen 5 t/m 8) om beweging te stimuleren en aandacht te besteden aan gezonde voeding, sport met een beperking, e-sports en mentale gezondheid.

Inzet buurtsportcoaches
We zetten buurtsportcoaches in om inwoners van alle leeftijden te stimuleren en te enthousiasmeren om te sporten en te bewegen. Daarbij gaat speciale aandacht uit naar kwetsbare doelgroepen en maken we sporten en bewegen laagdrempelig en toegankelijk voor iedere inwoner.

Het vroegtijdig signaleren van valrisico's bij ouderen wordt effectief ondersteund door laagdrempelige toegang tot mogelijkheden voor valpreventie [2026]

Ketenaanpak valpreventie
We implementeren de ketenaanpak Valpreventie, waarmee het valrisico van thuiswonende 65+'ers wordt ingeschat en inwoners met een verhoogd valrisico een door het RIVM erkende interventie wordt aangeboden. Onderdeel van deze aanpak is ook het geven van voorlichting over en toeleiding naar structureel (voorliggend) beweegaanbod.

WoonChecks
We continueren de subsidie aan Seniorenbelangen Geldrop-Mierlo om in het kader van MijnHuisPast senioren te adviseren en bij te staan in het gemakkelijk ouder worden in eigen huis, door middel van het aanbieden van gratis WoonChecks

Er is een lokale ketenaanpak Kansrijke Start waarbij samenwerkingsafspraken zijn gemaakt met partners rondom de eerste duizend dagen van een kind (2026)

Ketenaanpak Kansrijke Start
We implementeren de ketenaanpak Kansrijke Start, waarmee ingezet wordt op de eerste 1000 dagen van een kind (voor, tijdens en na de geboorte) om kansengelijkheid te vergroten en ter preventie van fysieke en mentale problemen op latere leeftijd.

Laaggeletterdheid
We hebben aandacht voor volwassen, ouders en kinderen op het gebied van taal en educatie.

We versterken de zelf- en samenredzaamheid van, met name, de groeiende groep ouderen [2026]

Community-building
We starten in 2025 samen met Wooninc. een pilot op een locatie in Geldrop rondom community-building met ouderen (zowel huurders van Wooninc. als wijkbewoners) .

Beweegaanbod ouderen
In het uitvoeringsplan van de buurtsportcoaches wordt ingezet op specifiek beweegaanbod voor ouderen. Veelal wordt dit aanbod opgetuigd en gerealiseerd in samenwerking met sociaal maatschappelijke partners in Geldrop-Mierlo.

Meerjarenplan dementievriendelijk Geldrop-Mierlo
We stellen samen met professionals, vrijwilligers en inwoners een meerjarenplan op om Geldrop-Mierlo zo dementievriendelijk mogelijk te maken.

Ontmoetingsruimte Kettingstraat
We geven samen met Wooninc. en inwoners vorm aan de invulling van de ontmoetingsruimte in het gebouw aan de Kettingstraat met als doel om ontmoeting en sociale cohesie, onder andere onder de doelgroep ouderen, te stimuleren.

Voor kinderen en volwassenen met overgewicht of obesitas is ondersteuning, begeleiding en zorg toegankelijk (2026)

Ketenaanpak Gecombineerde Leefstijlinterventie
We implementeren de ketenaanpak Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI), waarmee volwassenen met overgewicht of obesitas geholpen worden met het bewerkstelligen van een gedragsverandering zodat zij een gezonde leefstijl kunnen bereiken en behouden.

Ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht
We implementeren de ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG), waarmee domeinoverstijgend aan de slag wordt gegaan met de achterliggende factoren van het overgewicht of obesitas bij kinderen zodat zij een gezonde leefstijl kunnen bereiken en behouden.

Jaarplan Lokaal Preventieakkoord
We integreren de werkzame elementen uit de JOGG-aanpak (Jongeren Op Gezond Gewicht) in de uit te voeren acties die worden opgenomen in het jaarplan van het Lokaal Preventieakkoord.

Sport en bewegen is voor alle kinderen en jongeren toegankelijk [2025]

Faciliteren sportaanbieders
Het uitvoeringsplan van de Buurtsportcoaches zorgt ervoor dat bewegen en sporten voor iedereen toegankelijk is in de gemeente Geldrop-Mierlo. Door hierin samen te werken met het bestaande aanbod van sportaanbieders wordt een breed aanbod aan sport en bewegen gecreëerd.

Pilot klimaat van aandacht
Sportverenigingen krijgen door middel van de pilot " Klimaat van aandacht" handvatten voor een positief pedagogische klimaat op de verenging vanuit de grondhouding aandacht en echt kijken naar kinderen. Het Klimaat van Aandacht in jeugdsport zorgt voor een veilige en inclusieve sportomgeving waarin alle kinderen kunnen meedoen, plezier beleven en zich (sociaal) ontwikkelen. De continuering van de grondhouding wordt geborgd door de inzet van een sportpedagoog die de sportverenigingen blijft ondersteunen na de pilot.

Pilot het bewegend kind
Met de pilot "Het bewegend kind" worden basisscholen begeleid in het inpassen van sport en bewegen in het dagelijks lesprogramma. Middels dit project worden sport en bewegen weer vanzelfsprekend en iets dat kinderen iedere dag (willen) doen.

Implementatie aanbevelingen onderzoek
We voeren aanbevelingen uit het onderzoek naar bovenwijkse sportvoorzieningen uit.

Er is een lokale ketenaanpak Kansrijke Start waarbij samenwerkingsafspraken zijn gemaakt met partners rondom de eerste duizend dagen van een kind [2026]

Doorontwikkeling Lokaal Preventieakkoord
We breiden de samenwerking binnen het Lokaal Preventieakkoord verder uit met partners van andere domeinen, zoals het bedrijfsleven en het onderwijs, om samen te (blijven) werken aan de gezamenlijke doelstellingen op het gebied van gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming.
We voeren met de partners van het Lokaal Preventieakkoord acties uit van het nog vast te stellen jaarplan op basis van de doelstellingen van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en langs de lijnen van het Regioplan Eindhoven-De Kempen dat in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA) is opgesteld.
We hebben een definitieve keuze gemaakt voor de naamgeving van het Lokaal Preventieakkoord (2024) en dit leidt, als onderdeel van een actie uit het vast te stellen jaarplan, tot het opstellen en uitvoeren van een communicatieplan om brede naamsbekendheid te creëren.
We participeren bij de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's behorend bij de thema's uit het Regioplan Eindhoven-De Kempen die gebaseerd zijn op de prioritaire opgaven die voortkomen uit het Regiobeeld Zuidoost-Brabant.

Verstevigen bestuurlijke samenwerking sociaal domein
We zetten ons samen met een aantal andere gemeenten uit de regio in om, in het licht van de schaalsprong in de Brainportregio en het ondervertegenwoordigde belang van het Sociaal Domein in beleidskeuzes en investeringen in dat kader, de bestuurlijke samenwerking vanuit het Sociaal Domein op MRE-niveau te verstevigen

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Het uitvoeringsplan 'Vitaal leven' wordt nog uitgewerkt. Op basis van die uitwerking zal een doorkijk gegeven kunnen worden naar opvolgende jaren.

Thema Sterke netwerken

In dit thema gaat het om netwerken in buurten en wijken tussen onder andere inwoners, verenigingen en organisaties. Het hebben van een (ontmoetings)plek centraal in de wijk dient hierbij als katalysator.

Doelen Sterke netwerken
Buurtbewoners kennen elkaar en er zijn initiatieven voor het samen verbeteren van de leefbaarheid in wijken [2025]
Er is een sterk netwerk voor zorg aan ouderen die zelfstandig wonen [2025]
Er is een duurzame match tussen vraag en aanbod van vrijwilligers [2025]
Er is goede ondersteuning en waardering voor vrijwilligers [2025]
De gemeente staat dichtbij, heeft vertrouwen verdiend en speelt (pro)actief in op behoeften [2025]
Inwoners binnen wijken organiseren structureel activiteiten, wat bijdraagt aan welzijn en sociale cohesie [2025]
Verenigingen en maatschappelijke functies (die bijdragen aan beleidsdoelen) zijn gehuisvest in voor hen geschikte accommodaties [2028]
Partijen in het voorliggend veld weten elkaar in de wijken te vinden en zorgen samen voor een aanbod dat aansluit op de vraag van inwoners [2026]
Wijkverenigingen en wijkgebouwen vervullen een centrale rol in het ontmoeten tussen wijkbewoners [2027]

Doelen Sterke netwerken

Buurtbewoners kennen elkaar en er zijn initiatieven voor het samen verbeteren van de leefbaarheid in wijken [2025]

Impuls verbeteren leefbaarheid
De Gebiedsregisseurs sturen, in samenwerking met de buurtcoaches van de LEVgroep, op het verbeteren van de leefbaarheid in wijken door inwoners zelf. Hiervoor zijn middelen zoals een subsidie gebiedsgericht werken beschikbaar om vanuit de gemeente financieel te ondersteunen bij deze impuls.

Er is een sterk netwerk voor zorg aan ouderen die zelfstandig wonen [2025]

Doorontwikkeling Onze Wegwijzer
We ontwikkelen Onze Wegwijzer in Geldrop en Mierlo verder, waarbij verschillende (vrijwilligers)organisaties zoals woningcorporaties, zorgorganisaties en welzijnsorganisaties zelfstandig wonende ouderen ondersteunen bij zorg- of ondersteuningsvragen.

Er is een duurzame match tussen vraag en aanbod van vrijwilligers [2025]

Voor Elkaar in Geldrop-Mierlo
We focussen op het matchen van maatjes via het platform Voor Elkaar in Geldrop-Mierlo. Daarnaast versterken we de ondersteuning aan vrijwilligersorganisaties via het vrijwilligerspunt en sluiten we aan bij landelijke campagnes om vrijwilligerswerk beter onder de aandacht te brengen bij inwoners.

Er is goede ondersteuning en waardering voor vrijwilligers [2025]

Project ‘Vrijwilligers in het zonnetje’
We voeren het project 'Vrijwilligers in het zonnetje' uit, waarbij de LEVgroep waarderingsactiviteiten voor vrijwilligers in Geldrop-Mierlo vormgeeft.

Subsidie deskundigheidsbevordering
De accounthouders van maatschappelijke organisaties, promoten de subsidieregeling deskundigheidsbevordering voor vrijwilligersorganisaties. Aanvragen worden in behandeling genomen en waar passend toegekend.

De gemeente staat dichtbij, heeft vertrouwen verdiend en speelt (pro)actief in op behoeften [2025]

Verstevigen aanbod voorliggend veld
We verstevigen het voorliggende aanbod vanuit een samenwerking tussen gebiedsregisseurs, de LEVgroep, combinatiefunctionarissen sport- en cultuur en andere maatschappelijke partners. Team Toegang wijst per relevante maatschappelijke partner een ambassadeur aan uit hun midden. Deze ambassadeur richt zich op het beter bekend maken van het (reeds) beschikbare aanbod. Daarnaast is het doel om het beschikbare aanbod te vergroten en aan te passen aan de behoeften van inwoners.

Evaluatie pilot wijkdialoog
Afhankelijk van de uitkomsten van de pilot wijkdialoog, bepalen we hoe we daarmee verdergaan.

Inwoners binnen wijken organiseren structureel activiteiten, wat bijdraagt aan welzijn en sociale cohesie [2025]

Impuls verbeteren leefbaarheid
De Gebiedsregisseurs sturen, in samenwerking met de buurtcoaches van de LEVgroep, op het verbeteren van de leefbaarheid in wijken door inwoners zelf. Hiervoor zijn middelen zoals een subsidie gebiedsgericht werken beschikbaar om vanuit de gemeente financieel te ondersteunen bij deze impuls.

Verenigingen en maatschappelijke functies (die bijdragen aan beleidsdoelen) zijn gehuisvest in voor hen geschikte accommodaties [2028]

Vervangende ruimten voor gebruikers de Prell
We werken aan het zicht krijgen op passende vervangende ruimte voor de huidige gebruikers van de Prell. Waar mogelijk vindt al herhuisvesting plaats.

Herhuisvesting gebruikers functionele accommodaties
Door middel van inwonerparticipatie maken we inzichtelijk wat de behoefte is met betrekking tot huisvesting van functies. Indien wenselijk en waar mogelijk herhuisvesten we huidige gebruikers van functionele accommodaties. Dit doen we in samenspraak met gebruikers.

Partijen in het voorliggend veld weten elkaar in de wijken te vinden en zorgen samen voor een aanbod dat aansluit op de vraag van inwoners [2026]

Project voorliggend veld
We organiseren in samenwerking met maatschappelijke partners ontmoetingsmomenten voor deze partners om elkaar en hun aanbod beter te leren kennen. Vanuit de taskforce Sociaal Domein Project Voorliggend Veld verbinden we CMD-medewerkers en maken ze bewust van de beschikbaarheid en de mogelijkheden van het voorliggende aanbod. Bij Team Toegang beleggen we ambassadeursrollen bij ketenpartners en integreren we de preventiematrix jeugd in Onze Wegwijzer.
We signaleren overlappend en/of missend aanbod vanuit de vraag van inwoners via het taskforce Sociaal Domein Project Voorliggend Veld. Daarnaast stellen we een subsidieregeling op voor professionele organisaties in het voorliggend veld. Dit doen we onder andere voor een betere afstemming van aanbod op behoeften en het signaleren van overlappend/missend aanbod.

Wijkverenigingen en wijkgebouwen vervullen een centrale rol in het ontmoeten tussen wijkbewoners [2027]

Behoefteverkenning ontmoetingsfuncties
We gebruiken inwonerparticipatie om de behoeften aan huisvesting van functies inzichtelijk te maken. We ontwikkelen MFA Skandia-Hulst verder om de ontmoetingsfunctie in deze wijk te versterken.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Het uitvoeringsplan Sterke netwerken wordt nog uitwerkt al vervolg op de beleidskeuzes. Volgend jaar kan op basis van die uitwerking een doorkijk worden gegeven naar opvolgende jaren.

Thema Leefbare, groene wijken

Doelen Leefbare, groene wijken
Er is een systeem werkend voor het monitoren van de toe- en afname van biodiversiteit binnen de bebouwde kom [2025]
Er zijn voorzieningen binnen groenstructuren in de bebouwde kom om fors meer water te reguleren, zodat overlastsituaties worden voorkomen [2027
20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken zijn toegevoegd (t.b.v. biodiversiteit, klimaatadaptatie, een prettige leefomgeving en ruimte voor bewegen) [2027]
Beleidskeuzes en regelgeving afvaldumping en illegale bijzet

Doelen Leefbare, groene wijken

Er is een systeem werkend voor het monitoren van de toe- en afname van biodiversiteit binnen de bebouwde kom [2025]

Communicatie- en participatietraject biodiversiteit
We werken samen met verschillende trajectpartners aan de bewustwording van het belang van het versterken van biodiversiteit. Dit doen we met een communicatie- en participatietraject.

Monitoringsprogramma biodiversiteit bebouwde kom
We realiseren een monitoringsprogramma biodiversiteit waarbij een eerste nulmeting is uitgevoerd.

Er zijn voorzieningen binnen groenstructuren in de bebouwde kom om fors meer water te reguleren, zodat overlastsituaties worden voorkomen [2027

Regenwaterberging in groenstructuren
We zetten het project voort voor de aanleg van regenwaterbergingen in groen. Afhankelijk van de behoefte liften we mee bij 'natuurlijke' momenten als reconstructies.

20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken zijn toegevoegd (t.b.v. biodiversiteit, klimaatadaptatie, een prettige leefomgeving en ruimte voor bewegen) [2027]

Klimaatkaarten
Vanuit het klimaatadaptatieplan zetten we in op de uitvoering van groene plannen op basis van de klimaatkaarten voor het centrum Geldrop en de wijk Coevering. We kijken voor welke wijken er in de periode tussen 2025 en 2028 klimaatkaarten worden opgesteld en opgepakt.

Evaluatie en actualisatie groenbeleidsplan
We starten naar verwachting de evaluatie van het groenbeleidsplan op. Tussen 2025 en 2027 vindt de actualisatie van dit plan plaats, waarbij ook de (ontbrekende) groenstructuren in en tussen diverse wijken worden meegenomen.

Versterken groene verbindingen tussen buitengebied en bebouwde kom
We brengen de bestaande barrières tussen groen in de bebouwde kom en groen in het buitengebied in beeld en heffen deze op.

Versterken en verbeteren groenstructuur rondom Heer van Scherpenzeelweg - centrum Mierlo
We verkennen hoe we de bestaande groenstructuur langs de Heer van Scherpenzeelweg (rondom Sporthal, Bethanië, Kerk en Patronaat) kunnen versterken en beter kunnen verbinden met het groen in het centrum van Mierlo (omgeving Bibliotheek en Hertenkamp).

Beleidskeuzes en regelgeving afvaldumping en illegale bijzet

Monitoren zwerfafval
We monitoren de ontwikkelingen van zwerfafval en bijzet na implementatie van het Plan van Aanpak Bijzet.

Beleving leefbaarheid Coevering

Zie voor activiteiten bij dit doel het uitvoeringsplan Coevering.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Groenstructuren
In de periode 2025 en 2027 zetten we het aanpassen van groenstructuren - gebied voor gebied - voort.

Klimaatkaarten
Het opstellen van klimaatkaarten voor alle wijken neemt meerdere jaren in beslag. Dit krijgt een plek in de gebiedsprogramma's.

Versterken en verbeteren groenstructuur rondom Heer van Scherpenzeelweg - centrum Mierlo
In 2026 en 2027 willen we in de zone Heer van Scherpenzeelweg (rondom Sporthal, Bethanië, Kerk en Patronaat) nieuwe groenstructuren toevoegen.

Thema Inclusief leven

Dit thema is erop gericht dat iedereen kan meedoen in de samenleving, ook als er drempels zijn daarvoor. Daarnaast is de insteek dat iedereen zichzelf kan zijn.

Doelen Inclusief leven
Er is breed in de maatschappij bewustzijn dat het belangrijk is dat alle mensen goed mee kunnen doen in de samenleving [2025]
Verenigingen, horeca en detailhandel dragen bij aan gelijkwaardigheid voor iedereen [2028]
Het gros van de inwoners kan zich ontwikkelen, doet mee in de samenleving en helpt elkaar hierbij [2030]

Doelen Inclusief leven

Er is breed in de maatschappij bewustzijn dat het belangrijk is dat alle mensen goed mee kunnen doen in de samenleving [2025]

Communicatiecampagne inclusie
We zetten de communicatiecampagne voort om kennis en bewustzijn over inclusie te vergroten.

Verenigingen, horeca en detailhandel dragen bij aan gelijkwaardigheid voor iedereen [2028]

Deskundigheidsbevordering inclusie voor vrijwilligers: opstart bewustwordingscampagne gericht op vrijwilligers.
We starten een bewustwordingscampagne gericht op vrijwilligers om inclusie binnen verenigingen te bevorderen.

Manifestatie Meedoen
We organiseren een manifestatie in het centrum van Geldrop gericht op vrijwilligers, met mogelijke uitbreiding naar horeca en detailhandel. Overwegen of we de manifestatie laten bestaan uit meerdere activiteiten verdeeld over verschillende momenten, in plaats van 1 grote manifestatie op 1 moment.

Openbaar (invalide)toilet
We onderzoeken de mogelijkheden tot het realiseren van een openbaar (invalide)toilet in het centrum van Geldrop.

Het gros van de inwoners kan zich ontwikkelen, doet mee in de samenleving en helpt elkaar hierbij [2030]

Inclusieve weeftafel
We faciliteren gesprekken tussen ervaringsdeskundigen en ambtenaren bij de Inclusieve Weeftafel om het belang van inclusie in gemeentelijk werk te benadrukken.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Toegankelijkheid gemeentelijke publiekstoegankelijke gebouwen
Er wordt in 2025 een vervolg gegeven aan de inzichten die naar voren zijn gekomen bij het toetsen op toegankelijkheid in 2024. Dit zien we binnen het themaprogramma Bestuur & organisatie terug doordat aanpassingen worden opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan (incl. een tijdsindicatie wanneer de aanpassingen worden gerealiseerd).

Deskundigheidsbevordering vrijwilligers
In 2025 wordt gestart met het ondersteunen van vrijwilligers, zodat zij kunnen bijdragen aan het inclusiever maken van hun activiteiten.

Communicatiecampagne
De communicatiecampagne wordt in 2025 voortgezet. In de eerste plaats om beweging op gang te houden. Daarnaast willen we dat op basis van deze campagne initiatieven naar voren komen.

Voortgang inclusieve weeftafel
We verdiepen het hanteren van de inclusieve weeftafel, zodat deze meer en meer bijdraagt aan het op gang brengen van initiatieven uit de lokale gemeenschap en hun ervaringsdeskundigheid betrokken wordt bij projecten / werkzaamheden.

Thema Wonen

Doelen Wonen
Het is geborgd dat mensen die met spoed woonruimte nodig hebben binnen de daarvoor geldende regels worden geholpen [2025]
Het is geborgd dat huurders beschermd zijn bij het huren van woonruimte en dat hun woonruimte veilig en humaan is [2025]
Er is in de wijken meer balans in de woningsamenstelling [2030]
Er zijn voldoende standplaatsen voor de woonwagengemeenschap [2030]
Er is voldoende betaalbare woonruimte (met specifieke aandacht voor aandachtsgroepen, starters en een- en tweepersoonshuishoudens, senioren en zorgbehoevenden) en er is geborgd dat deze duurzaam beschikbaar blijven [2030]

Doelen Wonen

Het is geborgd dat mensen die met spoed woonruimte nodig hebben binnen de daarvoor geldende regels worden geholpen [2025]

Actualiseren urgentieregeling
We actualiseren de regionale urgentieregeling waarmee urgent woningzoekenden een beroep doen op de gemeente om met voorrang in aanmerking te komen voor woonruimte.

Introductie Eén loket
We introduceren Eén Loket, waar alle urgent woningzoekenden centraal binnenkomen. Binnen dit loket werken gemeenten en corporaties samen.

Het is geborgd dat huurders beter beschermd zijn bij het huren van woonruimte en dat hun woonruimte veilig en humaan is [2025]

Meldpunt Wet goed verhuurderschap
We evalueren het meldpunt Wet goed verhuurderschap dat huurders beter moet beschermen.

Er is in de wijken meer balans ontstaan in de woningsamenstelling [2030]

Bepalen ontwikkelrichting
We leggen per nieuwe ontwikkellocatie vast welke ontwikkelrichting hier voorzien is, zowel naar doelgroep als prijsklasse als type, afgezet tegen de bestaande opbouw van de wijk.

Er zijn voldoende standplaatsen voor de woonwagengemeenschap [2030]

Beleidskeuzes woonwagens
We starten met de verdere ontwikkeling van beleidskeuzes en acties omtrent woonwagen, naar aanleiding van de resultaten van het in 2024 uitgevoerd behoefteonderzoek. We betrekken de woonwagenbewoners en relevante corporatie gedurende het proces, zodat hun input en feedback continu worden meegenomen.

Er is voldoende betaalbare woonruimte (met specifieke aandacht voor aandachtsgroepen, starters en een- en tweepersoonshuishoudens, senioren en zorgbehoevenden) en er is geborgd dat deze duurzaam beschikbaar blijven [2030]

Woningbouwontwikkeling
We bereiden plannen voor om de komende jaren op verschillende locaties (zoals op Bleekvelden en in het Centrum van Geldrop en op Luchen in Mierlo) in onze gemeente honderden woningen te realiseren.

Actualiseren regelingen
Op basis van de vastgestelde beleidskeuzes voor het thema Wonen actualiseren we onze regelingen waarmee onze betaalbare woningvoorraad langer beschikbaar blijft in het betaalbare segment.

Versoepelen regels
We starten met het versoepelen van regels voor het beter benutten van de bestaande voorraad (o.a. woningdelen, friendswonen, hospitaverhuur etc.)

Beleidskeuzes Wonen, zorg en welzijn
We integreren het toekomstperspectief Wonen, zorg en welzijn in de beleidskeuzes ten aanzien van wonen.

Beleidskeuzes woonwagens
We starten met de verdere ontwikkeling van beleidskeuzes en acties omtrent woonwagen, naar aanleiding van de resultaten van het in 2024 uitgevoerd behoefteonderzoek. We betrekken de woonwagenbewoners en relevante corporatie gedurende het proces, zodat hun input en feedback continu worden meegenomen.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Toepassing van het Woonwagen- en Standplaatsenbeleid
We werken in 2026 en de daaropvolgende jaren het vastgestelde beleidskeuzes ' woonwagen' uit.

Planvorming en realisatie woningbouw
We continueren de planvorming voor het bouwen van voldoende woningen. We realiseren naar verwachting circa woningen 250 woningen in 2026 en naar verwachting circa 700 woningen in de periode 2027-2028.

Uitvoeringsplan Coevering

Uitvoeringsplan Coevering
Alle basisscholen zijn een brede school (of op weg daarnaartoe) en beschikken over daarbij passende huisvesting [2026]
Jeugdigen en volwassenen hebben voldoende handvatten en mogelijkheden om zelf regie te nemen om te kiezen voor een gezonde leefstijl (o.a. binnen-en buitenfaciliteiten voor beweging nabij huis) [2027]
Inwoners binnen wijken organiseren structureel activiteiten, wat bijdraagt aan welzijn en sociale cohesie [2025]
20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken zijn toegevoegd (t.b.v. biodiversiteit, klimaatadaptatie, een prettige leefomgeving en ruimte voor bewegen) [2027]
Er is in de wijken meer balans ontstaan in de woningsamenstelling [2030]
De twee bibliotheekvestigingen zijn qua locatie, interieur en exterieur getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties, waardoor de bibliotheek culturele en sociale functies vervult [2027]
8% van de woningen is aardgasvrij [2026]
30% van de panden heeft energielabel B of beter [2027]
Inwoners ervaren hun woon- en leefomgeving veiliger dan in 2024 [2027]

Doelen Coevering

Alle basisscholen zijn een brede school (of op weg daarnaartoe) en beschikken over daarbij passende huisvesting [2026]

Inventarisatie mogelijkheden maatschappelijke functies schoolgebouwen
We bespreken met scholen en partners de toekomstige rol van schoolgebouwen in de wijk Coevering en bepalen gezamenlijke vervolgstappen. Ook openen we een extra vestiging van de bibliotheek in samenwerking met de brede school, toegankelijk voor de hele wijk.

Jeugdigen en volwassenen hebben voldoende handvatten en mogelijkheden om zelf regie te nemen om te kiezen voor een gezonde leefstijl (o.a. binnen-en buitenfaciliteiten voor beweging nabij huis) [2027]

Gezond leven in de Coevering
We ronden het onderzoek van de GGD "een fijne wijk maak je samen" af en bepalen op basis van de resultaten de vervolgstappen voor een gezonde leefomgeving in kwetsbare wijken. Daarnaast ontwikkelen we een visie voor de groene rand van de Coevering, gericht op maatschappelijke voorzieningen die bijdragen aan de leefbaarheid van de wijk.

Inwoners binnen wijken organiseren structureel activiteiten, wat bijdraagt aan welzijn en sociale cohesie [2025]

Sociale netwerken Coevering
Door zichtbaar te zijn in de wijk, contacten te leggen en activiteiten te organiseren met bewoners, bouwen we verder aan sociale netwerken in Coevering.

Bewonersinitiatieven Coevering
We stimuleren, activeren en ondersteunen bewoners om zelf buurtactiviteiten te organiseren voor hun buurt. In navolging van de buurtactiviteiten, organiseren we voor de resterende buurten buurtactiviteiten om in contact te komen met bewoners, te weten wat er speelt in hun buurt en wat zij belangrijk vinden.

20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken zijn toegevoegd (t.b.v. biodiversiteit, klimaatadaptatie, een prettige leefomgeving en ruimte voor bewegen) [2027]

Klimaatkaarten
We voeren groene plannen uit op basis van de klimaatkaart voor de wijk Coevering.

Verbeteren groenstructuur Coevering
We evalueren en actualiseren het groenbeleidsplan, inclusief de ontbrekende groenstructuren in en tussen wijken.

Vlekkenplan openbare ruimte Coevering
We ontwikkelen een vlekkenplan voor de openbare ruimte met een grove fasering, dat we in samenwerking met bewoners in de daaropvolgende jaren gefaseerd uitwerken.

Er is in de wijken meer balans ontstaan in de woningsamenstelling [2030]

Onderzoek “Een goede mix van bewoners in Coevering"
We analyseren de huidige bewonerssamenstelling in de Coevering en bepalen samen met Woonbedrijf welke mix wenselijk is en welke randvoorwaarden daarbij horen. Vervolgens onderzoeken we met Woonbedrijf de haalbaarheid van de verschillende kansen die uit dit onderzoek naar voren zijn gekomen.

8% van de woningen is aardgasvrij [2026]

Wijkuitvoeringsplan Coevering
We ontwikkelen een wijkuitvoeringsplan voor de Coevering om de transitie naar een duurzaam alternatief voor aardgas te realiseren. Dit plan wordt medio 2025 afgerond en beschrijft de acties die we als gemeente zullen ondernemen. Dit plan behelst ook een onderzoek of 8% een reel percentage is, wat nu voor de gemeente als geheel gesteld is.

Vervolgonderzoek warmtenet Coevering
We voeren een vervolgonderzoek uit naar de mogelijkheden voor een warmtenet in de Coevering, als onderdeel van de transitie naar aardgasvrije woningen. Dit onderzoek wordt geïntegreerd in het wijkuitvoeringsplan.

30% van de panden heeft energielabel B of beter [2027]

Aanpak energiearmoede
We zetten een subsidieregeling op om particuliere woningeigenaren met slecht geïsoleerde woningen en een lage WOZ-waarde te ondersteunen bij het isoleren van hun woning. Hierbij geven we extra aandacht aan VvE's, zelf-klussers en inwoners die kampen met energiearmoede, met speciale focus op wijken zoals de Coevering, waar energiearmoede veel voorkomt. Daarnaast ondersteunen we inwoners die te maken hebben met energiearmoede via een witgoedregeling, energiecoaches, kleine energiebesparende maatregelen, en een klusteam dat deze maatregelen kan uitvoeren. De Coevering is één van de wijken waar we actief acties organiseren vanwege de hoge mate van energiearmoede.

Inwoners ervaren hun woon- en leefomgeving veiliger dan in 2024 [2027]

Aanpak afvalproblematiek Coevering
We voeren de aanpak uit om afvaloverlast in Coevering terug te dringen, op basis van de resultaten van het onderzoek naar afvalproblematiek.
Aanpak veiligheid Coevering
We implementeren maatregelen om illegaliteit te bestrijden en overlast te beperken, gebaseerd op de bevindingen uit het onderzoek naar veiligheid in de Coevering.

Focuspunten lijn "Sterke wijken"

Samenkracht (portefeuillehouder: wethouder Stravers)
- Gericht inzetten van gebiedsregisseurs om actief (verschillende) initiatieven van inwoners te stimuleren, begeleiden en samen te brengen.

Inclusie (portefeuillehouder: wethouder Sanders)
- Integreren van inclusie- en toegankelijkheidsdoelen binnen alle lagen van de ambtelijke organisatie.

Sport en bewegen (portefeuillehouder: wethouder Looijmans)
- Verlenen van gerichte ondersteuning aan sportverenigingen, bijvoorbeeld via subsidies, advisering op het gebied van organisatie en vrijwilligersbeleid, en het bieden van facilitaire ondersteuning waar nodig om de verenigingen duurzaam te versterken.

Afval (portefeuillehouder: wethouder Van de Laar)
- Actief toezicht houden op de uitvoering van afvalverwerking door Cure, met nadruk op klanttevredenheid.
- Zorgen voor transparante en kostendekkende tarieven volgens het DIFTAR-principe, waarbij variabele kosten afhankelijk zijn van het daadwerkelijke afvalgebruik en vaste kosten in het vastrecht zijn verwerkt.

Wonen (portefeuillehouder: wethouder Van Gestel)
- Door middel van een woningbouwmonitor periodiek rapporteren over de voortgang van de woningbouwopgave naar de raad.
- Opstellen en uitvoeren van prestatieafspraken met de corporaties en huurdersvertegenwoordigers sociale huurwoningen.
- Toezien op het realiseren van voldoende sociale, betaalbare woningen.
- In geval van afwijzing van bezwaar tegen afwijzing urgentieverzoeken kijken op welke manier de bezwaarmaker toch ondersteund kan worden bij hun huisvestingsvraag of de daaruit voortkomende hulpvragen.
- Structureel inbedden van het 100-dagenprincipe, dat gericht is op het versnellen van de woningbouwprogrammering.

Overlast bedrijven (portefeuillehouder: wethouder Stravers)

- Proactief anticiperen op meldingen van overlast door bedrijven en deze snel opvolgen, met als doel de hinder voor omwonenden te beperken en op tijd passende maatregelen te nemen.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	**194**	**1.514**	**332**	**338**	**338**	**338**
5.1 Sportbeleid en activering	**973**	**1.270**	**1.325**	**1.286**	**1.063**	**1.062**
5.2 Sportaccommodaties	**1.980**	**2.349**	**2.332**	**2.403**	**2.464**	**2.449**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**3.664**	**4.035**	**4.129**	**4.132**	**4.198**	**4.263**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**4.326**	**5.583**	**5.094**	**5.046**	**4.902**	**4.899**
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	**0**	**0**	**1.094**	**1.088**	**1.089**	**1.089**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**903**	**793**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.1 Volksgezondheid	**1.920**	**2.006**	**2.094**	**2.060**	**1.941**	**1.982**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**1.479**	**1.702**	**1.614**	**1.537**	**1.537**	**1.487**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**2.742**	**7.623**	**25.201**	**14.080**	**11.453**	**12.178**
8.3 Wonen en bouwen	**1.031**	**1.011**	**1.177**	**1.074**	**1.159**	**1.159**
Totaal Lasten	**19.212**	**27.886**	**44.391**	**33.044**	**30.145**	**30.904**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	**34**	**1.669**	**123**	**63**	**63**	**13**
5.1 Sportbeleid en activering	**432**	**375**	**375**	**338**	**117**	**117**
5.2 Sportaccommodaties	**582**	**662**	**666**	**666**	**666**	**666**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**57**	**79**	**82**	**79**	**77**	**77**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**821**	**876**	**821**	**849**	**690**	**690**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**50**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.1 Volksgezondheid	**280**	**226**	**226**	**158**	**0**	**0**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**279**	**583**	**583**	**574**	**574**	**574**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**1.780**	**7.623**	**25.204**	**14.080**	**11.454**	**12.178**
8.3 Wonen en bouwen	**444**	**899**	**1.374**	**1.351**	**1.358**	**1.365**
Totaal Baten	**4.759**	**12.991**	**29.452**	**18.160**	**14.998**	**15.680**
Saldo (baten -/- lasten)	**-14.453**	**-14.895**	**-14.938**	**-14.884**	**-15.147**	**-15.225**

Capaciteitsbeeld 2025

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Totaal
Thema Vitaal leven	5.1 Sportbeleid en activering	0	50	778	0	828
	5.2 Sportaccommodaties	0	16.398	468	145	17.011
	7.1 Volksgezondheid	0	0	260	0	260
Thema Sterke netwerken	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	1.586	34.946	495	37.027
	6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	0	0	10.338	0	10.338
	6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	0	0
	6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	940.5		940.5
Thema Leefbare, groene wijken	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	16.500	0	20	16.520
Thema Inclusief leven	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0
Thema Wonen	8.1 Ruimte en leefomgeving	20	22.602	100	765	23.487
	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)		20.506	50	210	20.766
	8.3 Wonen en bouwen	0	9.878	0	90	9.968
Gebiedsaanpak Woonwijken						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 2					
Totaal		**20**	**87.520**	**46.940**	**1.725**	**136.205**

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
1. Voorziening wonen inzetten voor rentebijschrijving woningbouwimpuls	345.000	352.000	359.000	366.000
2. Onderhoud openbare ruimte centrum van kwaliteitsniveau A naar B	40.000	40.000	40.000	40.000
3. Geen bladkorven	0	48.750	48.750	48.750
4. Stopzetten project True Friend	0	95.000	95.000	95.000
5. Aframen budget preventief jeugdbeleid	68.000	68.000	68.000	68.000
Totaal	**453.000**	**603.750**	**610.750**	**617.750**

1. Voorziening wonen inzetten voor rentebijschrijving woningbouwimpuls
De subsidie die de gemeente heeft ontvangen voor de woningbouwimpuls is vooraf uitgekeerd, inclusief een indexering van 2% om deze netto-contant te maken. Het voorstel is om de jaarlijkse bijschrijving van 2% op de woningbouwimpuls niet meer ten laste van de exploitatie te brengen maar ten laste van de voorziening wonen.
De voorziening wonen is gevormd uit verkoopgelden van het voormalig woonbedrijf van de gemeente en voormalige subsidiegelden. Deze is bedoeld om risico's af te dekken en mag alleen worden ingezet in het belang van de volkshuisvesting.
De voorziening wonen bedraagt ca. € 4 miljoen, waarvan een gedeelte als garantie voor leningen. Ruim € 1,75 miljoen is beschikbaar.
De benodigde middelen voor de 2% rentebijschrijving van de WBI zijn als volgt:
2025: € 345.000
2026: € 352.000
2027: € 359.000
2028: € 366.000
Totaal: € 1.422.000
De voorziening levert dus voldoende dekking. De bedragen die genoemd zijn voor 2025-2028 worden ingezet voor de woningbouwimpuls.

2. Onderhoud openbare ruimte centrum van kwaliteitsniveau A naar B
In de beide centra wordt het onderhoudsniveau voor groen bijgesteld van A naar B.

3. Geen bladkorven vanaf 2026
Er worden geen bladkorven meer geplaatst. De praktijk laat nu vaak zien dat het voorbij gaat aan het doel. Bladkorven zijn bedoeld voor gemeentelijk blad. In de praktijk functie van algehele stort van tuinafval. Hiervoor is de groene bak bedoeld. 2025 zal er worden gekeken welk alternatief er is wanneer er geen bladkorven meer worden geplaatst.

4. Stopzetten project True Friend
Het traject True Friend is bedoeld voor het vergroten, versterken en verbinden van activiteiten voor kinderen in de basisschoolleeftijd in de vrije tijd op basis van vriendschap. Het basisbudget hiervoor is € 45.000 en dat blijft intact voor het schooljaar 2024-2025. Wat vervalt is het budget van € 50.000 om dit traject uit te breiden naar kinderen op de middelbare school. Inzet hierop wordt waar mogelijk gedekt vanuit het budget van € 45.000. De gesprekken hierover met het Strabrecht college lopen. True Friend is al geïnformeerd.

5. Aframen budget preventief jeugdbeleid
Dit is mogelijk op basis van de trends in uitgaven van de afgelopen jaren. Ook door personele tekorten is het moeilijk haalbaar om alle activiteiten uit te voeren.

Programma 3. Vitaal & groen buitengebied

Binnen dit begrotingsprogramma vallen de thema's doorlopend groen en multifunctioneel landelijk gebied. Ook het uitvoeringsplan voor het gebied Gijzenrooi valt binnen dit programma. Daarnaast zijn voor de lijnportefeuilles die relevant zijn binnen dit begrotingsprogramma de focuspunten benoemd.

Thema Doorlopend groen

Doelen Doorlopend groen
Er is een systeem werkend voor het monitoren van de toe- en afname van biodiversiteit in het buitengebied [2025]
Het Geldrop-Mierlose deel van het NatuurNetwerk Brabant is gerealiseerd [2027]
Er zijn groene verbindingen tussen de belangrijkste natuurgebieden [2030]
Het bosareaal bestaat voor 45% uit loofbos [2030]

Doelen Doorlopend groen

Er is een systeem werkend voor het monitoren van de toe- en afname van biodiversiteit in het buitengebied [2025]

Monitoringsprogramma biodiversiteit (in buitengebieden)
We realiseren een monitoringsprogramma biodiversiteit waarbij we een eerste nulmeting uitvoeren.

Het Geldrop-Mierlose deel van het NatuurNetwerk Brabant is gerealiseerd [2027]

Natuuropgave Hulsterbroek
We werken binnen het project Dommeldal uit de Verf aan een inrichtingsplan voor de natte natuurparel Urkhovense Zegge (inclusief het Hulsterbroek). We bekijken samen met gebiedspartners en grondeigenaren hoe de natuuropgave in het Hulsterbroek kan worden gerealiseerd in 2027.

Natuuropgave Goorloop (Sang en Goorkens / Heezerweg)
We werken in het deelproject de Goorloop (van het lopende traject GGA Strabrechtse Heide) aan de realisatie van de natuuropgaves in Sang en Goorkens en aan de Heezerweg.

Herbegrenzing Natuur Netwerk Brabant
We zetten in op een herbegrenzing van het Natuur Netwerk Brabant voor een meer logische indeling binnen Geldrop-Mierlo.

Er zijn groene verbindingen tussen de belangrijkste natuurgebieden [2030]

Aanleg van een passage voor flora en fauna over/onder de Geldropseweg (Molenheide)
We starten met de voorbereiding ten behoeve van de aanleg van de faunapassage Geldropseweg in 2027.

Opheffen barrières in groene verbinding Strabrechtse Heide - Stiphoutse bossen.
We zetten in op het robuuster inrichten van deze groenverbinding via grondverwerving en herinrichting percelen.

Versterken groene verbindingen tussen buitengebied en bebouwde kom
We brengen de bestaande barrières tussen het groen in de bebouwde kom en het buitengebied in beeld en we maken een plan om deze op te heffen.

Het bosareaal bestaat voor 45% uit loofbos [2030]

Hydrologische verkenning bosgebied
We verkennen samen met de waterschappen hoe het waterbergend vermogen van de bossen versterkt kan worden.

Versnellen omvorming naaldbos naar loofbos
We vormen het naaldbos naar loofbos om via het beheerplan Bos-en natuurbeheer voor de periode 2024-2029.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Natuuropgave Kleine Dommel (overig)
We werken vanaf 2026 in het deelproject de Kleine Dommel (van het lopende traject GGA Strabrechtse Heide) aan de realisatie van de natuuropgaves in het zuidelijk deel van het beekdal de Kleine Dommel.

Flora- en faunapassage Geldropseweg
We leggen een passage voor flora en fauna aan over/onder de Geldropseweg (Molenheide). Hier starten we in 2027 mee.

Thema Multifunctioneel landelijk gebied

Doelen Multifunctioneel landelijk gebied
Agrariërs zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid voor een ecologisch verantwoorde bedrijfsvoering [2027]
Het buitengebied is ingericht met per gebied een passende balans tussen natuurwaarden, recreatie, agrarisch gebruik, energieopwek, kleinschalige bedrijvigheid en wonen, waarbij de inrichting aansluit op de klimaat- en biodiversiteitsambities [2027]
Minimaal 7,5% van het (agrarisch) buitengebied bestaat uit groenblauwe structuren, zoals sloten, hagen en houtsingels [2028]

Doelen Multifunctioneel landelijk gebied

Agrariërs zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid voor een ecologisch verantwoorde bedrijfsvoering [2027]

Gebiedsgerichte aanpak Strabrechtseheide
We zetten binnen dit provinciaal traject in op een duurzaam en natuurinclusief toekomstperspectief voor de agrarische sector.

Het buitengebied is ingericht met per gebied een passende balans tussen natuurwaarden, recreatie, agrarisch gebruik, energieopwek, kleinschalige bedrijvigheid en wonen, waarbij de inrichting aansluit op de klimaat- en biodiversiteitsambities [2027]

Masterplan landschapspark Landgoed Gulbergen
We zetten in op de realisatie van de groene en recreatieambities uit het masterplan Landschapspark Landgoed Gulbergen.

Beschermen dorpsgezicht 't Broek
We stellen een herinrichtingsplan op voor de Plaetse als groen en recreatief waardevol middelpunt van de Broekstraat. Hiermee behouden en versterken we het landschappelijk karakter.

Gebiedsgerichte Aanpak Strabrechtse Heide
We realiseren de komende jaren samen met verschillende organisaties, ondernemers en inwoners rondom het Natura 2000 gebied Strabrechtse Heide en Beuven een toekomstbeeld voor de lange termijn en een concreet maatregelenpakket voor de korte termijn. We starten hiervoor in het deelgebied Goorloop (o.a. met Sang en Goorkens en Mierlo Oost). We betrekken de omgeving, de thema's natuur, water en landbouw staan hierbij centraal.

Omvormen / extensiveren landbouwpercelen rondom Molenheide
We verzachten de harde overgangen tussen (agrarisch) buitengebied en natuurgebied ten behoeve van het versterken van de biodiversiteit en de robuustere noord-zuid faunaverbinding.

Recreatieve zonering Molenheide
We stellen een visie op om te komen tot een recreatieve zonering van de bossen van de Molenheide conform de insteek van de omgevingsvisie.

In het (agrarisch) buitengebied zijn de gewenste groenblauwe structuren zoals sloten, hagen, houtsingels e.d. er [2027]

Inzicht in huidig percentage
Als één van de hoofdambities in van Gogh Nationaal Park geldt dat minimaal 10% van het (agrarische) buitengebied dient te bestaan uit groenblauwe structuren (dooradering). We delen deze ambitie. Daarom maken we (samen met de provincie) inzichtelijk wat voor Geldrop-Mierlo het huidige percentage is.

Beschermen groenblauwe structuren
We werken mee aan de verschillende regelingen (STILA, ErvenPlus) die er zijn om (agrarische) grondeigenaren in het buitengebied te stimuleren om groenblauwe structuren te beheren en aan te leggen. We zetten hierbij in op verwerving en ruiling van groenblauwe structuren om deze beter te beschermen.

Van Gogh Nationaal Park
We stimuleren via deelname aan Van Gogh Nationaal Park onze (agrarische) grondeigenaren actief om groenblauwe structuren in het buitengebied aan te leggen en te beheren.
Grondruiltraject met Staatsbosbeheer
We beheren vanaf het moment dat het grondruiltraject met Staatsbosbeheer is afgerond de landschapsingels en bosjes.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Het buitengebied is ingericht (o.a. nieuwe functies) met per gebied een passende balans tussen natuurwaarden, recreatie, agrarisch gebruik, energieopwek, kleinschalige bedrijvigheid en wonen (2027), waarbij in alle gebieden ook specifieke aandacht is voor:

Het behouden en versterken van het landschappelijk karakter beschermd dorpsgezicht van 't Broek.
We realiseren het herinrichtingsplan van de Plaetse als groen en recreatief waardevol middelpunt van de Broekstraat.

De gebiedsgerichte aanpak Strabrechtseheide
We realiseren de komende jaren samen met verschillende organisaties, ondernemers en inwoners rondom het Natura 2000 gebied Strabrechtseheide en Beuven een toekomstbeeld voor de lange termijn en een concreet maatregelenpakket voor de korte termijn. De komende jaren pakken we het deelgebied de Kleine Dommel (o.a. beekdal kleine Dommel en bossen Molenheide) op.

De recreatieve zonering Molenheide
We voeren de in 2025 opgestelde visie om te komen tot een recreatieve zonering van de bossen van de Molenheide conform de insteek van de omgevingsvisie in de periode 2026-2028 uit.

Minimaal 7,5% van het (agrarisch) buitengebied bestaat in 2028 uit groenblauwe structuren, zoals sloten, hagen en houtsingels.

Van Gogh Nationaal Park
We stimuleren via deelname aan Van Gogh Nationaal Park onze (agrarische) grondeigenaren actief om groenblauwe structuren in het buitengebied aan te leggen en te beheren.

Uitvoeringsplan Gijzenrooi

In de Strategie 2025-2028 staat het volgende: *"In het uitvoeringsplan Gijzenrooi gaat het om het combineren van opgaven op het vlak van klimaatadaptatie, toename van biodiversiteit, natuurinclusieve landbouw en een goede balans tussen natuur en recreatie."*

Uitvoeringsplan Gijzenrooi
Agrariërs zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid voor een ecologisch verantwoorde bedrijfsvoering [2027]
Het buitengebied is ingericht (o.a. nieuwe functies) met per gebied een passende balans tussen natuurwaarden, recreatie, agrarisch gebruik, energieopwek, kleinschalige bedrijvigheid en wonen, waarbij in alle gebieden ook specifieke aandacht is voor de klimaat- en biodiversiteitsambities van Geldrop-Mierlo [2027]

Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is op het gewenste niveau en bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo (waarbij specifieke aandacht voor jongeren) [2025]
Het aantal overlastlocaties dat ontstaat bij extreme buien is beperkt
Het Geldrop-Mierlose deel van het NatuurNetwerk Brabant is gerealiseerd [2027]

Uitvoeringsplan Gijzenrooi

Agrariërs zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid voor een ecologisch verantwoorde bedrijfsvoering [2027]

Natuurinclusief en extensief grondbeheer Gijzenrooi
We starten de aanbesteding (openbare inschrijving) naar de private partij (of consortia van partijen) die de verantwoordelijkheid krijgt over het agrarisch beheer van de gemeentelijke gronden in Gijzenrooi.

Beleidskeuzes natuurinclusieve en extensieve landbouw Gijzenrooi
We onderzoeken samen met de aan te besteden marktpartij hoe binnen kaders gekomen kan worden tot een duurzaam landbouw in Gijzenrooi, conform het masterplan Gijzenrooi en de principes 'teelt volgt peil' en 'dier volgt plant'.

Het buitengebied is ingericht (o.a. nieuwe functies) met per gebied een passende balans tussen natuurwaarden, recreatie, agrarisch gebruik, energieopwek, kleinschalige bedrijvigheid en wonen, waarbij in alle gebieden ook specifieke aandacht is voor Klimaat- en biodiversiteitsambities van Geldrop-Mierlo [2027]

Zichtbaarheid kleinschalig agrarisch cultuurhistorie
Bij de toekomstige ontwikkeling en inrichting van Gijzenrooi hanteren we het masterplan Gijzenrooi als leidraad.

Gebiedsontwikkelingen Gijzenrooi
We starten met de (voorbereidingen voor de) planologische procedure voor het ontmoetingserf (stadsboerderij).
We voeren in samenwerking met de gebiedspartners een nadere studie uit naar de benodigde hydrologische maatregelen in het gebied.
We toetsen mogelijke ruimtelijke initiatieven aan de in het masterplan opgenomen visie voor Gijzenrooi.

Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is op het gewenste niveau en bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo (waarbij specifieke aandacht voor jongeren) [2025]

De focus in Gijzenrooi ligt bij dit doel op het beter zoneren van de recreatieve routes in het gebied om verstoring van natuur te voorkomen en het bevorderen van 'gastheerschap'.

Versterken recreatief aanbod
We maken met de toekomstig (agrarisch) beheerder van Gijzenrooi afspraken over hoe hij/zij zijn rol als 'gastheer' van het gebied gaat invullen.

Het aantal overlastlocaties dat ontstaat bij extreme buien is beperkt

Waterbuffer Gijzenrooi
We onderzoeken de mogelijkheden voor een waterbuffer in Gijzenrooi voor de wijk Genoenhuis.

Het Geldrop-Mierlose deel van het NatuurNetwerk Brabant is gerealiseerd [2027]

Zoneringsplan
We maken in samenwerking met de gebiedspartners een plan voor het beter zoneren van de recreatieve routes.

Afronden grondtransactie
We ronden de grondtransactie met Brabants Landschap voor gebied Gijzenrooi af.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

We dragen in 2026 het beheer van het gebied over aan een marktpartij. Bovendien bouwen we aan een nieuw ontmoetingserf dat op termijn kan doorgroeien naar een (stads)boerderij.

Focuspunten lijn "Vitaal & groen buitengebied"

Openbare ruimte-buitengebied (portefeuillehouder: Wethouder Stravers)

- Bij ruimtelijke ontwikkelingen zorgen voor een expliciete focus op energieopwekking, kleinschalige bedrijvigheid en woningbouw. Via de intaketafel worden projectontwikkelaars en initiatiefnemers actief gewezen op deze gemeentelijke ambities en wordt dit meegenomen in de projectvoorwaarden en planning.
- Verbeteren van landschap bij ontwikkelingen in het buitengebied: Naast de verplichte landschappelijke inpassing bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied, via de intaketafel streven naar extra kwaliteitsverbetering van het landschap. Dit wordt gerealiseerd door het aanleggen van nieuwe groenblauwe structuren .

Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

Binnen dit begrotingsprogramma vallen de thema's van het programma Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo. Hierin vallen ook het gebiedsgerichte uitvoeringsplan voor centrum Geldrop. Daarnaast zijn binnen dit begrotingsprogramma's de portefeuilles opgenomen die hier relevant zijn en zijn er focuspunten benoemd binnen die portefeuilles.

Thema Mobiliteit

Doelen Mobiliteit
De centra zijn goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers, zijn ingericht op langzaam verkeer en er zijn passende voorzieningen [2030]
Er zijn verschillende vormen van deelmobiliteit aanwezig en verkrijgbaar [2030]
Er is voor fietsers en voetgangers een betere en veiligere infrastructuur, zodat 5% minder letselongevallen gebeuren tov 2024 en fietsers en voetgangers meer comfort ervaren [2030]
Er zijn comfortabele fietsverbindingen van Geldrop-Mierlo naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten [2030]
Het OV-netwerk biedt goede verbindingen (incl. een hoge frequentie) binnen Geldrop-Mierlo en naar Eindhoven en Helmond [2030]
De leefbaarheid in wijken is verbeterd door een verschuiving naar meer duurzame vervoerswijzen zoals fietsen, lopen en openbaar vervoer [2030]

Doelen Mobiliteit

De centra zijn goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers, zijn ingericht op langzaam verkeer en er zijn passende voorzieningen [2030]

Beleidskeuzes mobiliteit centrum Geldrop
We starten de voorbereidingen voor het opstellen van een langzaamverkeersplan waarbij de fiets en voetganger centraal staat. Dit vindt, naar verwachting, aan het einde van het jaar plaats. Het langzaamverkeersplan draagt bij aan het toegankelijk en comfortabel maken van routes in- en naar de centra van de gemeente. Dit plan dient o.a. het bovengenoemde doel maar ook het doel: Er is voor fietsers en voetgangers een betere en veiligere infrastructuur.

Er zijn verschillende vormen van deelmobiliteit aanwezig en verkrijgbaar [2030]

Beleidskeuzes deelmobiliteit
Zodra de voorbereidende fase is afgerond, bespreken we de beleidskeuzes deelmobiliteit in het college en de raad.

Participatie in regionale projecten
We bespreken onze visie en standpunten tijdens verschillende overlegmomenten in de regio.

Deelmobiliteit centrum Geldrop
We werken de beleidskeuzes voor deelmobiliteit uit, het stimuleren en zichtbaar maken van deelmobiliteit is hier onderdeel van.

Er is voor fietsers en voetgangers een betere en veiligere infrastructuur, zodat 5% minder letselongevallen gebeuren tov 2024 en fietsers en voetgangers meer comfort ervaren [2030]

Uitvoering langzaamverkeersplan
We starten, naar verwachting aan het einde van het jaar, de voorbereidingen voor het opstellen van een langzaamverkeersplan waarbij fiets en voetganger centraal staat. Het langzaamverkeersplan draagt bij aan het toegankelijk en comfortabel maken van routes in en naar de centra van de gemeente. Dit plan dient o.a. het bovengenoemde doel maar ook het doel: De centra zijn goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers, zijn ingericht op langzaam verkeer en er zijn passende voorzieningen [2030]

Er zijn comfortabele fietsverbindingen van Geldrop-Mierlo naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten [2030]

Mede uitvoeren regionale mobiliteitsvisie
We bereiden een upgrade van de bestaande fietsvoorzieningen op de Nieuwendijk en Eindhovensweg (wegvak tussen de Helze en Papenvoort) voor. Het uitgangspunt daarbij is dat we de elementenverharding vervangen door rood asfalt zodat we voldoen aan de kwaliteitseisen van een regionale fietsverbinding.

Het OV-netwerk biedt goede verbindingen (incl. een hoge frequentie) binnen Geldrop-Mierlo en naar Eindhoven en Helmond [2030]

Busbaan Mierloseweg (buslijn 24 en 320)
We hebben als wegbeheerder een verantwoordelijkheid voor een adequate infrastructuur voor het OV. Daarom zetten we ons in voor het verbeteren van het OV door o.a. een busbaan aan te leggen op de Mierloseweg (wegvak Grote Bosweg tot Spoelstraat). Hiermee nemen we de grootste actuele vertragingen op de buslijnen 24 en 320 weg,

Lobby verbeteren openbaar vervoer (o.a. frequentie)
We spelen hierin een adviserende rol wat betreft de inzet van bussen en lijnvoering. We brengen onze visie en standpunten in bij het overleg met de regio en provincie ten behoeve van de nieuwe concessie 2028.

Realiseren hub voor OV, deelmobiliteit en fiets
De opgave deelmobiliteit omvat ook de realisatie van Hub's. Dit onderdeel bespreken we in het college en de raad.

Optimaliseren station Geldrop en OV-haltes
We hebben als wegbeheerder een verantwoordelijkheid voor een adequate infrastructuur voor het OV. We blijven zoeken naar mogelijkheden om het NS-station beter te ontsluiten met het OV.

De leefbaarheid in wijken is verbeterd door een verschuiving naar meer duurzame vervoerswijzen zoals fietsen, lopen en openbaar vervoer [2030]

Verhogen parkeertarieven
We verhogen bij voorkeur stapsgewijs de parkeertarieven. We verhogen het parkeertarief in het Geldropse centrum om meer milieuvriendelijke vervoerswijzen te stimuleren, zodat vooral het autogebruik bij de kortere ritten wordt gereduceerd. Deze maatregel sluit aan bij de door de raad vastgestelde lagere parkeernormering i.r.t. nieuwe (woning)bouwplannen.

Uitbreiden parkeerregulering
Door de ontwikkeling van nieuwe woningen met een aanzienlijk lagere parkeernormering is parkeerregulering gewenst. Daarmee voorkomen we dat openbare parkeergelegenheden alsnog vol staan met geparkeerde voertuigen die daar door de lage parkeernormering niet hadden mogen staan. We breiden, naar verwachting, de zone voor vergunninghouders het eerst uit in de Laarstraat, n.a.v. de realisatie van bouwplan Entrada.
Ook (het invoeren van) betaald parkeren is een vorm van parkeerregulering. Zodra het lang parkeren aan de randen van het Geldropse centrum (achterzijde Weeffabriek en noodzijde kasteelpark) beter is gefaciliteerd, wordt, op z'n vroegst in het 3e kwartaal, betaald parkeren ingevoerd op de Meent.
Door uitbreiding van de parkeerregulering stimuleren we meer duurzame vervoerswijzen. Dit komt omdat parkeerregulering, over het algemeen, leidt tot minder autobezit of -gebruik.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

De doorkijk naar opvolgende jaren volgt uit de uitwerking van uitvoeringsplan Mobiliteit. Vooralsnog zijn de volgende activiteiten in beeld:
Optimaliseren station Geldrop en OV-haltes
In 2026 en verder zetten we in op het verbeteren van haltevoorzieningen en onderzoeken we de implementatie van flexvervoer, dit in aanloop naar de nieuwe OV-concessie in 2028.

Lobby verbeteren openbaar vervoer (o.a. frequentie)
Onze visie en standpunten voor de nieuwe concessie 2028 brengen in bij het overleg met de regio en provincie.

Thema Duurzaamheid

Dit programma omvat de thema's energietransitie, circulariteit en klimaatadaptie. Het vierde duurzaamheidsthema biodiversiteit landt vanwege de sterke relatie met natuur in het themaprogramma Doorlopend groen.

Doelen Duurzaamheid
Op twee bedrijventerreinen zijn gezamenlijk maatregelen genomen om te verduurzamen [2025]
De CO2-uitstoot is met 25% afgenomen t.o.v. 2017 [2026]
Het aantal overlastlocaties dat ontstaat bij extreme buien is minder dan in 2022 [2026]
8% van de woningen is aardgasvrij [2026]
30% van de panden heeft zonnepanelen [2026]
30% van de panden heeft energielabel B of beter [2027]
De hoeveelheid restafval is met 70% afgenomen t.o.v. het jaar 2023 [2030]

Doelen Duurzaamheid

Op twee bedrijventerreinen zijn gezamenlijk maatregelen genomen om te verduurzamen [2025]

Subsidieregeling energiehubs en duurzame, collectieve oplossingen netcongestie
De subsidieregeling is op 23 april 2024 vastgesteld. We ondersteunen met deze subsidieregeling collectieven op onder meer bedrijventerreinen bij het onderzoek naar de mogelijkheden om gezamenlijk te verduurzamen en energie te delen.

Regionale aanpak organisatiegraad bedrijven t.b.v. verduurzaming
We zetten aanjagers in naar een initiatief van de Metropoolregio Eindhoven om de organisatiegraad op bedrijventerreinen te vergroten, om zo de verduurzamingsopgave te vergemakkelijken. De bedrijventerreinen de Spaarpot en Oudven / De Smaale zijn hiervoor aangemeld. De aanjager start (volgens de voorlopige planning) in Q2 in de Spaarpot en in Q4 in Oudven / De Smaale.

Actieplan verduurzaming bedrijven
We zetten samen met de bedrijven een plan op voor verduurzaming van bedrijven. Hierbij wordt gekeken naar: industrie, retail/horeca, logistiek/transport en agrariërs. We bepalen in dit plan gezamenlijk doelen en brengen in kaart wat nodig is om deze doelen te bereiken.

Milieubarometer
We bieden bedrijven aan om in het eerste jaar gratis gebruik te maken van de milieubarometer. We hebben hiervoor een abonnement.
Met de milieubarometer kunnen de bedrijven hun milieuprestatie (CO2 en milieu-impact) inzichtelijk maken.

De CO2-uitstoot is met 25% afgenomen t.o.v. 2017 [2026]

Faciliteren bewonersinitiatieven
Verduurzaming moeten we samen doen. We faciliteren daarom vooral duurzame initiatieven van inwoners. We helpen ze daar waar kan mee.

Energiehuis Slim Wonen
We geven het Energiehuis Slim Wonen subsidie om inwoners te helpen bij het verduurzamen van hun woning. Het energiehuis heeft een helpdesk en energiecoaches die met de bewoner kunnen kijken wat er in hun woning qua verduurzaming mogelijk is. Ook doen ze warmtescans en organiseren ze informatiebijeenkomsten.

Aanpak energiearmoede
We ondersteunen inwoners die te maken hebben met energiearmoede via onder andere een witgoedregeling, energiecoaches, kleine energiebesparende maatregelen en een klusteam die deze maatregelen ook kan aanbrengen.

Beleidskeuzes duurzame nieuwbouw (GPR)
We actualiseren ons beleid voor duurzame nieuwbouw. We kijken dan opnieuw naar GPR (een manier om te scoren hoe duurzaam een gebouw is) en bekijken daarnaast of en zo ja hoe we natuurinclusief bouwen, biobased en circulair bouwen en klimaatadaptief bouwen hierin ook een plek kunnen geven.

Uitbreiden netwerk openbare laadpunten
In 2024 is het laadbeleid geactualiseerd en is de concessie voor openbare laadpalen weer opnieuw aanbesteed voor een periode van 2 jaar met een optie tot verlenging met 2 jaar. We werken toe naar het dekkend maken van ons netwerk van openbare laadpalen. Ook plaatsen we extra laadpalen op plekken waar bestaande laadpalen goed gebruikt worden.

Vereenvoudigen regelgeving verduurzamen bestaande panden
We onderzoeken welke mogelijkheden de omgevingswet biedt om bepaalde vormen van isolatie of het plaatsen van warmtepompen vergunningsvrij te maken. Daarnaast kijken we hoe we voor die activiteiten die vergunningsplichtig blijven het vergunningsproces zo eenvoudig mogelijk kunnen maken.

Het aantal overlastlocaties dat ontstaat bij extreme buien is minder dan in 2022 [2026]

Algemeen verbindend voorschrift waterberging bij nieuwbouw
De Verordening Waterberging is in december 2023 door de raad vastgesteld en op 1 januari 2024 in werking getreden. Hiermee voorkomen we wateroverlast als gevolg van verdichting van het stedelijk gebied.

Blauwe Aderplan Mierlo
We onderzoeken inhoudelijk, voordat we deze projecten opstarten, alle geplande maatregelen uit het Blauwe Aderplan op doelmatigheid. Dit is enerzijds een technische analyse. Maar we bekijken ook of bijvoorbeeld een bundeling met andere ruimtelijke ingrepen mogelijk is. Zo beperken we de maatschappelijke overlast en houden we de financiële consequenties in de hand.

In zowel de Heer van Scherpenzeelweg als de Burgemeester Verheugtstraat treffen we speciale maatregelen om wateroverlast in de toekomst tegen te gaan. De maatregelen in de Heer van Scherpenzeelweg richten zich vooral ook op het tegengaan van wateroverlast in de omliggende wijk. In de nieuwe wijk Luchen 3B bouwen we een bergingskelder voor de tijdelijke opvang van regenwater, afkomstig uit de kern Mierlo. Dit draagt ook bij aan het tegengaan van regenwateroverlast in de Burgemeester Verheugtstraat.
We bereiden de aanleg van de stamriolen in de Vesperstraat voor.

Blauwe Aderplan Geldrop
We onderzoeken inhoudelijk, voordat we deze projecten opstarten, alle geplande maatregelen uit het Blauwe Aderplan op doelmatigheid. Dit is enerzijds een technische analyse. Maar we bekijken ook of bijvoorbeeld een bundeling met andere ruimtelijke ingrepen mogelijk is. Zo beperken we de maatschappelijke overlast en houden we de financiële consequenties in de hand.
We leggen een regenwaterriool aan in de Goorstraat. Vooraf onderzoeken we of dit gecombineerd kan worden met een wegreconstructie. We sluiten de Pastoor Deelenstraat aan op het regenwaterriool. Vooraf onderzoeken we of dit gecombineerd kan worden met de werkzaamheden rond de Sint Jozefkerk.

Grondwateroverlast Wersakker
Als indirect gevolg van zware regenval ontstaat in de Wersakker een problematische grondwatersituatie. Dit is in 2024 onderzocht wat resulteerde in een maatregelenpakket. We ronden de uitvoering hiervan af.

8% van de woningen is aardgasvrij [2026]

Vervolgonderzoek warmtenet Coevering
We starten met het onderzoek naar de haalbaarheid van een warmtenet in de Coevering. We kijken onder meer naar de ruimtelijke impact, de financiële gevolgen en de organisatievorm. Dit onderzoek ronden we, naar verwachting, in de tweede helft van het jaar af.

Actualisatie Transitievisie Warmte
Omdat eind 2026 onze transitievisie warmte geactualiseerd moet zijn, starten we dit proces op. We kijken onder meer of nieuwe ontwikkelingen en de geleerde lessen bij de Coevering en Kerkakkers leiden tot een wijziging van de meest waarschijnlijke alternatieve verwarmingsmethode.

Opstellen wijkuitvoeringsplannen Kerkakkers en Coevering
We stellen voor de Kerkakkers en de Coevering wijkuitvoeringsplannen op. We schrijven hierin onder meer wat de gemeente gaat doen om de transitie naar een duurzaam alternatief voor aardgas te realiseren. We ronden dit, naar verwachting, medio het jaar af.

30% van de panden heeft zonnepanelen [2026]

Stimuleringslening duurzaamheid
Wij blijven de stimuleringslening duurzaamheid aanbieden voor particuliere woningeigenaren. Deze lening kan onder andere gebruikt worden voor het aanschaffen van zonnepanelen.

Subsidieregeling verduurzamen sport- en welzijnsaccommodaties
Sport- en welzijnsorganisaties ontvangen subsidie als zij hun pand verduurzamen via de beleidsregel subsidie verduurzamen sport- en welzijnsaccommodaties 2024-2026. Deze subsidie kan onder meer gebruikt worden om zonnepanelen te plaatsen.

30% van de panden heeft energielabel B of beter [2027]

Aanpak ondersteuning VVE’s
We zijn sinds de zomer van 2024 aangesloten bij het VTCB. Het VTCB is gespecialiseerd in het ondersteunen van VvE's bij het verduurzamen van hun gebouwen. Ze organiseren informatiebijeenkomsten en cursussen, hebben een helpdesk, geven energieadviezen en geven 1-op-1 begeleiding. We werken in dit project samen met de gemeenten Best, Eindhoven en Veldhoven.

Project Groene Zone – Isoleren
We hebben meegedaan met de regionale aanbesteding voor een ontzorgingsaanpak voor particuliere woningeneigenaren die hun woning willen isoleren. Deze aanbesteding is in de eerste helft van 2024 afgerond. Er is een partij gevonden die energieadviezen, isolatiemaatregelen en hulp bij het aanvragen van leningen en subsidies gaat aanbieden. Dit project gaat, naar verwachting, in Q4 2024 officieel van start. Vanaf dan kunnen bewoners van het aanbod gebruik maken.

Op laten stellen van een Soortenmanagement Plan (SMP)
De Omgevingswet (Ow) verbiedt het doden en verwonden van beschermde diersoorten en het wegnemen van hun leefruimte. Het isoleren van de gebouwde omgeving heeft een negatieve invloed op de leefomgeving van gebouw bewonende diersoorten zoals vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen. Een ecologisch onderzoek per individuele woning of gebouw is zeer tijdrovend en kostbaar. Om wél te kunnen isoleren wordt landelijk ingezet op een gemeentelijk Soortenmanagementplan (SMP): een uitgebreid ecologisch onderzoek naar diersoorten op gebiedsniveau met gebiedsontheffing als gevolg inclusief instandhoudings-maatregelen voor aanwezige populaties. We starten een aanbesteding en hopen daarmee een partij te vinden die voor ons een SMP opstelt.

Subsidieregeling om uitvoering te geven aan de Specifieke uitkering Lokale Isolatieaanpak
We kregen van het rijk een uitkering om particuliere woningeigenaren met een slecht geïsoleerde woning en een WOZ-waarde onder het landelijke gemiddelde (financieel) te ondersteunen bij het isoleren van hun woning. We zetten hiermee een subsidieregeling op. Hierbij hebben we extra aandacht voor VvE's, zelf-klussers en inwoners die te maken hebben met energiearmoede.

De hoeveelheid restafval is met 70% afgenomen t.o.v. het jaar 2023 [2030]

We starten met 'omgekeerd inzamelen' op basis van vrijwillige deelname: de grijze container wordt ingeleverd en de gemeentepas wordt geschikt gemaakt voor gebruik van een ondergrondse container. Ook volgen we nauwkering de ontwikkelingen in nascheiding.
Evaluatie gescheiden inzamelen keukenafval
Als er een positief besluit wordt genomen over de proef gescheiden keukenafval in de hoogbouw, breiden we dit uit binnen de gemeente.

Evaluatie proef mobiele milieustraat
Als er een positief besluit wordt genomen over de proef mobiele milieustraat, breiden we dit uit binnen de gemeente.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Blauwe Aderplan Mierlo
In 2027 starten we de voorbereiding van een blauwe Ader in de kerkakkers. Dit stamriool sluit aan op de maatregelen in de Heer van Scherpenzeelweg. Tevens onderzoeken we of wateropvang nabij de bossen mogelijk is.

Thema Veiligheid

Doelen Veiligheid
Risicogroepen zijn bewust en weerbaar ten aanzien van ondermijnende criminaliteit [2025]
Risicogroepen zijn weerbaar tegen digitale criminaliteit [2025]
Inwoners ervaren hun woon- en leefomgeving veiliger dan in 2024 [2025]

Doelen Veiligheid

Risicogroepen zijn bewust en weerbaar ten aanzien van ondermijnende criminaliteit [2025]

Versterken weerbaarheid risicogroepen
We werken een plan uit voor het werken aan bewustwording van mensen bij wie het risico groter is dat zij in aanraking komen met ondermijnende criminaliteit, zoals bijvoorbeeld bestuurders, agrariërs en jongeren. Bij bestuurders zal het accent liggen op bewustwording op thema's als integriteit, corruptie en omgaan met invloeden van buitenaf. Bij andere doelgroepen ligt het accent op het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit en weten wat je kunt doen als je iets signaleert.

Social media campagne 'samen voor een veilige buurt'
We voeren de campagne 'Samen voor een veilige buurt' uit waarin we mensen via social media bekend maken met de risico's op en van ondermijnende criminaliteit. We roepen mensen bovendien op om (anoniem) meldingen te doen.

Risicogroepen zijn weerbaar tegen digitale criminaliteit [2025]

Samenwerking Dommelstroom
In 2025 zetten we, mogelijk samen met de andere gemeenten uit basisteam Dommelstroom en het regiobureau Integrale Veiligheid, diverse preventie- en bewustwordingsprojecten voor specifieke doelgroepen uit: denk hierbij aan hackshield voor jeugd, storytelling voor senioren en informatiebijeenkomsten voor (MKB)-ondernemers. Met als doel om de bewustwording onder deze doelgroepen zoveel mogelijk te vergroten.

Instrumentarium aanpakken online aangejaagde ordeverstoringen
We werken instrumenten uit om goed om te kunnen gaan met onrechtmatige activiteiten die zich online afspelen en die ordeverstoringen aanwakkeren of versterken. De instrumenten zijn bedoeld om beter zicht te krijgen op de onrechtmatige online activiteiten en om erop te kunnen handelen, ook in bestuurlijke zin. Hierbij spelen we in op wetgeving die zich ontwikkelt.

Inwoners ervaren hun woon- en leefomgeving veiliger dan in 2024 [2025]

De activiteiten die aan dit doel gekoppeld zijn, vinden plaats binnen woonwijk De Coevering.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Implementatie nieuwe wet- en regelgeving digitale veiligheid
Er is verschillende nieuwe wet- en regelgeving met betrekking tot digitale veiligheid in de maak. Er wordt continu gescand wat er op dat vlak gebeurt en wanneer relevant worden wijzigingen in wet- en regelgeving geïmplementeerd. De verwachting is dat we door de tijd heen meer bestuurlijke instrumenten beschikbaar krijgen die samenhangen met de verschuivingen van ontwikkelingen in de openbare ruimte naar de digitale wereld.

Maand van de weerbaarheid
In 2026 organiseren we weer een maand van de weerbaarheid waarin we diverse workshops en activiteiten organiseren om de weerbaarheid m.b.t. ondermijnende criminaliteit te vergroten.

Integraal Veiligheidsplan
Gemeenten zijn op basis van de Politiewet verplicht om minimaal eens in de vier jaar doelen vast te stellen op het gebied van veiligheid. Het huidige Integraal Veiligheidsplan is opgesteld voor de jaren 2023-2026.

Thema Cultuur

Doelen Cultuur
Er is een breed aanbod van culturele activiteiten gericht op jongeren ten behoeve van de ontwikkeling van jongeren, de verbinding tussen jongeren en de verbinding van jongeren met Geldrop-Mierlo [2025]
Er zijn structurele culturele activiteiten in wijken en in de centra, georganiseerd door inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties [2026]
De twee bibliotheekvestigingen zijn qua locatie, interieur en exterieur getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties, waardoor de bibliotheek culturele en sociale functies vervult [2027]
Het Weverijmuseum is in Zuidoost-Brabant een prominente, toekomstbestendige culturele instelling [2028]

Doelen Cultuur

Er is een breed aanbod van culturele activiteiten gericht op jongeren ten behoeve van de ontwikkeling van jongeren, de verbinding tussen jongeren en de verbinding van jongeren met Geldrop-Mierlo [2025]

Cultuuraanbod jongeren
We faciliteren Stichting The Works om jongeren te begeleiden om samen een groot jeugd-evenement te organiseren. Dit gebeurt in samenwerking met relevante partners zoals jongerenwerk en lokale culturele organisaties zoals de Weeffabriek, de Wiele en Kommus.

Participatietrajecten jongeren en cultuur
Stichting The Works begeleidt jongeren bij het bedenken en organiseren van culturele evenementen. Hierbij worden verbindingen gelegd met andere organisaties op het gebeid van sport en cultuur.

Er zijn structurele culturele activiteiten in wijken en in de centra, georganiseerd door inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties [2026]

Cultuuractiviteiten wijken
We nodigen aanbieders van culturele activiteiten uit om deze in de wijken te organiseren, met als voorbeeld de succesvolle activiteiten in de wijk Coevering.
We organiseren jaarlijkse netwerkdag met aanbieders van culturele activiteiten (jaarlijkse subsidies) zodat zij gezamenlijk hun activiteiten aanbieden en afstemmen in de verschillende wijken.

De twee bibliotheekvestigingen zijn qua locatie, interieur en exterieur getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties, waardoor de bibliotheek culturele en sociale functies vervult [2027]

Onderzoek meest passende locatie bibliotheekvestiging Geldrop :
We starten een onderzoek, waar een extern bureau de opdracht voor heeft gekregen, naar de meest geschikte locatie voor de bibliotheek in Geldrop en gebruiken de resultaten om een transformatieplan uit te werken.

Transformatie / upgrade bibliotheken
We werken een concreet plan uit voor de transformatie en modernisering van de bibliotheekvestigingen op basis van de onderzoeksresultaten.

Informatiepunt digitale overheid
We breiden de openingsuren van het informatiepunt digitale overheid in Mierlo uit. In Geldrop integreren we het informatiepunt digitale overheid, naast de huidige vestiging, ook bij Onze Wegwijzer in Geldrop.

Project 'Bibliotheek Coevering'
In de wijk de Coevering komt een extra vestiging van de bibliotheek, toegankelijk voor de hele wijk. De samenwerking wordt gezocht met de brede school en/of het wijkcentrum.

Project 'Taalhuis Akert'
We zetten het project 'Taalhuis Akert' in om laaggeletterdheid en integratie van minderjarige asielzoekers te bevorderen.

Het Weverijmuseum is in Zuidoost-Brabant een prominente, toekomstbestendige culturele instelling [2028]

Ondersteuning Weverijmuseum
We sturen nadrukkelijk op het versterken van de organisatie van het Weverijmuseum, om het museum door te laten groeien naar een culturele instelling met regionale uitstraling.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Talentontwikkeling wordt door verschillende organisaties geleverd.
In 2026 worden extra activiteiten verwacht om samenwerking tussen de verschillende aanbieders te verbeteren en te vergroten. De aanbieders van culturele activiteiten worden gevraagd om in samenspraak met de gemeente te komen tot input en impact op de hervormingsagenda.

Thema Economische kracht

Doelen Economische kracht
Er is een ruim aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen, wat bekend is binnen en buiten Geldrop-Mierlo (waarbij specifieke aandacht voor jongeren) [2025]
Voor alle bedrijventerreinen is er een duidelijk profiel, aan de hand waarvan instroom en waar mogelijk uitstroom kan plaatsvinden [2025]
Alle bedrijventerreinen zijn schoon, veilig en groen [2027]
De winkelgebieden in de centra zijn compact en het gebied eromheen is ingericht met complementaire functies gericht op verblijf [2027]

Doelen Economische kracht

Er is een ruim aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen, wat bekend is binnen en buiten Geldrop-Mierlo (waarbij specifieke aandacht voor jongeren) [2025]

Versterken recreatief aanbod
Er zijn diverse initiatieven van ondernemers om hun bestaande recreatieve aanbod te versterken zoals Wolfsven en Eindhoven Zoo. Binnen de regionale ontwikkeling van Gulbergen werken we diverse scenario's uit waaronder een breed georiënteerd bike park.

Verkennen brandstore Geldrop

Stichting Villagemarketing werkt een plan uit om in het centrum van Geldrop een brandstore en in Mierlo een dependance hiervan te openen .

Beleidskeuzes terrassen
We geven uitvoering aan wat voortvloeit uit de beleidskeuzes voor terrassen.

Jongerenevenementen in Geldrop en Mierlo
In 2024 is er een start gemaakt met meerdere evenementen voor jongeren. We evalueren deze evenementen om een verbeterslag en/of nieuwe keuzes te maken.

Voor alle bedrijventerreinen is er een duidelijk profiel, aan de hand waarvan instroom en waar mogelijk uitstroom kan plaatsvinden [2025]

Innovatief intensief ruimte-gebruik bedrijventerreinen
We onderzoeken de mogelijkheden voor het intensief (verticaal) uitbreiden op bestaande bedrijventerreinen.

Profielen voor bedrijventerreinen
We ontwikkelen nieuwe beleidskeuzes voor de bedrijventerreinstrategie en leggen deze voor aan de raad.

Alle bedrijventerreinen zijn schoon, veilig en groen [2027]

Ontwikkelen Ondernemersfonds Geldrop-Mierlo

Om invulling te geven aan de opgaven die er liggen op bedrijventerreinen initiëren we de oprichting van een Ondernemersfonds op. Dit is noodzakelijk omdat de huidige organisatiegraad laag is.

Voorkomen en terugdringen verloedering
Voor het revitaliseren, verduurzamen, vergoenen en het oplossen van problemen van bestaande bedrijventerreinen initiëren we de oprichting van een Ondernemersfonds.

Parkeervoorzieningen bedrijventerreinen

Voor het oplossen van parkeerproblemen op bestaande bedrijventerreinen initiëren we de oprichting van een Ondernemersfonds.

De winkelgebieden in de centra zijn compact en het gebied eromheen is ingericht met complementaire functies gericht op verblijf [2027]

Levendige centra in Geldrop en in Mierlo
We implementeren de beleidskeuzes van evenementen en terrassen, waardoor de levendigheid in de beide centra wordt verbeterd. Ook voegen we woonfuncties toe en organiseren we andere ondersteunende activiteiten ter verbetering van de levendigheid in de beide centra.

Stimuleren/begeleiden ondernemers naar centra in Geldrop en in Mierlo
We onderzoeken de mogelijkheden voor het opzetten van een subsidieregeling die ondernemers motiveert om naar de centra te verhuizen (naar voorbeeld van de Eindhovense stimuleringsregeling).
Onderzoeken van de ontwikkelmogelijkheden van Dorpstraat 210 en daarbij kijken naar het bredere perspectief
We starten met het onderzoeken van de mogelijkheden van de ontwikkeling van de Dorpsstraat 210 en directe omgeving. We nemen daarbij de mogelijke impact op de rest van het centrum van Mierlo mee.

Quick wins uitstraling gebied rondom bibliotheek Mierlo
We onderzoeken hoe de buitenruimte rondom de bibliotheek kan bijdragen aan de kwaliteitssprong van de bibliotheek naar een eigentijdse bibliotheek.
In relatie tot de doelstelling binnen het thema cultuur, passen we daarna de uitstraling van het gebied rondom de bibliotheek aan.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

De doorkijk naar de komende jaren volgt uit het uitvoeringsplan Economische kracht. Dit wordt nog uitgewerkt. Ook activiteiten binnen het uitvoeringsplan Centrum Geldrop dragen bij aan doelen binnen het thema economische kracht.

Thema digitale samenleving

De samenleving gebruikt digitale mogelijkheden waar dat meerwaarde heeft.

Doelen Digitale samenleving
Gebruik van digitale mogelijkheden in de samenleving waar dat meerwaarde heeft [2026]

Doelen digitale samenleving

Gebruik van digitale mogelijkheden in de samenleving waar dat meerwaarde heeft [2026]

Digitale openbare ruimte
We verkennen de mogelijkheden voor een 'digitale openbare ruimte'. Afhankelijk van de uitkomsten van de verkenning kijken we of we in 2026 een of meer experimenten hiervoor gaan opzetten.

Digitale vaardigheden inwoners
We maken een opzet en aanpak om de digitale vaardigheden van inwoners waar nodig te versterken. Voorafgaand daaraan gaan we na hoe het niveau en de behoefte van inwoners is.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Experiment 'digitale openbare ruimte'
We werken in 2026 experimenten uit voor een 'digitale openbare ruimte'. We borduren hierbij voort op de verkenning in 2025.

Verkennen AI binnen de samenleving
In 2026 onderzoeken we welke kansen er liggen voor de samenleving voor het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI). Aan de hand daarvan werken we een opzet en aanpak uit om AI van toegevoegde waarde te laten zijn.

Uitvoeringsplan Centrum Geldrop

Uitvoeringsplan Centrum Geldrop
20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken zijn toegevoegd (t.b.v. biodiversiteit, klimaatadaptatie, een prettige leefomgeving en ruimte voor bewegen) [2027]
Er is / zijn: a. voldoende betaalbare woonruimte (in lijn met de Woondeal d.d. 2023) b. voldoende woningen voor de doelgroepen starters en 1 en 2 persoonshuishoudens c. voldoende woonruimte voor senioren en zorgbehoeftigen (in lijn met de Woondeal d.d. 2023) [2030]
Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is op het gewenste niveau en bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo (waarbij specifieke aandacht voor jongeren) [2025]
De winkelgebieden in de centra zijn compact en het gebied eromheen is ingericht met complementaire functies gericht op verblijf [2027]
De centra zijn goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers, zijn ingericht op langzaam verkeer en er zijn passende voorzieningen [2030]
Er zijn verschillende vormen van deelmobiliteit aanwezig en verkrijgbaar [2030]
Er zijn verschillende sfeergebieden met onderlinge samenhang die een centrumuitstraling hebben (2030)
Voor verenigingen en maatschappelijke organisaties (die bijdragen aan beleidsdoelen) is er een passende huisvesting [2026]
De twee bibliotheekvestigingen zijn qua locatie, interieur en exterieur getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties, waardoor de bibliotheek culturele en sociale functies vervult [2027]

20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken zijn toegevoegd (t.b.v. biodiversiteit, klimaatadaptatie, een prettige leefomgeving en ruimte voor bewegen) [2027]

We werken de structuurvisie voor de locatie Postkantoor, waarbij de groene (recreatieve) verbinding met de Kleine Dommel belangrijk is, verder uit.
We zetten op locatie Bezorgershof de eerste stappen om vergroening op termijn mogelijk te maken.
We brengen op een aantal locaties in het centrum, ter voorkoming van hittestress, vergroening aan.

We pakken de planvorming op voor een verbeterde groenverbinding tussen Kasteel en de Kleine Dommel, die door het centrumgebied loopt.

Er is / zijn: a. voldoende betaalbare woonruimte (in lijn met de Woondeal d.d. 2023) b. voldoende woningen voor de doelgroepen starters en 1 en 2 persoonshuishoudens c. voldoende woonruimte voor senioren en zorgbehoeftigen (in lijn met de Woondeal

We ontwikkelen de woningbouwplannen vanuit de Woningbouw Impulssubsidie (die overigens voor een deel afwijkt van de afspraken uit de woondeal) stapsgewijs.
We starten, afhankelijk van procedures, in het deelgebied Bleekvelden met (een deel van) nieuwe woningbouw.
We maken heldere kaders voor locatie Marktplein.
We brengen de eerste concrete bouwplannen voor Bezorgershof in procedure.
En voor deelgebied Lommerrijk stellen we het stedenbouwkundig concept vast.

Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is op het gewenste niveau en bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo (waarbij specifieke aandacht voor jongeren) [2025]

De Dommeldalseweg is aangewezen voor grotere evenementen. We onderzoeken op welke wijze deze weg moet worden aangepast om evenementen mogelijk te maken.
We evalueren de, in 2024 gestarte, evenementen voor jongeren om een verbeterslag en/of nieuwe keuzes te maken.

De winkelgebieden in de centra zijn compact en het gebied eromheen is ingericht met complementaire functies gericht op verblijf [2027]

We brengen concrete bouwplannen voor Bezorgershof in procedure. Dit draagt bij aan het compact en aantrekkelijk maken van het centrumgebied.
We ronden de aanleg van 2 parkeerterreinen (Kasteel en Weeffabriek) af, net als de herinrichting van de Nieuwendijk/Heggestraat.

Het verenigen van vastgoedeigenaren (gestart in 2024), leidt hopelijk tot concrete vervolgstappen. Dit kan bijdragen aan een goed ondernemerschap in het centrum.

De centra zijn goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers, zijn ingericht op langzaam verkeer en er zijn passende voorzieningen [2030]

We realiseren enkele parkeerplaatsen op afstand, waardoor langparkeerders beperkt in het centrum kunnen parkeren. Tegelijkertijd onderzoeken we het autoluw maken van bepaalde straten en pleinen.

Er zijn verschillende vormen van deelmobiliteit aanwezig en verkrijgbaar [2030]

We ronden het beleidskader voor deelmobiliteit af.

Er zijn verschillende sfeergebieden met onderlinge samenhang die een centrumuitstraling hebben (2030)

Het station is nadrukkelijk verbonden met het centrumgebied
Er is een stedenbouwkundig concept voor de woningbouwlocaties Lommerrijk, waarbij nadrukkelijk aandacht is voor de gewenste verbinding.

De interessante functies (“iconen”) in het centrum worden onderling verbonden
Uitvoering van concrete maatregelen/ideeën maakt deze “verbindingen” zichtbaar.

Voor verenigingen en maatschappelijke organisaties (die bijdragen aan beleidsdoelen) is er een passende huisvesting [2026]

In 2025 is bekend waar de verschillende gebruikers van De Prell worden geherhuisvest.

De twee bibliotheekvestigingen zijn qua locatie, interieur en exterieur getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties, waardoor de bibliotheek culturele en sociale functies vervult [2027]

In 2025 is onderzoek naar eventuele herhuisvesting van de bibliotheek afgerond.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

De winkelgebieden in de centra zijn compact en het gebied eromheen is ingericht met complementaire functies gericht op verblijf [2027]
We brengen de concrete bouwplannen voor Bezorgershof de komende jaren in procedure. Dit draagt bij aan het compact en aantrekkelijk maken van het centrumgebied.
We brengen de locaties Lommerrijk, Marktplein en Postkantoor in de komende jaren in procedure.

Er zijn verschillende vormen van deelmobiliteit aanwezig en verkrijgbaar [2030]
Afhankelijk van het in 2025 opgestelde beleidskader voor deelmobiliteit, brengen we de komende jaren in het centrum voorzieningen aan voor deelmobiliteit.

Focuspunten lijn "Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo"

Kunst en cultuur (portefeuillehouder: wethouder Looijmans)

- Gericht bieden van ondersteuning aan culturele stichtingen en verenigingen, afhankelijk van hun specifieke behoeften.

Natuur en milieu (portefeuillehouder: wethouder Stravers)

- Actief toezien op de correcte landschappelijke inpassing van het reeds vergunde zonnepark aan de Heiderschoor (12ha).

Duurzaamheid (portefeuillehouder: wethouder Stravers)

- Ondersteuning bieden aan bewoners die hun woningen willen verduurzamen, afgestemd op de concrete behoeften van inwoners
- Uitvoeren van een gebiedsgerichte aanpak om huishoudens in energiearmoede te helpen met verduurzamingsmaatregelen en lagere energielasten.
- Streven naar een waardering van minimaal een 7,5 door inwoners over de gemeentelijke inzet op duurzaamheid, gemeten via periodieke enquêtes
- Verduurzamen van gemeentelijk vastgoed

Economie (portefeuillehouder: wethouder Stravers)

- Het realiseren van heldere communicatielijnen tussen ondernemers(verenigingen) en de gemeente met het oog op een goed vestigingsklimaat.
- Doorontwikkelen van de ondernemersbijeenkomsten, maandelijkse nieuwsbrief voor ondernemers en een-op-een-gesprekken met ondernemers uit sectoren die niet vertegenwoordigd zijn in een ondernemersvereniging.
- Organiseren van de jaarlijkse Week van de Ondernemer in november, in samenwerking met netwerkpartners, met als doel het stimuleren van ondernemersnetwerken en kennisuitwisseling.

Recreatie en toerisme (portefeuillehouder: wethouder Stravers)

- Samenwerken met organisatoren van evenementen voor een samenhangend en divers aanbod, gericht op het bevorderen van culturele activiteiten en/of evenementen en de onderlinge verbondenheid van inwoners en ondersteunen van hun initiatieven.
- Versterken van de zichtbaarheid van voorzieningen, activiteiten en evenementen in alle wijken, bijvoorbeeld door middel van gemeentelijke communicatiekanalen.
- Recreatieve initiatieven in het buitengebied faciliteren die een aanvulling bieden op het bestaande aanbod, binnen de kaders van de omgevingsvisie en afgestemd met gebiedsgerichte programma’s.

Openbare ruimte-bebouwde kom (portefeuillehouder: wethouder Van de Laar)

- Structureel toepassen van richtlijnen voor klimaatadaptatie bij nieuwe initiatieven in wijken, zoals watermanagement en vergroening.
- Daarnaast het hanteren van onthardingsprincipes bij de herinrichting van openbare ruimte.

Openbare orde en veiligheid (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)

- Intensiveren van de samenwerking en gegevensuitwisseling tussen de zorg- en veiligheidspartners (gemeente, politie, woningcorporaties en zorgorganisaties) om effectief in te spelen op zorg- en veiligheidsvraagstukken, met een focus op gezamenlijke probleemoplossing.
- Het opwerpen van preventieve en repressieve barrières tegen georganiseerde criminaliteit en ondermijning, in nauwe samenwerking met partners zoals politie en justitie.
- Werken aan bewustwording en vergroten van zelf- en samenredzaamheid bij inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties om hun weerbaarheid tegen criminaliteit te versterken.
- Borgen van een actiegerichte inzet tegen ondermijnende criminaliteit, met behulp van het veiligheidsdashboard en specifieke interventies.
- Bij alle acties in het kader van ondermijning aandacht besteden aan het signaleren en melden van ondermijnende activiteiten.

Handhaving (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)

- Het intensiveren van handhaving op oneigenlijk gebruik van wandelpaden in natuurgebieden zoals Sang en Goorkens.
- Zichtbare handhaving, ook buiten kantoortijden, op basis van meldingen en klachten van inwoners.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 4	**0**	**0**	**202**	**210**	**243**	**267**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**2.423**	**2.652**	**2.847**	**2.846**	**2.846**	**2.846**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**1.389**	**1.746**	**1.543**	**1.531**	**1.532**	**1.532**
2.1 Verkeer en vervoer	**4.314**	**4.561**	**5.398**	**6.033**	**6.107**	**6.071**
2.2 Parkeren	**196**	**263**	**158**	**158**	**167**	**147**
3.1 Economische ontwikkeling	**502**	**665**	**639**	**639**	**636**	**663**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**11**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**
3.4 Economische promotie	**331**	**412**	**508**	**515**	**519**	**525**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**2.087**	**1.639**	**1.640**	**1.638**	**1.662**	**1.681**
5.4 Musea	**157**	**221**	**210**	**194**	**177**	**179**
5.5 Cultureel erfgoed	**263**	**270**	**277**	**277**	**277**	**277**
5.6 Media	**1.054**	**1.006**	**1.117**	**1.117**	**1.117**	**1.117**
7.2 Riolering	**2.282**	**1.999**	**2.113**	**2.299**	**2.519**	**2.783**

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
7.3 Afval	**4.839**	**5.121**	**5.699**	**5.922**	**6.163**	**6.407**
7.4 Milieubeheer	**1.521**	**3.250**	**2.047**	**2.008**	**2.021**	**2.001**
Totaal Lasten	**21.372**	**23.810**	**24.404**	**25.394**	**25.989**	**26.501**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 4	**0**	**110**	**556**	**540**	**538**	**527**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**167**	**138**	**212**	**212**	**212**	**212**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**21**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**
2.1 Verkeer en vervoer	**126**	**114**	**161**	**161**	**161**	**161**
3.1 Economische ontwikkeling	**0**	**0**	**37**	**37**	**37**	**37**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**0**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**
3.4 Economische promotie	**688**	**620**	**822**	**1.020**	**1.045**	**1.045**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**372**	**347**	**357**	**357**	**357**	**357**
5.5 Cultureel erfgoed	**21**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**
5.6 Media	**39**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.2 Riolering	**4.244**	**4.203**	**4.274**	**4.481**	**4.699**	**4.975**
7.3 Afval	**5.630**	**6.679**	**7.463**	**7.701**	**7.958**	**8.224**
7.4 Milieubeheer	**779**	**1.807**	**754**	**739**	**738**	**736**
Totaal Baten	**12.085**	**14.048**	**14.667**	**15.280**	**15.775**	**16.306**
Saldo (baten -/- lasten)	**-9.287**	**-9.762**	**-9.738**	**-10.114**	**-10.214**	**-10.195**

Capaciteitsbeeld 2025

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Totaal
Thema Mobiliteit	2.1 Verkeer en vervoer	0	14.356	0	0	14.356
	2.2 Parkeren	0	2.483	0	0	2.483
	2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
Thema Duurzaamheid	7.2 Riolering	0	5.993	0	0	5.993
	7.3 Afval	0	2.057	0	50	2.107
	7.4 Milieubeheer	0	6.294	0	200	6.494
Thema Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	370	733	1.107	2.210
	1.2 Openbare orde en veiligheid	0	1.635	660	16.527	18.822
Thema Cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	300	650	0	950
	5.4 Musea	0	75	60	0	135
	5.5 Cultureel erfgoed	0	320	85	0	405
	5.6 Media	0	0	184	1.567	1.751
Thema Economische kracht	3.1 Economische ontwikkeling	200	3.600	0	0	3.800
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	185	0	0	185
	3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0	0
	3.4 Economische promotie	0	600	0	0	600
Gebiedsaanpak Centra						
Gebiedscentra Bedrijventerreinen						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 4					
Totaal		**200**	**38.268**	**2.372**	**19.451**	**60.291**

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
1. Het tarief van de toeristenbelasting wordt verhoogd naar € 2,- daarnaast vinden er in het kader van het nieuwe evenementenbeleid een aantal aanpassingen plaats, zo vervalt bijvoorbeeld de bijdrage aan GLOW en de regiorader en wordt € 55.000,- beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van evenementen.	249.855	249.791	246.148	235.717
2. Vermakelijkheidsretributie: € 0,50 Eindhoven Zoo	0	148.000	148.000	148.000
3. Bezuinigen op jaarlijkse subsidies	50.000	50.000	50.000	50.000
4. Vegen zelf doen met diesel machine	83.821	83.821	83.821	83.821
5. Temporiseren en activeren van investeringen in het kader van het programma duurzaamheid - biodiversiteit	150.500	149.000	141.000	127.500
6. Temporiseren en activeren van investeringen in het kader van het programma duurzaamheid - klimaatadaptatie	305.333	298.166	290.999	283.832
Totaal	**839.509**	**978.778**	**959.968**	**928.870**

1. Het tarief van de toeristenbelasting wordt verhoogd naar € 2,- daarnaast vinden er in het kader van het nieuwe evenementenbeleid een aantal aanpassingen plaats, zo vervalt bijvoorbeeld de bijdrage aan GLOW en de regiorader en wordt € 55.000,- beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van evenementen.
De toeristenbelasting in Geldrop-Mierlo betreft een zogenaamde gesloten exploitatie. Tot op heden zijn de opbrengsten van de toeristenbelasting hoger dan de kosten die aan recreatie en toerisme worden toegerekend. De hogere opbrengsten worden in een reserve gestort.
In het kader van ombuigingsvoorstellen is opnieuw gekeken naar welke kosten extra kunnen worden doorbelast waardoor er een financieel voordeel ontstaat voor de exploitatie. Er blijft wel een reserve om eventueel lagere opbrengsten op te kunnen vangen.

2. Vermakelijkheidsretributie: € 0,50 Eindhoven Zoo
In het geval van vermakelijkheidsbelasting wordt er belasting geheven aan de aanbieder van vermaak. Dit kan als die aanbieder gebruik maakt van voorzieningen waar de gemeente in voorziet. Dit voorstel behelst dat vanaf 2026 aan Eindhoven Zoo belasting wordt opgelegd van € 0,50 per bezoeker.

3. Bezuinigen op jaarlijkse subsidies
Vanuit de uitgangspunten uit de Visie en Strategie wordt, in overleg met de besturen van organisaties, tot een taakstellende ombuiging van € 50.000,- gekomen.

4. Vegen zelf doen met diesel machine
Zelf vegen levert een behoorlijke besparing op jaarbasis. Nadeel is dat we dan eerst moeten investeren in een machine en personeel. Daar staat tegen over dat de afschrijving is een stuk voordeliger is dan de jaarlijkse kosten die we nu hebben.

5. Temporiseren en activeren van investeringen in het kader van het programma duurzaamheid
Biodiversiteit
Bij het onderdeel Biodiversiteit uit het programma duurzaamheid kan een deel van de opgaven komen te vervallen. Bijvoorbeeld omdat de Ecologische verbindingszone Luchensewetering is komen te vervallen of omdat de kosten uit een ander budget betaald kunnen worden of worden getemporiseerd.

6. Temporiseren en activeren van investeringen in het kader van het programma duurzaamheid
Klimaatadaptatie
Een deel van de werkzaamheden die te maken hebben met wateroverlast kunnen uit het budget van het vGRP van riolering betaald worden. Daarnaast kunnen we het tempo waarop wij een klimaatrobuust Geldrop-Mierlo willen realiseren bijstellen. Dit betekent dat we het aantal werkzaamheden per jaar beperken. Dit alles betekent dat dit budget bijgesteld kan worden naar € 100.000,- per jaar. Dit heeft wel als gevolg dat we minder snel een klimaatrobuust Geldrop-Mierlo kunnen realiseren en dit zal met name effect hebben op het aanpakken van hittestress. Concreet betekent dit dat we jaarlijks minder gaan vergroenen, maar dat we wel nog steeds jaarlijks stappen kunnen zetten.

Programma 5. Organisatie

Binnen dit begrotingsprogramma zijn die thema's ondergebracht die binnen het programma 'Organisatie' vallen. Ook staan hier voor de portefeuilles die aan dit begrotingsprogramma gekoppeld zijn de focuspunten binnen de lijnwerkzaamheden.

Thema Organisatieontwikkeling

Doelen Organisatieontwikkeling
Het werken vanuit waarden is ingebed [2025]
Bestuur en organisatie geven effectief sturing aan het op de gewenste kwaliteit uitvoeren van de gemeentelijke taken en het realiseren van doelen [2025]
Het werken met programma's is bestuurlijk en organisatorisch ingebed [2026]
Bestuur en organisatie werken participatief [2025]
Het werken met een visie en strategie is bestuurlijk en organisatorisch ingebed [2025]
Bestuur en organisatie werken participatief [2025]

Doelen Organisatieontwikkeling

Het werken vanuit waarden is ingebed [2025]

Invoeren periodieke reflectie op leiderschapsvaardigheden
Naast periodieke intervisie wordt de behoefte opgehaald welke ondersteuning er nodig is bij het reflecteren op de leiderschapsvaardigheden.

Organisatiewaarden integreren in processen en instrumenten
In beeld is gebracht in welke processen en instrumenten de waarden terugkomen en hoe de waarden nog beter ingebed kunnen worden. Met een doorloop in 2025 wordt hier uitvoering aan gegeven. Denk bijv. aan primaire bedrijfsprocessen, de dienstverlening, communicatiemiddelen en HR-processen als werving en selectie, introductie, leren en ontwikkelen.

Ontwikkelen leer- en ontwikkelprogramma's
Er wordt een leer- en ontwikkelprogramma ontworpen om medewerkers verschillende leermogelijkheden te bieden, die aansluiten bij hun ontwikkelbehoefte of -noodzaak met betrekking tot de organisatiewaarden. Dit programma richt zich op meerdere niveaus (individueel, team, organisatie).

Bestuur en organisatie geven effectief sturing aan het op de gewenste kwaliteit uitvoeren van de gemeentelijke taken en het realiseren van doelen [2025]

Versterken collegiaal bestuur
Er vindt een verkenning met het college plaats op welke aanpak en ondersteuning zij wensen om het collegiaal bestuur te versterken.

Proeftuin sturingsmodel ambtelijke organisatie
In Q1 2025 eindigt de proeftuin na een eindevaluatie in het eerste kwartaal. Dan wordt besloten op welke manier de hybride aansturing wordt geformaliseerd en vindt verdere inrichting hierop plaats.

Doorontwikkelen planning & controlinstrumenten (incl. verbeteren bestuurlijke planning)
De focus ligt met name op het in beeld brengen en uitwerken van het proces van de bestuurlijke planning, onderzoeken welke verbeteringen mogelijk zijn en zorgen dat medewerkers conform het proces hier uitvoering aan geven.

Het werken met programma's is bestuurlijk en organisatorisch ingebed [2026]

Uitwerken onderdelen programma's
De beleidskaders, die voortkomen uit bestaand beleid, zijn voor elk thema vastgesteld.
De uitvoeringsplannen van de programma's zijn uitgewerkt. Er is een verkenning gedaan op hoe monitoring en participatie er in de programma's uit moet zien. Afhankelijk van de uitkomsten van de verkenning worden deze onderdelen verder ontwikkeld/onderzocht/gepilot of geïmplementeerd.

Inbedding van processen
Implementatie van overlegstructuren ondersteunend aan het sturingsmodel en ontwikkeling van ondersteunende materialen voor deze overleggen.
Ondersteuning van de programma teams op integraal werken aan het realiseren van doelen, leren werken met visie, strategie, uitvoeringsplannen en beleidskader.

Bestuur en organisatie werken participatief [2025]

Beleidskeuzes participatie
Participatie krijgt steeds nadrukkelijker een plek in hoe we werken. Om hier een eenduidige basis onder te leggen, worden er beleidskeuzes uitgewerkt voor het participatief werken. Dat geeft handvatten binnen de organisatie, maar het geeft naar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisatie ook aan wat zij van de gemeente mogen verwachten. De beleidskeuzes worden ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

Handreiking participatie
Voor de organisatie wordt een handreiking gemaakt om participatieprocessen op een goede manier in te richten en om werkvormen aan te reiken. Deze werkvormen kunnen op maat worden ingezet binnen de verschillende participatietrajecten, toegespitst op het soort participatie en op doelgroepen.

Het werken met een visie en strategie is bestuurlijk en organisatorisch ingebed [2025]

Uitvoeren visie
Na het vaststellen van de visie Geldrop-Mierlo 2044 gaan we het werken met deze visie inbedden, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Ook maken we de visie goed raadpleegbaar voor inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisatie, netwerkpartners, etc.

Strategie 2026-2029
De ervaringen van afgelopen jaren voor het opstellen van en werken met een strategie nemen we mee bij het opstellen van de strategie 2026-2029. De strategie krijgt daarmee de positie die beoogd is, namelijk dat deze het vertrekpunt is voor focuspunten binnen de lijnwerkzaamheden en voor de vertaalslag van doelen naar uitvoeringsplannen binnen de programma's.

Doorwerking naar coalitie- of raadsakkoord 2026
De visie wordt vierjaarlijks vastgesteld (voor het eerst begin 2025), waarbij steeds voortborduren op de neergezette lijn. Het is interessant om daarom bestuurlijk te bekijken hoe een coalitie- of raadsakkoord zich kan verhouden tot de visie.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Er is nog geen doorkijk beschikbaar. Deze volgt uit de uitwerking van de programma’s.

Thema Dienstverlening

Doelen Dienstverlening
De dienstverlening is betrouwbaar, klantgericht en compliant [2025]
Er is een 10% toename van de klantcontacten via digitale weg [2025]

Doelen Dienstverlening

De dienstverlening is betrouwbaar, klantgericht en compliant [2025]

Beleidskeuzes dienstverlening
In 2024 / 2025 worden de beleidskeuzes inzake dienstverlening uitgewerkt en aan de raad voorgelegd ter vaststelling. Uitgangspunt is dat de dienstverlening betrouwbaar, klantgericht en compliant is. Met het vaststellen van de beleidskeuzes wordt een stevige basis gelegd voor hoe de dienstverlening van de gemeente eruit moet zien. Ook geeft het voor de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in Geldrop-Mierlo een duidelijk beeld van wat zij van de gemeente mogen verwachten op het vlak van dienstverlening.

Vertaaltool website
We maken de website toegankelijker door deze in andere talen beschikbaar te maken via een automatische vertaaltool.

Open data portaal voor inwoners
We onderzoeken hoe en in welke vorm een open data portaal van waarde is voor inwoners en ondernemers. Hierbij kijken we naar welke data en kaarten relevant zijn voor de inwoners en ondernemers.

Er is een 10% toename van de klantcontacten via digitale weg [2025]

Uitbreiden digitaal aanbod
We vergroten het digitaal aanbod van producten en diensten om de klanten van dienst te zijn en om het contact met klanten efficiënter te laten verlopen.

Doorontwikkelen omnichannel-benadering
We actualiseren de omnichannelstrategie, zodat we steeds de juiste mix aan communicatiemiddelen inzetten en deze elkaar aanvullen. Denk daarvoor aan social media, de website, briefverkeer, berichtgeving in de krant, etc. We sluiten in de strategie aan bij de behoeften in de samenleving en op de ontwikkelingen in onze dienstverlening.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Er is nog geen doorkijk beschikbaar. Deze volgt uit de uitwerking van de programma's.

Thema Datagedreven werken

Doelen Datagedreven werken
Er is een interface voor medewerkers en raadsleden voor het raadplegen van data die kan worden toegepast in de taakuitvoering [2025]
Er is een adequate monitoring van trends en van de realisatie op opdrachten en doelen, opdat op basis hiervan beleid kan worden ontwikkeld, verantwoording kan plaatsvinden en informatie kan worden gedeeld [2026]

Doelen Datagedreven werken

Er is een interface voor medewerkers en raadsleden voor het raadplegen van data die kan worden toegepast in de taakuitvoering [2025]

Online interface voor het gebruik en raadplegen van data
We werken een algemene opzet uit voor een online interface binnen de organisatie en voor raadsleden voor het raadplegen van dashboards. Ook plannen we de realisatie hiervan.

Er is een adequate monitoring van trends en van de realisatie op opdrachten en doelen, opdat op basis hiervan beleid kan worden ontwikkeld, verantwoording kan plaatsvinden en informatie kan worden gedeeld [2026]

Opzetten datateam
We richten een datateam op dat op een laagdrempelige manier datavragen kan oppakken. We stellen hier kaders en randvoorwaarden voor op, we benaderen potentiële kandidaten.

Dashboards
In 2025 maken we dashboards voor de thema's duurzaamheid, veiligheid, wonen en zorg. Deze dashboards geven zowel binnen de lijn als binnen de programma's informatie om te sturen, beleid te ontwikkelen en te verantwoorden. We starten met het opstellen van het programma van eisen, zodat we de dashboards op basis daarvan kunnen realiseren. Ook kijken we goed naar hoe we de data zo optimaal mogelijk kunnen toepassen.

Dashboard lijnwerkzaamheden
In 2024 is een dashboard voor de lijnwerkzaamheden ontwikkeld. In 2025 nemen we dat in gebruik en kijken we hoe het dashboard voor lijnwerkzaamheden door het CMT en de teammanagers kan worden ingezet voor stuurinformatie.

Kunstmatige Intelligentie inzetten voor bedrijfsprocessen
We onderzoeken welke kansen er liggen voor de organisatie voor het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI). Aan de hand daarvan werken we een opzet en aanpak uit om AI van toegevoegde waarde te laten zijn.

Datagedreven werken als basiskwaliteit
We werken beleidskeuzes uit die richtinggevend zijn voor ons datagedreven werken, ondermeer voor het goed kunnen waarborgen van informatieveiligheid en privacy. We ontwikkelen bovendien handvatten voor medewerkers (o.a. via intranet) om de mogelijkheden optimaal te benutten. Ook stellen we een tactisch plan op om datagedreven werken in te bedden in de organisatie.

Doorkijk naar activiteiten in 2026 en verder

Online interface voor het gebruik en raadplegen van data
We realiseren de interface zoals we deze hebben bedacht in 2025. Ook kijken we waar doorontwikkeling mogelijk is.

Datateam
We bouwen het werken met het datateam verder uit, zowel qua bezetting als hoe we werken. Met dit datateam bouwen we gerichter aan het datagedreven werken. In de loop van het jaar evalueren we hoe het loopt en wat we kunnen verbeteren.

Dashboards
In 2026 maken we voor de thema's bestaanszekerheid, mobiliteit en economische kracht de slag om tot dashboards te komen.

Focuspunten lijn "Organisatie"

Bestuur (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)
- De gemeenteraad tijdig betrekken en in positie brengen bij toekomstige ontwikkelingen, zodat zij vooraf duidelijke kaders kunnen stellen.
- Het college voldoende ruimte geven om regionaal en (sub)regionaal effectief te kunnen handelen, op basis van heldere kaders die door de raad zijn vastgesteld.
- De gemeente actief verbinden met lokale, regionale en nationale netwerken om toegang te krijgen tot meer kansen en middelen op uiteenlopende aandachtsvelden.

Bestuurlijke samenwerking (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)
- Versterken van de samenwerking tussen de Metropoolregio Eindhoven (MRE) en het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE), om overlap te verminderen en de samenwerking meer complementair te maken.

Dienstverlening (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)
- Brieven en andere communicatie begrijpelijker maken voor alle doelgroepen.
- Binnen 1 tot 2 werkdagen reageren op contactverzoeken, terugbelverzoeken, mails en andere vragen van inwoners, ondernemers, verenigingen, e.d..
- Benutten van klantervaringen bij het verbeteren van processen.
- Beter gebruik maken van digitale oplossingen (ook voor mensen met beperkte digitale vaardigheden).

Communicatie en representatie (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)

- Opstellen en uitvoeren van een nieuwe communicatiestrategie die gericht is op transparantie en openheid vanuit ons als overheid.
- Vernieuwen van de gemeentelijke visuele identiteit.
- De inzet van communicatiemiddelen, zoals social media en podcasts, verbeteren en aanpassen aan de behoeften van de samenleving.
- Een newsroom introduceren en medewerkers trainen in omgevingsanalyse met de Factor C-methode om proactiever te communiceren.

Juridische zaken (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)

- Als organisatie de juridische kwaliteitszorg verbeteren en borgen door de basis op orde te brengen.
- Het actief en passief waarborgen van de rechtmatigheid van het besluitvormingsproces en overig gemeentelijk handelen.
- Het Bibob-beleid actualiseren en toepassen.
- Het kennisniveau van medewerkers - die zich bezighouden met het Bibob-proces - op peil brengen en houden.

Informatisering & automatisering (portefeuillehouder: wethouder Stravers)

- Versterken van de samenwerking met Dienst Dommelvallei, Nuenen en Son & Breugel op het gebied van datagedreven werken.
- De digitale weerbaarheid van bestuurders en medewerkers versterken door trainingen en beveiligingsmaatregelen.
- Onderzoeken hoe AI kan worden ingezet om de bedrijfsvoering en dienstverlening van de gemeente te verbeteren.

Informatieveiligheid (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)

- Zorgen dat de gemeente voorbereid is op mogelijke cyberincidenten .

Personeel (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)

- Streven naar een verzuimpercentage dat gelijk is aan het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten
- Werken aan een sterk werkgeversmerk, zodat de gemeente Geldrop-Mierlo als een aantrekkelijke werkgever wordt ervaren.
- In 2025 een hogere score realiseren op de Employee Net Promoter Score (ENPS) ten opzichte van 2023.
- Bewustwording creëren rondom vitaal leven en medewerkers in staat stellen om hierin zelf regie te nemen.
- Zorgen dat leer- en ontwikkelactiviteiten aansluiten bij de ontwikkelingen binnen de organisatie.
- E-learning over ondermijning integreren in het onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers.

Omgevingswet (portefeuillehouder: wethouder Van Gestel)

-

Grondbedrijf en vastgoed (portefeuillehouder: wethouder Van Gestel)

- Verduurzamen van gemeentelijk vastgoed.
- Gemeentelijke gebouwen toegankelijk maken volgens het 'Brons'-niveau, waarbij de eerste eenvoudige aanpassingen in 2025 zijn gerealiseerd..

Facilitaire zaken (portefeuillehouder: burgemeester Van Bree)

- Invoeren deelmobiliteit voor dienstreizen.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 5	**2.000**	**1.295**	**281**	**281**	**281**	**281**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**592**	**1.614**	**87**	**-1.103**	**291**	**-696**
0.1 Bestuur	**2.587**	**3.200**	**3.057**	**2.867**	**2.792**	**2.761**
0.2 Burgerzaken	**1.862**	**2.153**	**1.901**	**1.947**	**1.977**	**1.977**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**1.047**	**991**	**1.003**	**1.009**	**1.005**	**1.004**
0.4 Overhead	**15.542**	**15.802**	**15.657**	**15.548**	**15.637**	**15.873**
0.5 Treasury	**248**	**325**	**270**	**1.042**	**1.369**	**1.630**
0.61 OZB woningen	**366**	**236**	**236**	**236**	**236**	**236**
0.62 OZB niet-woningen	**89**	**53**	**53**	**53**	**53**	**53**
0.63 Parkeerbelasting	**9**	**10**	**7**	**7**	**7**	**7**
0.64 Belastingen overig	**568**	**365**	**368**	**372**	**376**	**380**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**0**	**0**	**459**	**449**	**453**	**457**
0.8 Overige baten en lasten	**342**	**744**	**650**	**650**	**1.524**	**4.460**
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	**-33**	**38**	**38**	**38**	**38**	**38**
Totaal Lasten	**25.221**	**26.827**	**24.068**	**23.399**	**26.041**	**28.461**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 5	**985**	**1.566**	**533**	**234**	**223**	**212**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**634**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.1 Bestuur	**460**	**110**	**155**	**155**	**155**	**155**
0.2 Burgerzaken	**606**	**779**	**770**	**851**	**903**	**903**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**494**	**460**	**460**	**460**	**460**	**460**
0.4 Overhead	**815**	**849**	**628**	**620**	**620**	**620**
0.5 Treasury	**284**	**212**	**231**	**226**	**222**	**218**
0.61 OZB woningen	**4.582**	**4.804**	**5.196**	**5.395**	**5.628**	**5.850**
0.62 OZB niet-woningen	**1.929**	**2.033**	**2.198**	**2.272**	**2.360**	**2.442**
0.63 Parkeerbelasting	**352**	**364**	**445**	**445**	**445**	**445**
0.64 Belastingen overig	**340**	**359**	**381**	**394**	**409**	**424**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**72.231**	**76.428**	**80.307**	**78.119**	**81.139**	**84.138**
0.8 Overige baten en lasten	**-1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**83.710**	**87.963**	**91.305**	**89.172**	**92.563**	**95.866**
Saldo (baten -/- lasten)	**58.489**	**61.136**	**67.237**	**65.773**	**66.522**	**67.405**

Capaciteitsbeeld 2025

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Totaal
Thema Bestuur & organisatie	0.1 Bestuur	200	1.920	150	3.118	5.388
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	3.399	0	0	3.399
	0.4 Overhead	9.224	16.935	11.773	35.235	73.167
	0.5 Treasury	0	0	0	0	0
	0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0
	0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0
	0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0
	0.64 Belastingen overig	0	60	0	40	100
	0.7 Algemene uitkering en overige uitk. gemeentefonds	0	0	0	0	0
	0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0
Thema Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	0	115	0	26.181	26.296
	0.4 Overhead	0	0	0	0	0
Thema Digitalisering						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 5					
Totaal		**9.424**	**22.429**	**11.923**	**64.574**	**108.350**

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
1. Stelpost Wet open overheid gedeeltelijk laten vrijvallen	43.725	49.480	2.228	33.975
2. Meicirculaire 2024 100% stelpost BCF inboeken i.p.v. 75% uit voorzichtigheidsprincipe	272.500	272.500	272.500	272.500
3. Voorziening wethouderspensioenen vormen	75.000	75.000	75.000	75.000
4. Doorbelasten extra middelen BSOB exclusief korting en exclusief aanname minder bezwaren	288.000	288.000	288.000	288.000
5. Tariefsverhoging naar 0,90 euro per uur, maximaal 4,50 euro per dag + 2e uur gratis parkeren opheffen. Extra parkeeropbrengst ca. 81.300 euro per jaar	81.300	81.300	81.300	81.300
6. Verhogen leges huwelijk	15.000	15.000	15.000	15.000
7. Schrappen formatieruimte	194.216	194.216	194.216	194.216
8. Op termijn 1 fte schaal 9, samenvoegen functies coördinator 1e lijn en kwaliteitsmedewerker 2e lijn.	8.600	8.600	85.000	85.000
9. Niet invullen vacature geo en de taken onderbrengen bij centrumregeling of civieltechniek	66.000	66.000	66.000	66.000
10. Geautomatiseerd systeem parkeervergunningen valt 12 uur formatie vrij	0	20.000	20.000	20.000
11. Gebiedsregisseur 32 uur aframen	78.300	78.300	78.300	78.300
12. Niet invullen vacature CMT lid	150.862	150.862	150.862	150.862
13. 1 fte aframen i.v.m. digitalisering/automatisering administratie CMD	65.000	65.000	65.000	65.000
14. Afschaffen bijdrage VNG international	40.000	40.000	40.000	40.000
15. Aantal pagina's Middenstandsbelangen terugbrengen	13.000	13.000	13.000	13.000
16. Investeren in software voor besparingen kantoorgebouw na openingstijden	15.000	15.000	15.000	15.000
17. Na verkiezingen 1 wethouder minder	0	72.500	145.000	145.000
18. Aframen budgetten i.v.m. onderschrijding	249.027	249.027	249.027	249.027
Totaal	**1.655.530**	**1.753.785**	**1.855.433**	**1.887.180**

1. Stelpost Wet open overheid gedeeltelijk laten vrijvallen
Voor de invoering en uitvoering van de WOO zijn rijksmiddelen verkregen via de algemene uitkering. Voor Geldrop-Mierlo is dit circa € 200.000
De samenwerking met Nuenen en Son & Breugel voor de WOO levert een kwalitatief voordeel op alsook een financieel voordeel. Hierdoor kan een gedeelte van de stelpost vrijvallen.

2. Meicirculaire 2024 100% stelpost BCF inboeken i.p.v. 75% uit voorzichtigheidsprincipe
Tot op heden werd bij de berekening van de stelpost btw-compensatiefonds gerekend met een percentage van 75%. De toezichthouder (provincie) heeft aangegeven dat gerekend mag en kan worden met 100%.

3. Voorziening wethouderspensioenen vormen
Er wordt in 2024 een voorziening gevormd, waardoor de jaarlijkse betaling uit de exploitatie structureel komt te vervallen.

4. Doorbelasten extra middelen BSOB exclusief korting en exclusief aanname minder bezwaren
Met het onderbrengen van de heffing en inning van belastingen bij de BSOB is er sprake van een hogere bijdrage vanuit de gemeenten hiervoor. Het college stelt voor om deze extra kosten door te belasten aan het tarief voor de OZB. Met het onderbrengen van dit taakveld bij de BSOB is een langjarige kwalitatief goede belastingheffing en inning gegarandeerd. Door het onderbrengen van deze kosten in de heffing van de OZB stijgt het tarief hierdoor met circa 4,4%

5. Tariefsverhoging naar € 0,90 euro per uur, maximaal € 4,50 euro per dag + 2e uur gratis parkeren opheffen. Extra parkeeropbrengst ca. € 81.300 euro per jaar
Momenteel is het uurtarief € 0,70 en het dagtarief € 2,80. Deze tarieven zijn al jaren niet verhoogd en niet geïndexeerd.
Het ombuigingsvoorstel is om:
1. Het uurtarief verhogen naar € 0,90 en het dagtarief naar € 6,00

6. Verhogen leges huwelijk
Geldrop-Mierlo hanteert over de linie lagere tarieven voor huwelijksvoltrekkingen dan de omliggende gemeenten. Deze worden verhoogd met ca. € 75.

7. Schrappen formatieruimte
Bij het opstellen van de zogenaamde staat van salarissen is kritisch gekeken naar zogenaamde resturen met bijbehorend budget. Deze resturen komen te vervallen, hetgeen een structureel financieel voordeel geeft.

8. Op termijn 1 fte schaal 9, samenvoegen functies coördinator 1e lijn en kwaliteitsmedewerker 2e lijn.
Vanwege overlap tussen de genoemde functies kunnen deze worden samengevoegd. Dit kan echter niet direct worden uitgevoerd. Dit scheelt een formatieplek (schaal 9)

9. Niet invullen vacature geo en de taken onderbrengen bij centrumregeling of civieltechniek
De vacature voor een medewerker Geo (0,78 fte in schaal 9) vervalt. De werkzaamheden worden ondergebracht bij andere medewerkers.

10. Geautomatiseerd systeem parkeervergunningen valt 12 uur formatie vrij
Automatiseren en digitaliseren van parkeervergunning resulteert in een lagere administratieve last, waardoor een besparing op formatie kan plaatsvinden.

11. Gebiedsregisseur 32 uur aframen
Er wordt 0,89 fte gebiedsregisseur (schaal 9) geschrapt. Binnen het team gebiedsregisseurs zullen duidelijkere keuzes worden gemaakt.

12. Niet invullen vacature CMT lid
Het vertrek van een ‘CMT-lid met aandachtsgebied programma’s’ in combinatie met het nieuwe sturingsmodel biedt de mogelijkheid om naar een compacter CMT te gaan. Het CMT gaat dan bestaan uit de gemeentesecretaris, een CMT-lid aandachtsgebied lijn en een CMT-lid aandachtsgebied programma’s.
Hierdoor vervalt 1 fte in schaal 14.

13. 1 fte aframen i.v.m. digitalisering/automatisering administratie CMD
Na pensionering van de huidige medewerker wordt deze niet vervangen. Het gaat in dit geval om 0,83 fte. Dit is mogelijk na uitvoering van een digitaliseringstraject.

14. VNG international
We stoppen de deelname aan VNG international. Dit betekent dat bij eventuele natuurrampen er geen bijdrage is vanuit de gemeente Geldrop-Mierlo.

15. Aantal pagina's Middenstandsbelangen terugbrengen
De gemeente gebruikt op dit moment gemiddeld vier pagina’s in Middenstandsbelangen. Naast publicaties van vergunning, bekendmakingen etc., vindt er algemene communicatie plaats. Met dit voorstel zal er een scherpere afweging plaats moeten vinden waarover in Middenstandsbelangen wordt gecommuniceerd.

16. Investeren in software voor besparingen kantoorgebouw na openingstijden
Geconstateerd is dat lang na werktijd, de verlichting in het gemeentehuis nog brand. Ondanks dat er sprake is van LED-verlichting kan, als de verlichting eerder wordt uitgeschakeld een besparing plaatsvinden. Hiervoor dient een eenmalige investering plaats te vinden in 2024 van € 30.000 in schakelapparatuur.

17. Na verkiezingen 1 wethouder minder
Met ingang van de nieuwe raadsperiode begroten we 4 fte voor wethouders formatie
Mocht alsnog besloten worden om met meer dan 4 fte te werken, zal dan alsnog een aanvullend financieel voorstel genomen moeten worden.

18. Aframen budgetten i.v.m. onderschrijding
Op basis van onderschrijdingen op budgetten in 2021, 2022 en 2023 is bepaald wat structurele overschotten zijn. Op basis hiervan worden budgetten afgeraamd in alle programma's. Procentueel op het totale budget van de exploitatie, is dit slechts circa 0,33%.

Paragrafen

Inleiding

In deze paragraaf staan de verplichte paragrafen.

De paragrafen zijn:
1. Lokale heffingen;
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Financiering;
5. Bedrijfsvoering;
6. Verbonden partijen;
7. Grondbeleid;
8. Wet open overheid.

Daarnaast zijn de beleidsindicatoren opgenomen.

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn wij onder meer gebonden aan:
- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de inwoner te voorkomen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de inwoner mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie;
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met de uitgangspunten worden de tarieven over 2025 als volgt aangepast:
- OZB: de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 3,3% (gewogen kostenindex). Daarnaast is er rekening mee gehouden dat de totale opbrengst niet beïnvloed wordt door de gemiddelde WOZ-waardestijging of -daling van de objecten. Bij de berekening van de opbrengst is uitgegaan van een jaarlijkse areaaluitbreiding. Naast de inflatieverhoging met 3,3% vindt een extra verhoging van 4,1% plaats.
- Afval: de variabele tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 3,3% (gewogen kostenindex). Het vastrecht verhogen met 16,4%.
- Riolering: de tarieven zijn minder dan het inflatiepercentage verhoogd.
- Hondenbelasting: de tarieven blijven gelijk aan 2024.
- Leges: de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 3,3% (gewogen kostenindex).
- Reclamebelasting: centrum Geldrop geen aanpassing, centrum Mierlo verhogen met het inflatiepercentage van 3,3% (gewogen kostenindex).
- Toeristenbelasting: de tarieven verhogen naar € 2,-- per persoon per overnachting.
- Parkeren: een tariefsverhoging naar € 0,90 per uur met een maximaal dagtarief van € 6,-.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De gemeente heft op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen.

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak (die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom) bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

De maximaal verwachte opbrengst OZB wordt als percentage van de totale WOZ-waarden (rekening houdend met areaaluitbreiding en waardestijging) van alle onroerende zaken in Geldrop-Mierlo uitgedrukt. Dit percentage is bepalend voor de hoogte van elke individuele aanslag OZB.

Conform voornoemde regelgeving worden de tarieven voor 2025 bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst onroerendezaakbelastingen, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing. Het voorstel voor vaststelling van de tarieven wordt in de raad van december 2024 aangeboden aan de raad.

De inschatting van de totale WOZ-waarde voor 2025 (voorlopige stand 1 september 2023) is als volgt:

	2024	2025
Totale waarde woningen	7.215.000.000	7.830.000.000
Totale waarde niet-woningen	651.000.000	682.000.000

De belastingcapaciteit heeft een relatie met de inkomsten die een gemeente ontvangt via het gemeentefonds. Hoeveel geld een individuele gemeente uit het gemeentefonds krijgt, hangt namelijk af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeente. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen. Het aandeel van een gemeente in het gemeentefonds is kleiner naarmate het vermogen om belastingen te heffen groter is. Het gaat hier om de WOZ-waarde van onroerende zaken in de gemeente, berekend tegen één voor alle gemeenten gelijk tarief.

In onderstaande tabel geven we de korting op het gemeentefonds weer ten opzichte van werkelijke opbrengst. We doen dit op basis van de waarde 1-1-2024, omdat dit de laatst vastgestelde waarde is.

Belastingsoort	Waarde	Ons tarief	Opbrengst	Kortingstarief	Korting	Saldo
OZB eigenaren woningen	7.215.000.000	0,0659%	4.754.685	0,07120%	5.137.080	- 382.395
OZB gebruikers niet-woningen	570.000.000	0,1490%	849.300	0,15617%	890.169	- 40.869
OZB eigenaren niet-woningen	651.000.000	0,1834%	1.193.934	0,20531%	1.336.568	- 142.634
			6.797.919		**7.363.817**	**- 565.898**

De begrote opbrengsten uit OZB zijn voor 2025 als volgt:

	2025
Eigenaren woning	5.135.081
Eigenaren niet-woning	1.256.399
Gebruikers niet-woning	941.639

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer en de Verordening Reinigingsheffingen wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn verdeeld in twee componenten:

- Een vast deel: hiertoe behoren kosten die niet in de invloedssfeer liggen van de individuele inwoners, zoals de kosten van de milieustraat, glas-, papier- en plasticinzameling.
- Een variabel deel: het gaat hier om het zogenaamde “vervuiler betaalt” principe; hoe vaker iemand zijn/haar rest- en gft-afval aanbiedt, des te hoger de kosten voor deze aanbieder zijn.

Reinigingsrechten worden geheven van niet-woningen (bedrijven) die hebben aangegeven gebruik te maken van de inzameldienst voor huishoudelijke afvalstoffen. Het betreft hier geen bedrijfsafval.
De gemeente Geldrop-Mierlo werkt in de laagbouw met een systeem van afvalverwijdering via grijze (restafval) en groene (GFT) bakken. De hoogte van de heffing hangt naast een vastrecht af van het aantal ledigingen en het volume van de containers waarvoor de belastingplichtige zelf heeft gekozen (gedifferentieerd tarief). Bij de hoogbouw (gestapelde bouw en in het centrum van Geldrop) maken de bewoners en huurders van niet-woningen gebruik van ondergrondse containers. Vanaf 2015 hanteren we weer het diftarsysteem. De hoogte van de heffing bij deze groep bewoners c.q. gebruikers vindt plaats op basis van het aantal keren dat van de ondergrondse container gebruik is gemaakt. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt naar een inworp van een pedaalemmer zak (25 liter) of een vuilniszak (40 liter).
Naast een verhoging van de variabele tarieven met de gewogen kostenindex voor 2025 van 3,3%, heeft de gemeente besloten het vastrecht te laten stijgen van € 190,68 naar € 222,00 per jaar. Deze verhoging is noodzakelijk om de afvalkosten kostendekkend te houden.

De stijging van de kosten wordt vooral veroorzaakt door:
- volgens de begroting Cure 2025 wordt voor onze gemeente een hoger (€ 496.000) bedrag geraamd dan de begroting 2024 (vooral door hogere salariskosten, hogere tractiekosten en hogere kosten inzamelmiddelen). Dit is een stijging van 12,5%;
- lagere verwachte poortopbrengsten milieustraat door lager aantal verwachte bezoekers;
- aandeel toerekening straatreiniging is omhoog gegaan.

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.
De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze belasting wordt geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. De in principe kostendekkende tarieven zijn gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027 en deze begroting.
Bij de invoering van de verbrede rioolheffing is de mogelijkheid geboden om naast de kosten van afvalwater ook de kosten van verwerking en afvoer van hemelwater in de rioolheffing te betrekken. Voor het afvoeren van hemelwater zijn en worden ook investeringen gedaan. Het afvalwater heeft een relatief klein aandeel in de totale hoeveelheid water die verwerkt/afgevoerd wordt via de riolering. Het overgrote deel betreft hemelwater, maar dit moet mede in relatie gezien worden tot het weer. In de komende jaren gaan we veel klimaat adaptieve maatregelen nemen. Hiervoor zijn grote investeringen vereist.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing en rioolheffing

Onderstaande overzichten geven per heffing de totale lasten, de totale baten en het (kosten)dekkendheidspercentage weer.

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2025
Afval taakveld 7.3	
Lasten milieustraat	1.815.438
Lasten overige afvalstromen	3.812.515
Kapitaallasten	70.399
Mutatie voorziening	747
Totaal lasten afval taakveld 7.3	**5.699.099**
Toerekenbare lasten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	153.204
Kwijtschelding taakveld 6.3	185.000
Straatreiniging taakveld 2.1	316.774

BTW taakveld 0.11*	1.108.850
Totaal toerekenbaar	**1.763.828**
Totaal lasten	**7.462.927**
Baten afvalstoffenheffing	5.919.807
Baten milieustraat	651.073
Baten overige afvalstromen	892.047
Totaal baten taakveld 7.3	**7.462.927**
Dekkendheidspercentage afval	**100%**

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229b van de gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Dekkendheid rioolheffing	**2025**
Riolering taakveld 7.2	
Beheer en onderhoud riolering	1.514.754
Kapitaallasten	1.387.188
Mutatie voorziening	-842.180
Totaal kosten riolering taakveld 7.2	**2.059.762**
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	296.108
Kwijtschelding taakveld 6.3	136.000
Straatreiniging taakveld 2.1	361.332
Watertaken taakveld 5.7	264.872
BTW taakveld 0.11	1.155.686
Totaal toerekenbaar	**2.213.998**
Totaal lasten	**4.273.760**
Opbrengst rioolheffing taakveld 7.2	4.273.760
Baten totaal	**4.273.760**
Dekkendheidspercentage riool	**100%**

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229b van de Gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als de riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven.
Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie.

Kostendekkendheid leges
Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten gemeenten verplicht inzichtelijk maken dat de tarieven en heffingen hoogstens kostendekkend zijn. De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden.

Per hoofdstuk is hieronder de kostendekkendheid weergegeven op basis van de geraamde baten en lasten. Per hoofdstuk in de legesverordening wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid, ondanks dat jurisprudentie de legesverordening als één geheel ziet en dus de legesverordening als geheel maximaal kostendekkend mag zijn. Tussen afzonderlijke paragrafen binnen een hoofdstuk mag kruissubsidiëring worden toegepast. Opbrengsten uit leges van een bepaalde paragraaf, mogen kosten binnen een ander paragraaf compenseren.
In onderstaande overzichten zijn per hoofdstuk de totale baten, de totale lasten en het kostendekkendheidspercentage weergegeven. De lasten zijn uitgesplitst in salaris, overhead en directe lasten. Hierbij is rekening gehouden met jurisprudentie over hetgeen wel en niet aan de leges mag worden toegerekend.
De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 1 zijn toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken. Op basis van de toegerekende salarislasten is het opslagpercentage voor overhead bepaald.
De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 2 zijn (voornamelijk) toegerekend vanuit het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen, waaronder de omgevingsvergunningen vallen. Ook hier is op basis van de toegerekende salarislasten de overhead bepaald. De verwachtte legesopbrengsten in hoofdstuk 2 zijn gebaseerd op verwachtte projecten en de ingeschatte kans dat de projecten doorgaan in 2025 . Het wel of niet doorgaan van grote projecten is van grote invloed op de uiteindelijke realisatie van de leges opbrengsten.
De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 3 zijn voornamelijk toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Hoofdstuk 1	Algemene Dienstverlening	-805.616	850.528	745.573	357.800	41%
Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	-856.623	351.549	308.167	222.509	97%
Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2	-2.357	73.959	64.832	-	2%
	Totaal	**-1.664.596**	**1.276.036**	**1.118.572**	**580.309**	**56%**

Overige belastingen

Parkeren
We stellen voor de parkeertarieven te verhogen van € 2,80 naar € 6,- per dag naar en van € 0,70 naar € 0,90 per uur. De tarieven voor een parkeerboete worden opgetrokken naar het wettelijke maximum tarief dat door de minister is vastgesteld (artikel 3.1 van het Besluit Gemeentelijke Parkeerbelastingen).

Toeristenbelasting
We stellen voor het huidige tarief van € 1,54 te verhogen naar € 2,-. De toeristenbelasting wordt beschouwd als een doelbelasting. Alle opbrengsten uit toeristenbelasting zetten wij in ter verbetering van de sector Recreatie en Toerisme. Binnen een werkgroep, bestaande uit ondernemers uit deze sector, worden projecten gekozen die tot uitvoering worden gebracht.

Hondenbelasting
De opbrengst uit hondenbelasting wordt ingezet voor uitgaven op het gebied van hondenbeleid en handhaving op hondenbeleid. Een eventueel overschot of tekort wordt verrekend met de reserve Hondenbeleid. Wanneer de opbrengsten uit hondenbelasting hoger zijn dan de kosten voor hondenbeleid, dan wordt het restant toegevoegd aan de reserve, en vice versa. De tarieven voor 2025 zijn gelijk gebleven aan die van 2024.

Reclamebelasting
We heffen reclamebelasting in de twee vastgestelde centrumgebieden ten behoeve van de voeding van het ondernemersfonds Geldrop en Mierlo. Het tarief voor het centrumgebied Geldrop is in 2025 gelijk gebleven aan het tarief van 2024. Het tarief voor het centrumgebied Mierlo is in 2025 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,3%.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. Met het oog op de administratieve lastenverlichting voor de inwoners toetsen wij bij het inlichtingenbureau indien er eerder kwijtschelding is verleend of er geen belemmeringen zijn. Bij geen belemmering verlenen wij automatische kwijtschelding.

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Het bestaande beleid wordt hiermee voortgezet.
Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Begrote kwijtschelding	2025
Afvalstoffenheffing	185.000
Rioolheffing	136.000

Overzicht tarieven

De hiervoor genoemde beleidsuitgangspunten leiden tot de in onderstaande tabel berekende tarieven voor 2025. Ter vergelijking zijn tevens de cijfers van 2023 en van 2024 opgenomen.

	2023	2024	2025
OZB eigenaar woning	0,0645%	0,0659%	0,0656%
OZB eigenaar niet-woning	0,1787%	0,1834%	0,1906%
OZB gebruiker niet-woning	0,1452%	0,1490%	0,1548%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	144,96	190,68	222
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	5,59	5,92	6,12
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	9,48	10,04	10,37
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	15,23	16,13	16,66
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	1,97	2,09	2,16
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	3,25	3,44	3,55
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	2,88	3,05	3,15
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	4,90	5,19	5,36
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	7,93	8,40	8,68
Rioolheffing < 200 m3	199,20	199,20	201,60
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	265,80	265,80	268,80
Rioolheffing > 500 m3	265,80	265,80	268,80
Toeristenbelasting	1,46	1,54	2,00
Hondenbelasting per hond	52,80	55,44	55,44
Hondenbelasting per kennel	223,80	235,44	235,44

Vergelijking buurgemeenten
In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2024 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,0770%	0,1058%	0,0937%	0,0841%	0,0659%
OZB Eig. niet-woning	0,1966%	0,2436%	0,2961%	0,2186%	0,1834%
OZB Gebr. niet-woning	0,1644%	0,1955%	0,2092%	0,1757%	0,1490%
OZB woning	420	591	430	392	311
Afvalstoffenheffing *) (meerpers. huishouden)	335	303	322	369	358
Rioolheffing	210	207	192	190	199
Woonlasten (OZB woning + Afval + Riool)	**965**	**1.102**	**944**	**951**	**869**

Ontwikkeling lokale lastendruk
De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Geldrop-Mierlo aan. Voor afvalstoffenheffing is hierbij als aanname gehanteerd: 9 ledigingen restafval van 140 liter en 4 ledigingen gft-afval van 140 liter.

Jaar	2023	2024	2025
WOZ-waarde	**350.000**	**361.000**	**390.000**
Wijziging WOZ-waarde	**15%**	**3%**	**8,1%**
OZB	225	237	256
Afvalstoffenheffing	249	302	337
Rioolheffing	199	199	202
Totaal #)	**673**	**738**	**795**
Lastenontwikkeling	**2,0%**	**9,7%**	**7,7%**

#) De totale lastendruk 2024 is niet gelijk aan de totale lastendruk 2024 in het rapport van COELO hierboven. Dit komt omdat COELO om een landelijke vergelijking te kunnen maken van andere gemiddelde WOZ-waarden bij OZB en andere gemiddelde aantal ledigingen bij afvalstoffenheffing uitgaat.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Geldrop-Mierlo. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen'.
Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de ‘Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen’ vastgesteld. De beleidsconclusies hieruit zijn:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de tien belangrijkste risico’s, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico’s worden gelopen;
- De ‘Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen’ wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van ‘voldoende’ (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico’s onder de één uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren, werken we met klassengemiddelden. Deze gemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:
Risicowaarde (€) = Kans (%) x Gevolg (€)

Geldrop-Mierlo

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Hoewel zorgvuldig is geprobeerd om alle risico's in beeld te brengen, kan het voorkomen dat een risico niet is opgenomen. Zoals eerder genoemd is risicomanagement een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zorgt voor een steeds vollediger beeld.
Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op alle geïdentificeerde risico's. Door de risico's te kwantificeren wordt de lijst geordend. Op deze manier ligt de focus op de risico's die de grootste impact op de organisatie hebben. Zowel de kans dat een risico zich manifesteert als de impact die het risico met zich meebrengt moet worden bepaald.
Er wordt een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat het risico daadwerkelijk optreedt. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van het bedrag dat de gemeente kwijt is indien het risico optreedt. Het kwantificeren van risico's is een proces van taxeren en inschatten en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter.

Risico (bepaling risicowaarde)	Risicowaarde begroting 2025	Risicowaarde jaarrekening 2023	Risicowaarde begroting 2024
1) Wmo/Jeugd (exact bedrag)	1.500.000	2.500.000	1.000.000
Wmo en Jeugd zijn open-einde regelingen. Door een mogelijke toename van het aantal aanvragen en/of een andere soort zorginzet bestaat het risico dat het budget wordt overschreden.			
2) Cyberrisico's (50% x € 750.000)	375.000	375.000	545.000
Het dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (IBD) is hét handvat om informatiebeveiliging up-to-date te houden. Het geeft inzicht in de belangrijkste bedreigingen en ontwikkelingen en adviseert over prioriteiten. In het dreigingsbeeld 2023-2024 concludeert de IBD onder andere dat er: - meer ransomware met destructieve gevolgen voorkomt; - steeds meer en ernstigere kwetsbaarheden in software voorkomen; - gevaren die voorkomen in de keten uit het zicht zijn. Cyberrisico's hebben impact en kunnen leiden tot reputatie- en imagoschade. Ook Geldrop-Mierlo heeft waardevolle informatie te verliezen of kan schade lijden als informatie niet meer beschikbaar is.			
3) GR Senzer (exact bedrag)	298.342	-	-
Het onafgedekte deel van de gekwantificeerde risico's is bepaald op € 2.101.000. In het uiterste geval, indien risico's zich daadwerkelijk voordoen en het beschikbare vermogen overschrijden, zal Senzer terugvallen op de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling om de kosten te dekken.			
4) Algemene uitkering gemeentefonds (70% x € 350.000)	245.000	245.000	245.000
Via circulaires wordt de gemeente in ieder geval 2 maal per jaar (mei en september) geconfronteerd met aanpassingen vanuit het gemeentefonds. In het voorjaar 2024 is gesproken over een stabiele en beter beheersbare financiering van gemeenten. Er is besloten over te gaan tot het schrappen van de oploop van de opschalingskorting in combinatie met het vervroegd invoeren van de nieuwe financieringssystematiek in 2024. De nieuw gekozen vorm van indexatie levert meer stabiliteit op. De indexatie is gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. De volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het gemeentefonds minder schommelt (volumedeel). De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar, waardoor het gemeentefonds reëel "op niveau" blijft (prijsdeel). Hoewel de doorgevoerde wijzigingen er dus op gericht zijn om meer stabiliteit te krijgen in de grootste inkomstenbron van de gemeenten, passen we de risicowaarde op dit onderdeel vooralsnog niet aan. De schommelingen in de algemene uitkering kunnen nog steeds problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend.			
5) Continuïteit bedrijfsvoering (50% x € 350.000)	175.000	175.000	-
Er is een aantal factoren dat een risico vormt voor de continuïteit van de bedrijfsvoering, zoals: moeilijk kunnen invullen van vacatures a.g.v. krapte op de arbeidsmarkt, werkdruk, personele wisselingen, ziekteverzuim, inzet van externen. Deze risico's kunnen leiden tot vertraging in de bedrijfsvoering. Daarnaast kan het leiden tot hogere kosten door externe inhuur.			
6) Inkoop (50% x € 350.000)	175.000	175.000	175.000
- Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridische gevolgen; - Niet rechtmatige inkopen kunnen bovendien leiden tot een afkeurende verklaring (rechtmatigheid) bij de jaarrekening. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit; - Contracten kunnen stilzwijgend verlengd worden tegen ongunstige voorwaarden. Of door het niet bundelen van opdrachten worden besparingsmogelijkheden niet benut.			
7) Grondbedrijf (exact bedrag)	152.598	152.598	-

Risico (bepaling risicowaarde)	Risicowaarde begroting 2025	Risicowaarde jaarrekening 2023	Risicowaarde begroting 2024
Reserve grond op dit moment voldoende om risico's op te vangen. Vanaf een weerstandsvermogen <35% dient 50% van het tekort vanuit de algemene dienst bijgestort te worden.			
8) GR Dienst Dommelvallei (exact bedrag)	147.960	147.960	156.600
De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen reserves heeft, wordt het totaal van de risico's van de dienst via de verdeelsleutel belegd bij de drie deelnemende gemeenten.			
9) GR GGD Brabant Zuidoost (exact bedrag)	119.178	119.178	94.483
De Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant Zuidoost heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg. Op basis van de begroting wordt financieel bijgedragen. Het onafgedekte risico, zijnde € 2.350.000, dient te worden op genomen in de eigen risicoparagraaf van de deelnemende gemeentes, herrekend naar de risicowaarde per gemeente.			
10. Belastingaangifte (30% x € 350.000)	105.000	105.000	105.000
De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.			
Subtotaal top 10	3.293.078		
Overige risico's	836.245		
Totaal	**4.129.323**		
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)	**3.716.391**		

Wijzigingen

Ten opzichte van de jaarrekening 2023 is de totale risicowaarde afgenomen. De risicowaarde Wmo/Jeugd is door de reserve sociaal domein fors gedaald.
Daarentegen is het risico GR Senzer nieuw opgenomen.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Begroting 2025
Algemene reserve	9.868.000
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	200.000
Stille reserves	-
Structurele weerstandscapaciteit	**10.068.000**
Post onvoorzien	77.500
Totale weerstandscapaciteit	**10.145.500**

Weerstandsvermogen

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van ‘voldoende’ (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt als volgt bepaald:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit
€ 10.145.500 ,- / € 3.716.391,- = 2,73

Wij concluderen dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 2,73 goed is om de risico’s op te vangen. De ratio ligt daarmee boven de lijn van het doelstellingenakkoord, waarin staat dat de weerstandsratio in 2026 minimaal 2 moet zijn.

Ontwikkeling weerstandsvermogen
De onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de weerstandsratio zien, inclusief de prognose voor de komende jaren. Voor de prognose gaan we uit van gelijk blijvende benodigde weerstandscapaciteit. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit gaan we uit van de meerjarenramingen.

Met een weerstandsratio van 2,73 is het weerstandsvermogen van Geldrop-Mierlo goed. Ook voor de komende jaren blijft de ratio op een goed niveau gehandhaafd.

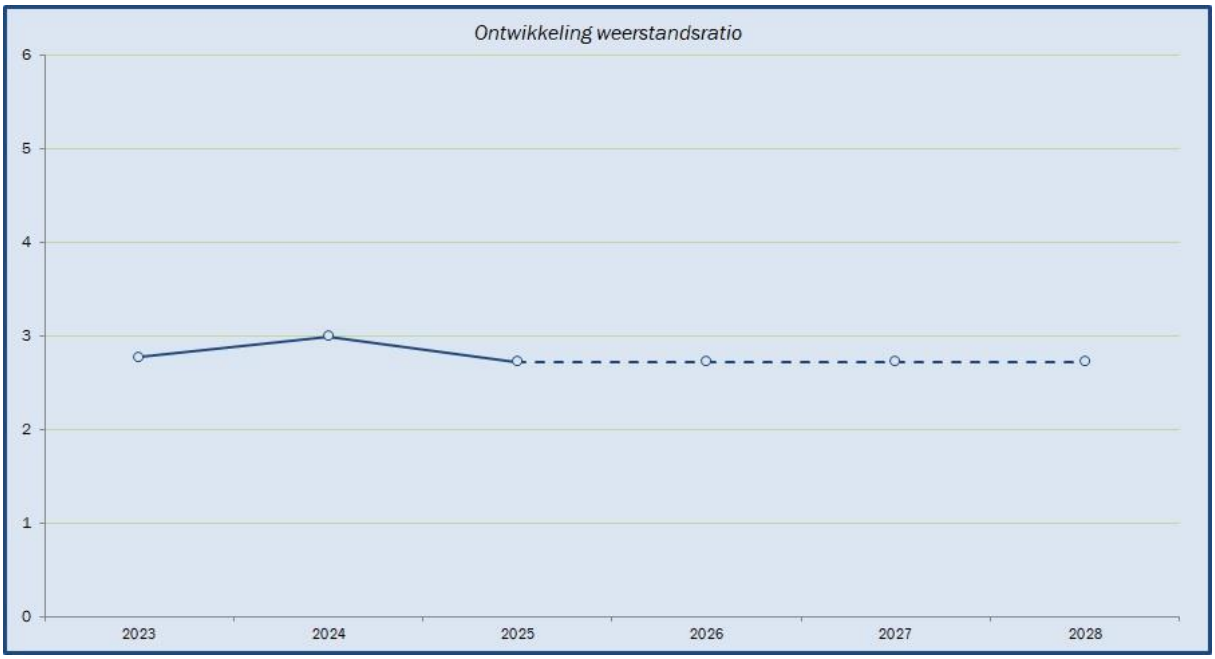

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geven een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.
De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

De toezichthouder hanteert geen normering, maar maakt gebruik van onderstaande signaleringswaarden.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130
Solvabiliteitsratio	>50	20-50	<20
Grondexploitatie	<20	20-35	>35
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	<95	95-105	>105

Zie voor de onderlinge verhouding van de kengetallen bij conclusie.

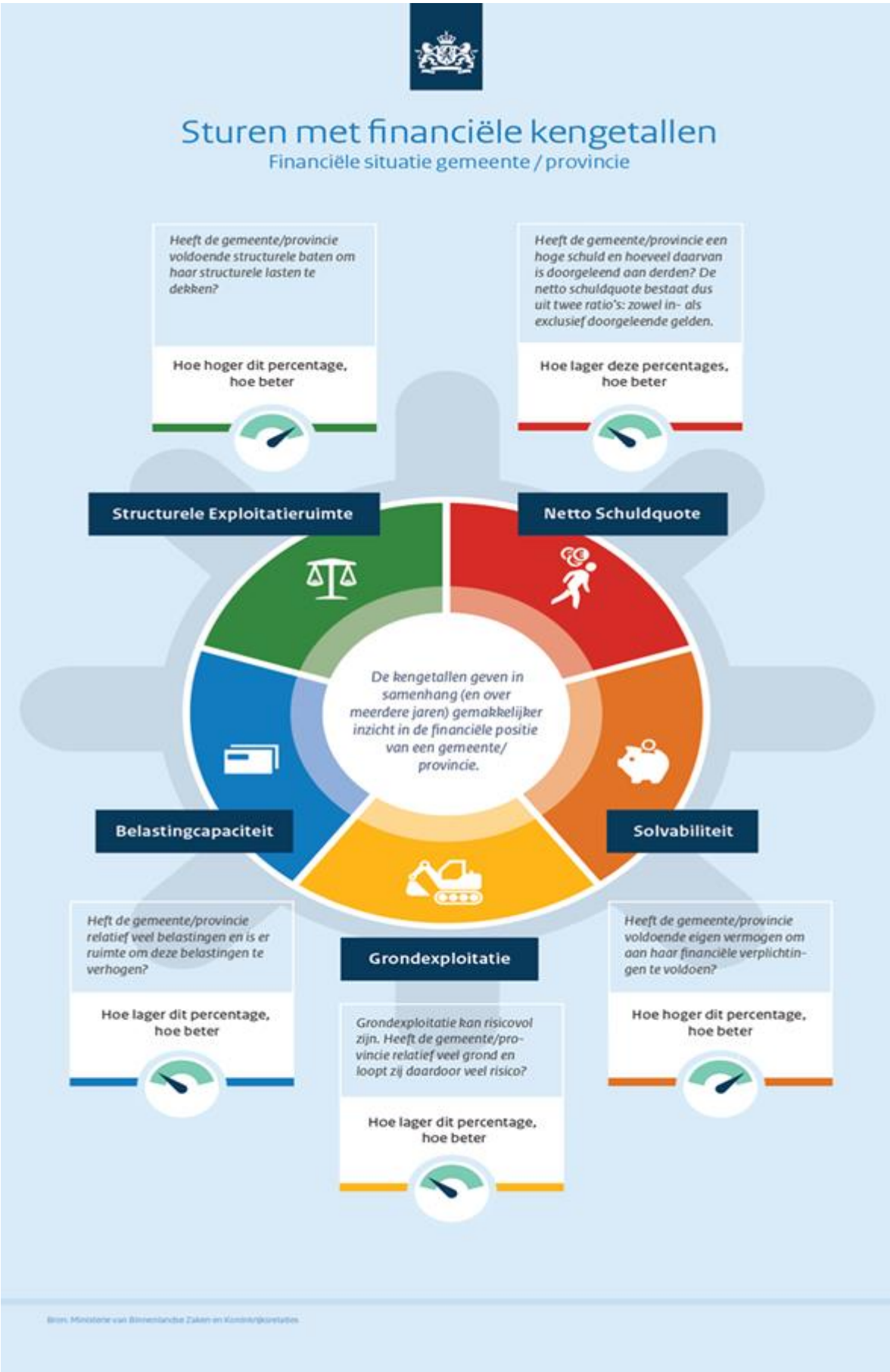
Sturen met financiële kengetallen
Financiële situatie gemeente / provincie
Heeft de gemeente/provincie voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken?
Hoe hoger dit percentage, hoe beter
Heeft de gemeente/provincie een hoge schuld en hoeveel daarvan is doorgeleend aan derden? De netto schuldquote bestaat dus uit twee ratio's: zowel in- als exclusief doorgeleende gelden.
Hoe lager deze percentages, hoe beter
Structurele Exploitatieruimte
Netto Schuldquote
De kengetallen geven in samenhang (en over meerdere jaren) gemakkelijker inzicht in de financiële positie van een gemeente/ provincie.
Belastingcapaciteit
Solvabiliteit
Grondexploitatie
Heft de gemeente/provincie relatief veel belastingen en is er ruimte om deze belastingen te verhogen?
Hoe lager dit percentage, hoe beter
Grondexploitatie kan risicovol zijn. Heeft de gemeente/provincie relatief veel grond en loopt zij daardoor veel risico?
Hoe lager dit percentage, hoe beter
Heeft de gemeente/provincie voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen?
Hoe hoger dit percentage, hoe beter

Uitgangspunten
Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2024 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2024-2027. De kengetallen voor 2025-2028 zijn afkomstig uit voorliggende meerjarenbegroting.

Omschrijving	Realisatie			Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuldquote	85%	74%	76%	96%	74%	81%	82%	93%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	77%	67%	68%	87%	68%	74%	76%	87%
Solvabiliteitsratio	27%	28%	27%	24%	23%	23%	23%	21%
Grondexploitatie	20%	16%	17%	17%	13%	2%	3%	5%
Structurele exploitatieruimte	2%	6%	5%	0%	1%	-1%	0%	0%
Belastingcapaciteit	83%	83%	74%	82%	80%	80%	80%	80%

Conclusie
Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
Vanaf 2025 stijgt dit kengetal. Dit komt omdat het aandeel vaste schulden stijgt. Hiermee wijzigt in 2028 het waarderingscijfer van minst risicovol naar neutraal.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal blijft redelijk stabiel in de jaren 2024 t/m 2027. Vanaf 2028 laat dit kengetal een lichte daling zien ten opzichte van 2027. Dat komt omdat het balanstotaal harder stijgt, door de toename van de leningen, dan het eigen vermogen in 2028.

Grondexploitatie
Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek laat de grondexploitatie een daling zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bouwgrond in exploitatie afneemt. Dit is een positieve trend, omdat hiermee de grondexploitatierisico's aanzienlijk dalen.

Structurele exploitatieruimte
In 2025 is de structurele exploitatieruimte 1%. Hiermee zijn de structurele baten iets hoger dan de structurele lasten. Dit is een neutrale situatie voor dit kengetal.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit blijft stabiel rond de 80%. Hiermee is de belastingdruk in Geldrop-Mierlo lager ten opzichte van het landelijke gemiddelde dat op 100% is gesteld.

Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.
Netto schuldquote

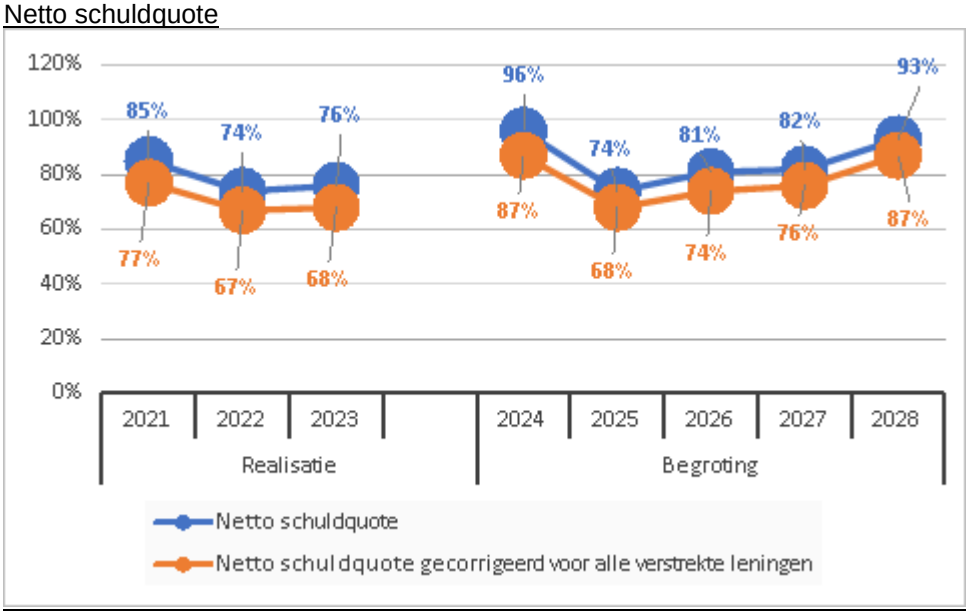

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

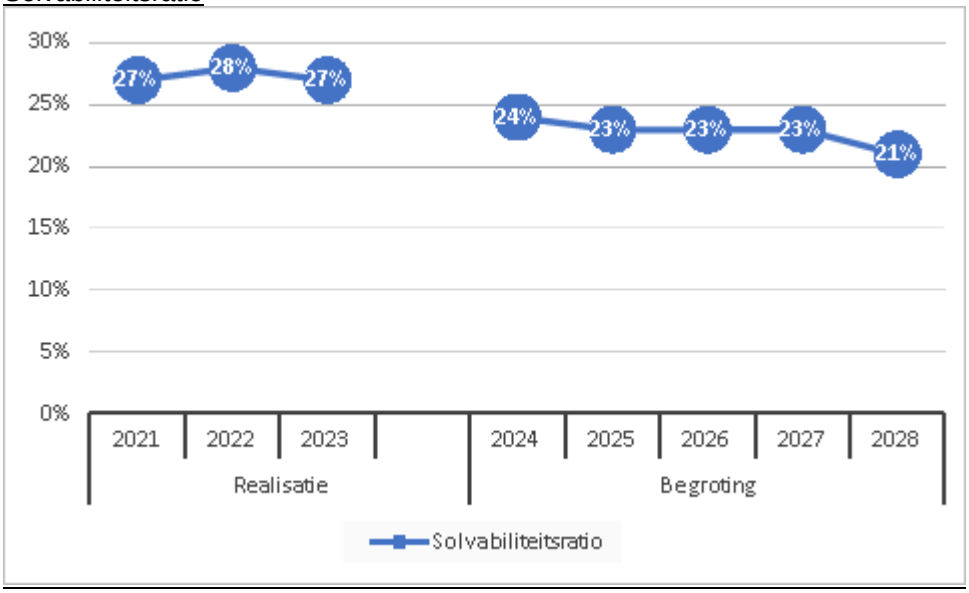

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Structurele exploitatieruimte

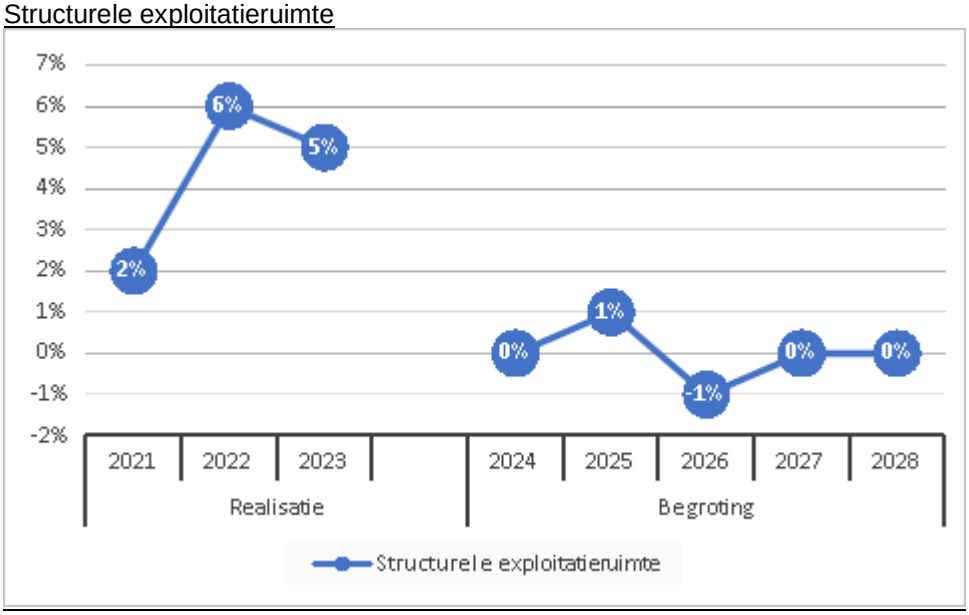

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

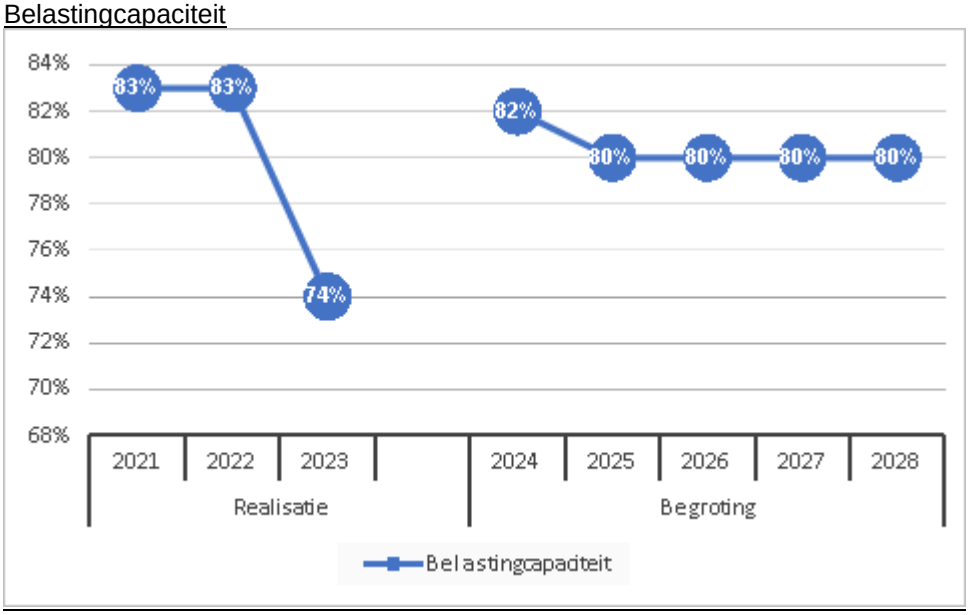

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar deze kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld. Voor de provincies wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van het gemiddelde landelijke gehanteerde tarief voor de opcenten.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, groen, riolering, gebouwen en speelvoorzieningen.

Wegen

Uitgangspunten
De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de wegen worden door de raad vastgelegd in een Beheerplan Wegen. De looptijd van het Beheerplan bedraagt 5 jaar. Het meest recente plan is door de gemeenteraad vastgesteld in 2022 en wordt in 2027 geactualiseerd. Dit Beheerplan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze visie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording nodig is. De onderhoudsprioriteit ligt bij de asfaltwegen en met name de hoofdontsluitingswegen en fietspaden.
Bij het vaststellen van het streefniveau voor onderhoud maken we gebruik van de landelijk gehanteerde CROW-systematiek (CROW = Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). We kiezen voor het laagste niveau voor verantwoord onderhoud.
Als uitwerking van het Beheerplan stelt het college een operationeel plan vast. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Dit operationeel plan heeft een looptijd van 2 of 3 jaar. Het is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen en ruimte laat bij de voorbereiding en de uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2023-2027	September 2022	2027

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2025	2026	2027	2028
Klein onderhoud wegen	238.741	238.741	238.741	238.741
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot Onderhoud Wegen)	984.293	984.293	984.293	984.293
Totaal	**1.223.034**	**1.223.034**	**1.223.034**	**1.223.034**

Voorziening Groot onderhoud Wegen
Het groot onderhoud aan de wegen wordt betaald vanuit de voorziening Groot onderhoud Wegen. Conform het Wegenbeheerplan (inclusief indexering van € 54.838,-) wordt jaarlijks een bedrag van € 874.911- gestort in deze voorziening.

Achterstallig onderhoud
Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel kan sprake zijn van uitgesteld onderhoud. Want wij stemmen de onderhoudsplannen af op het activiteitenplan en de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Verschuiving in laatstgenoemde plannen kan leiden tot uitstel van het door ons uit te voeren onderhoud.

Openbare verlichting

Beleid
In april 2021 is het Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2021 t/m 2024 vastgesteld en gekozen voor scenario 2. Hiermee zijn de kaders vastgesteld en de financiële middelen beschikbaar gesteld voor het onderhoud van de openbare verlichting om uiteindelijk in 2030 aan de energiedoelstellingen te kunnen voldoen. Op basis van het vastgestelde beleid worden de vervangingsplannen opgesteld en vervolgens vertaald naar uitvoeringsplannen.

Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Het uitgangspunt bij preventief onderhoud is om in te zetten op energiebesparende verlichting (LED). Het vervangen van oude armaturen levert een besparing op van het energieverbruik en dus op energiekosten. Met het terugdringen van het energieverbruik wordt bijgedragen aan de doelstelling van het Energieakkoord.

Beleidsplan
Het huidige beleidsplan heeft een looptijd van 2021-2024 met een doorkijk naar 2030. In 2025 leggen we beleidskeuzes vast mocht dit nodig zijn.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan openbare verlichting	2021-2024	april 2021	2025

Uitgangspunten
Elke maand, en indien nodig vaker, worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. Met de raamovereenkomst voor renovatie en onderhoud is het onderhoud en functioneren van de openbare verlichting gewaarborgd. Ook worden op basis van de raamovereenkomst de vervangingsopdrachten in 2025 uitgevoerd.
Bij het opstellen van onderhoudsmaatregelen worden de mogelijkheden tot energiebesparing en reductie van de CO2-uitstoot meegenomen. Door de (door)ontwikkeling van LED-verlichting en toepassing van dimbare armaturen en energiezuinige lampen wordt het energieverbruik van de openbare verlichting minder. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen.

Geïnvesteerd onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
In onderstaande tabel staan de bedragen voor het onderhoud, zoals verhelpen van storingen, remplaceren van lampen en kleine aanpassingen vermeld. Daarnaast worden jaarlijks investeringskredieten in de begroting opgenomen voor de vervangingsinvesteringen van de masten en armaturen.

Financieel	2025	2026	2027	2028
Klein onderhoud	68.609	67.826	67.826	67.826
Groot onderhoud	23.311	23.004	23.004	23.004
Totaal	**91.920**	**90.830**	**90.830**	**90.830**

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Indien er achterstand op het verhelpen van storingen (correctief onderhoud) dreigt te ontstaan wordt dit ondervangen door extra storingsroutes te rijden.

Civiele kunstwerken

Beleid
De uitgangspunten van het beheer en onderhoud zijn vastgelegd in het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken. De algemene doelstelling van dit 5-jarig beheerplan is om inzicht te geven in het functioneren en gebruiksgemak, de veiligheid van de kunstwerken, de levensduur en de te verwachten kosten die samenhangen met het beheer daarvan. Het doel is om de civiele kunstwerken in de gemeente te beheren op een vooraf vaststaand en meetbaar kwaliteitsniveau en gesteld risico, het ondervangen van risicoaansprakelijkheid en het waarborgen van een goede bereikbaarheid. Er wordt naar gestreefd de objecten tegen acceptabele kosten en met het behoud van hun eigenschappen een theoretische levensduur te laten bereiken.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2022-2026 en in 2026 worden beleidskeuzes waar nodig aangepast.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan civiele kunstwerken	2022--2026	April 2021	2026

Uitgangspunten
In het Beheerplan is gekozen voor een basaal onderhoudsniveau waarbij wordt voldaan aan de minimumeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken. De beheerstrategie is ten eerste gericht op het beheersen van de risico's. Hierbij worden veiligheid en bereikbaarheid gegarandeerd. Daarnaast sturen we op kwaliteit (technisch en beeld). De keuze voor een basaal kwaliteitsniveau sluit het beste aan bij de sobere en doelmatige uitstraling die we nastreven en kunnen waarmaken. Met deze onderhoudsstrategie bereiken we het meest economische moment van onderhoud, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
Onderstaand zijn de kosten van het onderhoud opgenomen. Het betreft de vereiste middelen voor de instandhouding. Het is geen projectbegroting of taakstellend budget. Dit overzicht bevat de totale directe kosten aangevuld met kosten onvoorzien, staartkosten en exclusief de eigen uren en btw.

Financieel	2025	2026	2027	2028
Exploitatiebudget	24.351	24.351	24.351	24.351
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot onderhoud Wegen)	22.900	79.053	79.053	79.053
Totaal	**47.251**	**103.404**	**103.404**	**103.404**

Onderhoudskosten
De financiering en dekking van het planmatig onderhoud vindt plaats via de voorziening groot onderhoud wegen. De jaarlijkse storting in deze voorziening voor de civiele kunstwerken bedraagt € 38.500,-.
Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Groen

Bos- en natuurbeheer
In de Omgevingsvisie en de Natuurvisie zijn ambities uitgesproken voor een verdere ontwikkeling van de bos- en natuurterreinen. De kwaliteit en vitaliteit van natuur staan onder druk door omgevingsfactoren zoals klimaatverandering en verzuring. In de kadernota Bos- en natuurbeheer 2024-2029 zijn de ambities vertaald naar beheerdoelstellingen. Het beheerplan vertaalt de beheerdoelstellingen naar streefbeelden en concrete maatregelen voor de periode 2024-2029.

Groenbeleidsplan - evaluatie en actualisatie
We starten naar verwachting de evaluatie van het groenbeleidsplan op. Tussen 2025 en 2027 vindt de actualisatie van dit plan plaats, waarbij ook de (ontbrekende) groenstructuren in en tussen diverse wijken worden meegenomen.

Onderhoud openbaar groen
In 2018 zijn de nieuwe groenonderhoudscontracten opgesteld met Ergon en Senzer voor de onderhoudsjaren 2018-2022. Hierbij is een optie opgenomen 3 x 2 jaar te verlengen bij goede resultaten. In 2022-2023 is het eerste optionele verlengingsjaar ingegaan. In oktober 2024 is aangegeven door het College dat we niet verder gaan met Senzer en dat Ergon alle wijken gaan onderhouden vanaf 2025. We werken inmiddels via deze onderhoudscontracten.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidsplan	2014-2024	10-2-2014	2025

Uitgangspunten onderhoud
De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau B, van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2008.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2025	2026	2027	2028
Exploitatiebudget t.b.v. de onderhoudsbestekken	1.727.319	1.727.319	1.727.319	1.727.319
Totaal				

Naast bovenstaande bedragen is er ook een jaarlijks investeringsbudget beschikbaar van € 114.000,- voor reconstructies.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid
Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar (huidige planperiode: 2023–2027). In het GRP zijn 6 speerpunten beschreven waar we ons op gaan richten:

1. *Duurzame waterketen*

De inzameling en het transport van afvalwater moet zo doelmatig mogelijk plaatsvinden zodat de volksgezondheid niet in het geding komt.

2. *Een klimaatbestendig watersysteem*

We gaan het systeem zo inrichten dat we de klimaatveranderingen beter kunnen opvangen. Iedereen heeft hier een verantwoordelijkheid. Bij nieuwbouw moet regenwater voortaan eerst in een berging op eigen terrein worden opgevangen voordat het mag worden geloosd op de openbare riolering. Bij reconstructies streven we er naar om zoveel mogelijk verhard oppervlak at te koppelen. Daarvoor wordt een afkoppelcoach aangetrokken. De inspanningsverplichting van de gemeente ingeval van hinder of overlast door zware regenval is duidelijker omschreven en aangescherpt.

3. *Grondwaterhuishouding in balans*

In het betrekkelijk natte voorjaar van 2024 zijn we op veel plaatsen in de gemeente geconfronteerd met hoge grondwaterstanden. De rol van de gemeente beperkt zich meestal tot advisering. In een enkel geval is een nader onderzoek uitgevoerd en is een maatregelenplan opgesteld. Perceeleigenaren zijn beginsel zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen gevolgen van te hoge of te lage grondwaterstanden. De gebeurtenissen maakten duidelijk hoe belangrijk het is om bij ruimtelijke ingrepen zorgvuldig te ontwerpen zodat er ook op langere termijn geen hinder of schade ontstaat. Ondanks de vrij langdurige natte periode blijven we er naar streven om zoveel mogelijk regenwater in de bodem te brengen. Dit kan rechtstreeks door terreinen onverhard te laten of te maken, dan wel via infiltratievoorzieningen.

4. *Water als ordenend principe*

Bij alle ruimtelijke ontwikkelingen moet het water leidend zijn in de planvorming. Dat betekent dat eerst moet worden gekeken hoe het water kan worden opgevangen en verwerkt, en dat de rest van de ontwikkeling zich daar omheen moet plooien.

5. *Gezond, schoon en beleefbaar water*

Door het gescheiden inzamelen en gescheiden houden van regen - en afvalwater voorkomen we onnodige belasting van de waterzuivering maar voorkomen we ook onnodige natuurschade (riool overstorten).

6. *Samen werken aan water*

De gemeente werkt samen met andere partners in de waterketen. Dit zijn de gemeenten, de waterschappen en Brabant Water. De samenwerkingsverbanden zijn een uitvloeisel van het Bestuursakkoord Water 2011. Met deze platforms wordt kennis uitgewisseld maar ook (rijks-) subsidies aangevraagd. De gemeenten trekken hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Koppeling met het Klimaatbeleid
In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2023-2027 en in 2027 worden waar nodig beleidskeuzes aangepast .

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)	2023-2027	September 2022	2027

Vervangingen
Vervanging van rioolbuizen is noodzakelijk om het functioneren van de riolering in stand te houden. Na verloop van tijd gaat de sterkte van rioolbuizen achteruit, bijvoorbeeld door scheuren of aantasting van de binnenwand. De riolen worden dan vervangen of relined. Dit is altijd maatwerk per geval. Wij wegen vooraf of een reconstructie van een hele straat meegenomen kan worden. In de planperiode wordt 9 kilometer rioolbuis vervangen waarmee een investering van € 8,7 miljoen gemoeid is. Daarnaast worden doorlopend ook gemalen en de elektrische installaties vervangen.

Aanpak wateroverlast en klimaatadaptatie
Sinds 2020 is bijna € 2 miljoen geïnvesteerd in de strijd tegen wateroverlast. Dit betreft zowel de uitvoering van de al bekende maatregelen als ook de realisatie van het Blauwe Aderplan. In de periode van 2023 tot en met 2027 wordt iets meer dan € 7 miljoen geïnvesteerd. Los daarvan starten we met maatregelen zoals uitgewerkt in het Basisrioleringsplan en het Blauwe Aderenplan. Dit zijn technische analyses van ons riool- en watersysteem. En de laatste vooral een lange termijn visie over het omgaan met hemelwater en ook een plan op hoofdlijnen voor de aanleg van aan een gesloten hemelwatersystemen.
In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Dagelijks onderhoud
Alle objecten van de riolering worden onderhouden om ervoor te zorgen dat ze goed blijven functioneren. Dit is niet alleen het repareren van schade en het verhelpen van verstopping, maar ook het uitvoeren van metingen en onderzoeken, als ook het bijhouden van gegevens.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
In onderstaande tabel staan de kosten voor het onderhoud aan het rioolstelsel. Daarnaast zijn er ook kosten voor o.a. planvorming, kapitaallasten en interne uren.
De vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan en zijn opgenomen op het activiteitenplan.

Financieel	2025	2026	2027	2028
Onderhoudskosten riolering	852.000	864.612	883.633	924.423
Totaal	**852.000**	**864.612**	**883.633**	**924.423**

Achterstallig onderhoud
De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Jaarlijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het beheer van de data is op orde. Er is dan ook geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid
De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:
- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd; Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van commerciële functies wordt marktconform verhuurd;

- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid.

Hoewel het in eigendom hebben en beheren van vastgoed geen gemeentelijke kerntaak is, kunnen er redenen zijn om maatschappelijk vastgoed in eigendom te houden. Zo kunnen de ontwikkelingen binnen het sociale domein (inwoners langer thuis laten wonen) de vraag naar maatschappelijk vastgoed doen toenemen (voorzieningen zo dicht mogelijk bij de inwoners realiseren). De gemeente Geldrop-Mierlo streeft naar een gezond en sociaal klimaat. Initiatieven en organisaties die een bijdrage leveren aan een duurzame ontwikkeling van de gemeenschap krijgen de ruimte om activiteiten te ontplooien. Goed onderhouden accommodaties zijn daarbij een belangrijke randvoorwaarde.
Het Strategisch beheer maatschappelijk vastgoed is er op gericht om te komen tot een compacte vastgoedportefeuille, waarbij accommodaties zo optimaal en intensief mogelijk worden gebruikt. De gemeente stemt daarbij het aanbod af op de behoefte van de inwoners en kan door een flexibele opstelling inspelen op nieuwe ontwikkelingen en trends.
Alle gebouwen zijn in 2022 opnieuw geïnspecteerd en beoordeeld op de huidige actuele onderhoudstoestand. Uit de nieuwe geactualiseerde meerjaren onderhoudsplanning (MJOP 2023-2032), dat in april 2023 door de raad is vastgesteld, blijkt een nieuw onderhoudsbudget van gemiddeld € 1.464.000,- per jaar benodigd te zijn (op basis van een termijn van 10 jaar).

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheer Maatschappelijk Vastgoed Geldrop-Mierlo		Oktober 2016	n.v.t.
Meerjaren Onderhoudsplanning gebouwen 2023-2028	2023-2028	April 2023	2028

Uitgangspunten
Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op "redelijk", zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2025	2026	2027	2028
Nieuwe dotatie voorziening	1.464.000	1.464.000	1.464.000	1.464.000
Geplande uitgaven uit Groot onderhoud Gebouwen	1.954.264	1.110.924	538.068	1.324.838
Saldo	-490.264	353.076	925.932	139.162
Saldo voorziening per 31-12	**459.736**	**812.812**	**1.738.744**	**1.877.906**

Een vastgoedportefeuille is een dynamisch geheel. Er worden panden verkocht en aangekocht c.q. nieuwbouw gepleegd. Hierdoor zal iedere vijf jaar een nieuwe inventarisatie op basis van de dan geldende situatie plaatsvinden. De jaarlijkse dotatie wordt dan weer opnieuw bepaald.
In 2019 is voor het gebouw waarin de Brede School De Coevering is gevestigd, een separate onderhoudsvoorziening ingesteld. Bij dit gebouw zijn twee externe partijen (onderwijsstichtingen) bij betrokken en zij wilden graag goede inzage in het verloop van de onderhoudsvoorziening hebben.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Speelvoorzieningen

Het speelruimteplan geeft een actueel inzicht in de speelbehoeften van alle leeftijdsgroepen en biedt een handvat voor noodzakelijke en wenselijke verbeteringen in het aanbod aan speelruimte en voorzieningen in Geldrop en Mierlo. De gemeente gebruikt dit plan als toetsingskader bij het beoordelen van wensen van inwoners op het gebied van speelruimte en speelvoorzieningen.
Het speelruimteplan heeft een looptijd van 2020-2029.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Speelruimteplan	2020-2029	Oktober 2019	2029

Uitgangspunten
De speelplekken moeten voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Hiervoor is regelmatig inspectie en onderhoud nodig om de kwaliteit te waarborgen.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het onderhoud aan de speelvoorzieningen. Dit budget omvat o.a. onderhoud, inspectie kleine vervangingen en schoonmaak van de val-ondergrond van de speelvoorzieningen. Nieuwe speeltoestellen worden aangemerkt als investering.

Financieel	2025	2026	2027	2028
Exploitatiebudget	37.247	37.247	37.247	37.247
Totaal	**37.247**	**37.247**	**37.247**	**37.247**

Naast bovengenoemde onderhoudsbudgetten worden via het activiteitenplan investeringsbudgetten gevraagd voor de vervangingsinvesteringen (jaarlijks € 154.000,- vanaf 2023).

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiering

Inleiding

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in zowel het BBV als in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop de gemeente Geldrop-Mierlo de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn nadere regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren.
De paragraaf geeft inzicht in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

Extern
In juni 2024 heeft de ECB besloten de rente met 0,25% te verlagen. Eerder verhoogde de ECB vanaf juli 2022 de rente in tien stappen naar 4%. Doel was om de economie af te laten koelen en zo de torenhoge inflatie naar beneden te krijgen. Prijzen waren omhooggeschoten in de nasleep van de pandemie en de Russische inval in Oekraïne. Inflatie was ver boven het doel van 2% dat de ECB op middellange termijn nastreeft. Met de verlaging van de rente haalt de ECB voorzichtig de voet van de rem, wat zal bijdragen aan het aantrekken van de economie.
Nog steeds ligt de korte rente op een hoger niveau dan de lange rente.

Intern
Voor de begroting zijn de volgende interne rentepercentages gebruikt, de berekening volgens BBV:

Renteschema	%
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%
Rente activa en Grex afgerond (omslagrente)	1,00%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend volgens BBV:

Stap	Renteschema	2025	2026	2027	2028	2029
	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.711	2.461	2.818	3.279	3.012
	De externe rentebaten	-162	-160	-158	-158	-157
1	**Saldo rentelasten en rentebaten**	**1.549**	**2.301**	**2.660**	**3.121**	**2.854**
	De rentebaten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-13	-12	-10	-9	-7
	De rentelasten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	13	12	10	9	7
2	**Aan taakvelden toe te rekenen externe rente**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3	Rente over eigen vermogen	0	0	0	0	0
3	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	128	131	134	136	139
4	**Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3)**	**1.678**	**2.432**	**2.793**	**3.258**	**2.993**
5	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) actieve gronden	-254	-95	-103	-131	-57

5	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) activa	-1.446	-1.555	-1.634	-1.740	-1.672
	Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)	**-22**	**782**	**1.056**	**1.387**	**1.264**

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld Treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Op basis van de begroting 2025 wordt een meerjarige financieringsbehoefte opgesteld.

	2025	2026	2027	2028
Activa	153.740	166.654	169.629	186.221
Grondexploitatie	19.062	3.390	4.223	7.000
Geldleningen*	-69.597	-41.761	-38.924	-36.085
Reserves en voorzieningen	-61.755	-59.168	-60.588	-59.916
	41.451	**69.115**	**74.340**	**97.221**

* Dit is de huidige leningenportefeuille.
Uit bovenstaand schema blijkt dat de komende jaren een financieringsbehoefte is tot een maximum van ruim € 97 miljoen. Deze wordt gefinancierd met kasgeld en langlopende geldleningen.

Beleidsvoornemen financiering
Er is een tendens in de markt zichtbaar dat financiële instellingen terughoudend zijn met het geven van een rentevisie. Ook BNG publiceert deze sinds enige tijd niet meer.
Het beleid is erop gericht om op verschillende momenten langlopende leningen af te sluiten in de toekomst en het tegelijkertijd hebben lopen van kortlopende en langlopende leningen. Hiermee reduceren we het renterisico.
Hierbij wordt rekening gehouden met de kasgeldlimiet. Deze bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld, over drie achtereenvolgende kwartalen bezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan één jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2025
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal	149.953
	Percentage regeling	8,50%
1	**Toegestane kasgeldlimiet**	**12.746**
	Vlottende korte schuld	
	opgenomen gelden korter dan 1 jaar	12.000
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	126
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	**Totaal vlottende korte schuld**	**12.126**
	Vlottende middelen	**0**
	Contante gelden in kas	15
	Tegoeden in rekening courant	3.871

	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	13
3	**Totaal vlottende middelen**	**3.900**
4	**Totaal netto vlottende schuld (2-3)**	**8.226**
	Ruimte (+) / Overschrijdingen (-) (1-4)	**4.520**

Voor 2025 wordt met kasgeldleningen gewerkt tot de maximale bovengrens van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm
De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	27.836	2.837	2.839	2.840
3 (1+2)	**Renterisico**	**27.836**	**2.837**	**2.839**	**2.840**
4	Begrotingstotaal	149.953	138.351	137.765	143.840
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	**Renterisiconorm**	**29.991**	**27.670**	**27.553**	**28.768**
7	**Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)**	**2.155**	**24.833**	**24.714**	**25.928**

Voor de komende jaren is er ruimte om lang geld aan te trekken volgens de renterisiconorm. Voor het jaar 2025 is deze ruimte beperkter, dit komt door de aflossing van een fixed lening van € 25 miljoen. Bij een fixed lening wordt tussentijds niet afgelost maar pas op het einde van de looptijd.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
De gemeente heeft in beperkte mate te maken met kredietrisico's. Deze hebben onder andere betrekking op de verstrekte leningen in het kader van de publieke taak, zoals de startersleningen. Deze leningen zijn afgesloten onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat de aflossing bij gedwongen verkoop altijd gegarandeerd is.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	**Looptijd van**	**Looptijd t/m**	**Rente**	**Oorspronkelijk**	**1-1-2025**	**31-12-2025**
Prov NB	2018	2033	1,13%	1.211	751	671
Prov NB	2018	2033	1,18%	908	57	51
Prov NB	2019	2034	1,28%	606	416	377
BNG	2020	2025	-0,10%	25.000	25.000	0
BNG	2020	2040	0,23%	54.215	43.372	40.661
				81.941	**69.597**	**41.761**

Bedrijfsvoering

Inleiding

Doel is onze bedrijfsvoering op een dusdanige manier in te richten en uit te voeren dat het de uitvoering van de lijnwerkzaamheden en programma's zo goed mogelijk ondersteunt en daardoor zorgt voor een goede dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven, instellingen en bezoekers aan onze gemeente.

Strategisch HRM plan

Vanuit het strategisch HRM-beleid wordt jaarlijks gewerkt met een uitvoeringsplan, wat aansluit op de doorontwikkeling van de organisatie. Voor 2025 liggen de speerpunten op:

1. Doorontwikkeling hybride manier van aansturing (lijn en programma's)
2. HR data en analytics, AI en automatisering van HR processen
3. Uitvoering van de arbeidsmarktstrategie (sterk werkgeversmerk en aantrekkelijke werkgever)
4. Uitvoering van het strategisch ontwikkelbeleid
5. Het behoud van het verzuimpercentage op het gemiddelde van gemeenten van dezelfde grootteklasse
6. Voortzetten BRUIS (vergroten duurzame inzetbaarheid)

Ontwikkeling formatie

Door kritisch naar vacatures te kijken en restant-uren op te heffen is de formatie voor 2025 teruggebracht van 250,82 FTE (peildatum 1 januari 2024) naar 247,7 FTE (peildatum 1-1-2025). Gezien de financiële ontwikkelingen is er geen nieuw beleid opgenomen.

Ziekteverzuim

Daar waar de ambitie voor 2024 lag op het stabiliseren van het verzuimcijfer naar het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse, is het doel voor 2025 het behoud van het verzuimpercentage op het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse. Er blijft voortdurend aandacht voor het voorkomen van verzuim door vroegtijdig signalen bespreekbaar te maken en er wordt sneller geïntervenieerd als er sprake is van een structurele disbalans tussen werk en capaciteiten. Dit wordt op allerlei manieren gefaciliteerd (het gesprekinstrument In gesprek, training/intervisie leidinggevenden, maatwerkoplossingen).

Capaciteitsbegroting

De activiteiten, zoals beschreven in de thema's en de focuspunten regulier, worden uitgevoerd binnen de bestaande formatie. Deze zijn bij het opstellen getoetst op realisme en haalbaarheid. Eventuele keuzes met betrekking tot het doorvoeren van ombuigingsvoorstellen kunnen leiden tot een andere verdeling binnen de bestaande capaciteitsraming maar niet tot een uitvraag van extra formatie.
Voor het doorbelasten van (interne) kosten aan verschillende taakvelden (kosten toerekenen daar waar ze betrekking op hebben) wordt de verdeling van 2024 aangehouden.

Informatievoorziening

Informatieplan 2024-2027
In de loop van 2024 is het geactualiseerde Informatieplan 2024-2027 voor de 4 Dommelvallei-organisaties opgesteld. Het gezamenlijk opgesteld informatieplan haakt aan/maakt deel uit van te realiseren organisatiedoelen van de Dommelvallei organisaties. Uitvoeren van het plan is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
De technologische ontwikkelingen staan niet op zich zelf. Ze zijn de motor voor digitale transformatie en daarmee verweven in de ontwikkelingen, processen en mensen. Belangrijke thema's in het plan:

- Informatieveiligheid;
- Informatie vindbaar, beschikbaar, leesbaar, interpreteerbaar, betrouwbaar en toekomstbestendig;
- Meer doen met data in een context van mens, proces, ethiek, wetgeving en maatschappij;
- Het verhogen van gebruiksgemak en beheersbaarheid door een eenvoudiger applicatielandschap;
- Van IT-beheer naar IT-regie door de transitie naar de cloud.

Informatiebeveiliging en privacy
De gemeente wisselt op alle beleidsterreinen informatie uit. We willen hierbij een betrouwbare partner zijn voor onze inwoners, medewerkers en zakelijke partners en we hebben hierbij een maatschappelijke en wettelijke verantwoordelijkheid. Om aan de veranderende wet- en regelgeving te voldoen moet in de 4 Dommelvallei-organisaties procesmatig werken worden versterkt.

Voldoen aan wet- en regelgeving
Om de digitale en economische weerbaarheid ten aanzien van digitale dreigingen te versterken heeft de gemeente een zorgplicht, een meldplicht en hebben we daarnaast te maken met toezicht op het presteren. Op dit moment kunnen we nog niet altijd aantonen dat we gedocumenteerd voldoen aan de BIO, AVG en WPG. Het is noodzakelijk dat we inzicht krijgen in de stand van zaken van de informatieveiligheid en privacy binnen onze processen door het onderwerp informatieveiligheid bij alle besluiten die gaan over aanpassingen van werkprocessen, investeringen en aanpassingen in techniek, onderdeel van de afweging te maken.
De Europese Unie heeft eind 2022 de Network and Information Security Directive (NIS2-richtlijn) aangenomen. Daar waar de BIO de kantoorautomatisering betreft, gaat de NIS2 hierin een stapje verder en is ook van toepassing op operationele technologie, denk hierbij aan verkeersregelinstallaties en gemalen. Deze richtlijn wordt omgezet in landelijke wetgeving. De implementatie van de Cyberbeveiligingswet wordt naar verwachting medio 2025 vastgesteld. De impact van de implementatie is op dit moment nog onvoldoende bekend. De borging in processen is nu al noodzakelijk, maar wordt door de Cyberbeveiligingswet alleen nog maar belangrijker.

Kengetallen

(peildatum: 1-7-2023)
Formatie (excl. college B&W en griffie)

Team	Factor	Peildatum 1-1-2025	Formatie 1-1-2024
Directie en concernstaf	fte	10,56	10,78
Team Strategie en Beleid Ruimte	fte	19,13	19,19
Team Ruimtelijke Ontwikkeling	fte	18,9	18,7
Team Realisatie	fte	27,53	27,84
Team Buitendienst en sporthalbeheer	fte	28,77	28,63
Team Publiekszaken	fte	26,52	26,11
Team Ondersteuning	fte	24,9	27,8
Team Leefbaarheid en Veiligheid	fte	12,33	12,22
Team Inkomen en Toegang	fte	21,46	21,46
Team Zorg en Jeugd	fte	32,39	32,06
Team Strategie en Beleid Samenleving	fte	25,21	26,03
Totale formatie	**fte**	**250,15 (incl. 2,45 fte overige FTE)**	**250,82**

Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)

	2024 (1 januari tot 1 juni)	2023 (1 januari tot 1 juni)
Verzuimpercentage	5,74	7,7
Gemiddelde duur (dagen)	13,18	19,62
Verzuimfrequentie	0,58	0,47
Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2023: 6,5%		

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf Verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren. Het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.
Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.
Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 8, 9, 15, 26 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:
- Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo
- Gemeenschappelijke regeling Senzer te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling PlusTeam te Geldrop

Vennootschappen en coöperaties:
- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag
- Besloten Vennootschap Breedband Regio Eindhoven

Stichtingen en verenigingen:
- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot
- Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen

Overig:
Hoewel geen verbonden partij, is hier ook de samenwerking in het stedelijk gebied Eindhoven (SGE) opgenomen. De reden hiervan is dat het belang dat aan deze samenwerking wordt gehecht groot is.

In deze paragraaf wordt elke verbonden partij uitgewerkt aan de hand van de volgende indeling:
- Doel en openbaar belang van de verbonden partij
- Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
- Uitgangspunten waarom en wanneer er gebruik wordt gemaakt van de verbonden partij
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er
- Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging: wie zijn er betrokken bij de samenwerking
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatie terugkoppeling
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:
- DB: Dagelijks bestuur
- GR: Gemeenschappelijke regeling
- NV: Naamloze Vennootschap

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
De Metropoolregio Eindhoven (MRE) is een samenwerkingsverband van de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. In MRE-verband werken we bestuurlijk en ambtelijk samen aan bovenlokale opgaven op het vlak van economie, mobiliteit, energietransitie, transitie landelijk gebied en wonen & ruimte, daarbij ondersteund door de MRE-organisatie.
In MRE-verband wordt ook uitvoering aan het Stimuleringsfonds binnen Brainport Eindhoven. Dit fonds stimuleert innovaties in de regio.
Tot slot is ook het Regionaal Historisch Centrum ondergebracht in deze gemeenschappelijke regeling. Dit is een uitvoeringsorganisatie met taken op het gebied van archivering, toezicht en behoud en openbaar maken van cultuurhistorische informatie.

Overwegingen omtrent deelname
Er spelen in toenemende mate opgaven op een bovenlokaal niveau, waar Geldrop-Mierlo onder andere samen met andere gemeenten invulling aan moet geven. Het belang van de samenwerking in MRE-verband staat buiten kijf, zeker met het oog op de vraagstukken die vanwege de schaalsprong afkomen op de regio en dus op Geldrop-Mierlo. Ruimtelijke vraagstukken op het gebied van economie, wonen, mobiliteit en duurzaamheid moeten op de schaal van de regio worden aangevlogen, vanuit een perspectief van brede welvaart. Logischerwijs is er een wisselwerking met ons lokale beleid: we leveren vanuit ons beleid input voor de afspraken die we regionaal maken en omgekeerd stemmen we ons beleid af op die regionale afspraken. Naast de samenwerking binnen de regio vinden veel contacten met de provincie en met het Rijk plaats via de MRE-samenwerking.
Via de samenwerking binnen de MRE worden ook de gemeentelijke bijdragen binnen Brainport Eindhoven gestructureerd. Binnen Brainport wordt samengewerkt tussen bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en overheden. De financiële en inhoudelijke inbreng vanuit gemeenten hebben we met elkaar via de MRE georganiseerd. Geldrop-Mierlo draagt hierin bij.
Van de 21 gemeenten hebben 20 gemeenten ervoor gekozen om de archieftaak niet zelf in te vullen, maar deze taak te beleggen bij een uitvoeringsorganisatie. Dit zorgt voor de gewenste (kosten)efficiëntie en kwaliteit. Stukken die voor langere tijd moeten bewaard, brengen wij dus onder binnen het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven.

Veranderingen en ontwikkelingen
Doordat in 2024 het werken met programmabureaus is geïntroduceerd verdiept de samenwerking zich van alleen strategische koersbepaling naar een meer uitvoerend karakter.

Risico's
Landgoed Gulbergen
De voorziening Gulbergen is nog niet afgewikkeld, omdat de voormalige stortplaats officieel nog niet gesloten is en de nazorg nog niet is overgedragen aan de Provincie Noord-Brabant. Het ziet er naar uit dat de nazorg van de stortplaats Gulbergen voorlopig niet aan de provincie wordt overgedragen in afwachting van onderzoek naar mogelijkheden om de toekomstige nazorgkosten te beperken. In 2020 is de erfpacht afgekocht, waardoor de MRE weer volledige zeggenschap heeft over de gronden in het gebied. Dit heeft de weg vrijgemaakt om nieuwe plannen te ontwikkelen voor Gulbergen.

Risicomanagement en weerstandsvermogen
Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld door Algemeen Bestuur in juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Ook is bepaald welke risico’s door de MRE worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de MRE-organisatie de risico’s in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico’s opnieuw beoordeeld.

Afbreukrisico van geen deelname
Het bestaan van bovenlokale opgaven is onmiskenbaar. Niet deelnemen binnen de MRE is daardoor geen optie, omdat gemeente Geldrop-Mierlo zichzelf dan buitensluit. Dat zou dan ook gelden voor de samenwerking binnen Brainport Eindhoven, de belangenbehartiging richting provincie en Rijk en het verkrijgen van subsidies en cofinanciering van initiatieven.

Alternatieven voor geen deelname
Het samenwerken op het schaalniveau van de 21 gemeenten kan alleen via de MRE plaatsvinden. We werken op kleinere schaal ook samen met andere gemeenten aan bovenlokale opgaven (denk bijvoorbeeld aan samenwerking op veiligheidsonderwerpen of op diverse thema's binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven), maar samenwerking op regionale schaal verloopt via de MRE.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening bijstaan door portefeuillehoudersoverleggen en andere overlegorganen. Namens gemeente Geldrop-Mierlo is burgemeester Van Bree lid van het Algemeen Bestuur en zijn verschillende wethouders betrokken bij de portefeuillehoudersoverleggen.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks driemaal (begroting, bestuursrapportage, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het Rijk wil dat we overal in ons land op dezelfde wijze en beter dan voorheen vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven zodat het aantal calamiteiten en milieudelicten afneemt.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken betreffende de fysieke leefomgeving. Bovendien moet de samenwerking op termijn ook financieel interessant zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen
ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede taken in het kader van de Omgevingswet te gaan uitvoeren. De vereiste kwaliteitseisen in de toekomst zouden daartoe de noodzaak zijn. Een deel van de deelnemers ziet mogelijkheden in andere vormen van samenwerking om dit te bereiken.
Als gevolg van wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de regeling met trekking tot de ODZOB ook aangepast worden. Deze procedure is inmiddels afgerond.

Risico's
In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk.
Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.

Alternatieven voor geen deelname
Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basis-takenpakket wettelijk verplicht. Voor wat betreft de uitvoering van verzoektaken zou ook de samenwerking in Dienst Dommelvallei soelaas kunnen bieden voor zover dit nodig mocht zijn.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.
Dagelijks bestuur: voorzitter: burgemeester J.C.J. van Bree.
Algemeen bestuur: voorzitter: burgemeester J.C.J. van Bree, plaatsvervangend lid: wethouder F.J.M.C. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen. Inmiddels is op verzoek van de raad/raden een rekenkameronderzoek uitgevoerd met als doel het verbeteren van de democratische controle op de doeltreffendheid en doelmatigheid op deze op uitvoeringstaken gerichte Gemeenschappelijke Regeling. Hiervoor is een plan van aanpak “Samen aanpakken!” uitgewerkt. Ook is er een stuurgroep ingesteld om dit plan te gaan realiseren.

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Doel en openbaar belang
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweerzorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:
- Adequaat te reageren op spoedeisende hulpvragen van inwoners, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;
- Het in beeld brengen van risico's;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Omdat veiligheidsrisico’s zich niet houden aan gemeentegrenzen én omdat veiligheid een complexe zaak is, is in de Wet veiligheidsregio’s (Wvr) bepaald dat de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant de verantwoordelijkheid voor veiligheid onderbrengen bij VRBZO. Hierdoor werken de gemeenten op regionale schaal aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven, professionele hulp verlenen als het nodig is, waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veranderingen en ontwikkelingen
VRBZO werkt ook in 2025 op basis van een uitvoeringsjaarplan aan de in de visie 20285 vastgestelde speerpunten en thema's: Samen voor veilig, Weerbare samenleving en Toekomstbestendige organisatie.
VRBZO ontvangt extra gelden van het Rijk om meer te investeren in crisisbeheersing. De gelden worden besteed aan de verbetering van crisisbeheersing en informatievoorziening in de regio, en aan een bijdrage aan landelijke verbetering van informatievoorziening.
In de begroting 2025 vraagt VRBZO naast de gebruikelijke indexering geen extra middelen. VRBZO geeft vooral inzicht in de vraagstukken die ze uitwerkt en het proces richting de beleidscyclus 2026-2030. VRBZO geeft wel een signaal dat het wellicht nodig is dat investeringen in de veiligheidsregio eerder aan de orde moeten zijn dan in het begrotingsjaar 2026. Er kan eventueel sprake zijn van aanvullende begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2025.
De aandacht voor een toekomstbestendige brandweerorganisatie wordt ook in 2025 voortgezet. VRBZO is zich er van bewust dat extra aandacht voor het toekomstbestendig maken van brandweerzorg essentieel is. De focus zal vooral liggen op vrijwilligheid, herijking beroepsbrandweer, verstedelijking, 2e loopbaanbeleid, vakbekwaamheid, huisvesting, informatiegestuurde brandweerzorg, natuurbrandbeheersing en duurzaamheid.

Risico's
De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor VRBZO op gebied van risicomanagement zijn:
Risico’s in een cyclisch proces inventariseren, beoordelen en monitoren via een continuïteitsplan. De risico’s, en eventueel genomen beheersmaatregelen om de impact te dempen, worden gemonitord en periodiek gewogen door het managementteam;
De instelling van een weerstandsvermogen heeft als doel om een stabiele (trendmatige) ontwikkeling van de gemeenschappelijke bijdrage te waarborgen.
De hoogte van de algemene reserve is afhankelijk van het begrotingstotaal en ligt tussen de € 2,4 miljoen en € 3,2 miljoen. De algemene reserve dient als primair weerstandsvermogen.
De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de door de Veiligheidsregio onder goedkeuring van gedeputeerde staten gesloten geldleningen volgens door het algemeen bestuur vast te stellen regels en naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het desbetreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten, welke de wet aan borgen toelaat.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).

Alternatieven voor geen deelname
Geen alternatieven.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.
Algemeen bestuur: lid: burgemeester J.C.J van Bree.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en halfjaarlijks (1e en 2e samenvatting van de bestuursrapportage); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.

GR Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuid-oost

Missie (doel en belangen)
De GGD Brabant-Zuidoost streeft - onder regie van de gemeente - door middel van preventie naar gezondheidswinst van alle inwoners, om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van hun leven en zelfredzaamheid te vergroten. De GGD is een proactieve, innovatieve en resultaatgerichte organisatie. De dienstverlening betreft gezondheidspreventie en snelle interventie, ambulancezorg en jeugdgezondheidszorg. De GGD is een professionele organisatie. De dienstverlening komt naast wettelijke kaders tot stand vanuit de wens van de klant in dialoog op opdrachtgevers en samenwerkingspartners. Vanuit de wet publieke gezondheid geeft de GGD vorm en inhoud aan onze collectieve preventie en gezondheidswinst.

Maatschappelijke uitdagingen:
- Effecten van Covid-19 op de volksgezondheid
- Het verkleinen van gezondheidsverschillen
- Bevorderen van een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving
- Bevorderen van een mentaal gezonde samenleving
- Een signalerende regionale functie in de openbare geestelijke gezondheidszorg
- De juiste ambulancezorg als onderdeel van de acute zorgketen.

Veranderingen en ontwikkelingen:
IZA - GALA: Om de gezondheidszorg in de toekomst betaalbaar en toegankelijk te houden zal zwaarder op preventie ingezet moeten worden. De GGD zal als kernpartner van onze gemeenten een rol spelen bij het ontwikkelen van een regionale preventie infrastructuur en kennisinfrastructuur op het terrein van de publieke gezondheid en bij de regionale ontwikkeling en lokale implementatie van de ketenaanpakken op het terrein van gezonde leefstijl en preventie. Ook ondersteunt de GGD onze gemeenten en andere ketenpartners bij het leren en ontwikkelen (zoals het delen van best practices, evalueren van interventies ed.) en leveren we gezondheidsdata op maat zodat goede keuzes gemaakt kunnen worden en waar nodig programma's bijgestuurd kunnen worden.

Zorg coördinatie bij spoedeisende hulp (waaronder ambulancezorg): Met zorg coördinatie bedoelen we dat alle ketenpartners binnen de regio werken vanuit 1 zorgloket binnen het verzorgingsgebied. Het gaat er hierbij om dat triagisten vanuit verschillende disciplines meer samenwerken.

Vernieuwing van de jeugdgezondheidszorg: De GGD werkt vanuit een eigentijdse toekomstvisie op JGZ waarin ieder kind heeft het recht op te groeien in een veilige en stimulerende omgeving die het mogelijk maakt dat het kind zich optimaal ontwikkelt. Het nieuwe landelijk professioneel kader voor de JGZ dat per augustus 2022 in werking is getreden biedt meer ruimte aan professionals. De JGZ staat voor grote maatschappelijke opgaven en ziet drie belangrijke uitdagingen die het noodzakelijk maken om de dienstverlening te herzien namelijk; veranderende behoeftes van de klanten, krapte op de arbeidsmarkt en de toename van het aantal en de complexiteit van de onderzoeken op indicatie. Er worden financiële middelen (circa 800.00 euro)uit het wendbaarheidsbudget van de GGD bestemd voor deze vernieuwing.

Versterking van Infectieziektebestijding en Pandemische Paraatheid (VIPP): De GGD versterkt de pandemische paraatheid en de capaciteit bij Infectieziekte bestrijding (IZB). Zij gaan ervan uit dat Het Rijk hiervoor extra middelen ter beschikking (SPUK) stelt (net zoals voorheen). De GGD zet dat om in voor extra formatie. Het gaat hierbij om extra formatie voor IZB-artsen en –verpleegkundigen, epidemiologen/datascientists, gedragswetenschappers en communicatiefuncties. Het doel is om beter voorbereid te zijn op een volgende pandemie.

Seksuele gezondheid: VWS stelt gemeenten middels een kamerbrief in 2022 verantwoordelijk voor thema seksuele gezondheid. Het betreft dan met name de inzet op collectieve preventie gericht op de algehele bevolking of specifieke groepen die zich in een kwetsbare positie bevinden. De huidige financiële middelen zijn niet toereikend en zijn tot 2024 extra gefinancierd door gemeente Eindhoven. Voor de toekomst zullen hiervoor extra middelen worden gevraagd bij gemeenten door de GGD. Deze kosten zijn niet meegenomen in de begroting.

Rijksvaccinatieprogramma: De Maternale Kinkhoest-vaccinatie (de zgn. 22 weken prik bij zwangere vrouwen die al in 2020 is ingevoerd) zal vanaf 2024 via het gemeentefonds verlopen (decentralisatie van de financiering). Verder wordt er landelijk gewerkt aan de implementatie van vier wijzigingen binnen het RVP-schema per 1 januari 2025. Het implementeren van de wijziging gebeurt over een periode van 5 jaar en bevat ook diverse inhaalcampagnes. Per 2030 zal het nieuwe RVP-schema volledig in werking zijn getreden. Ook verwachten we dat de uitvoering van de jaarlijkse vaccinaties van 60-plussers en risicogroepen tegen griep en Covid-19 vanaf 2025 bij de GGD'en belegd gaan worden. In deze ontwerpbegroting 2025 zijn alleen de kosten en baten m.b.t. maternale kinkhoest vaccinatie verwerkt (ca. € 200.000,- op jaarbasis). Van de overige ontwikkelingen zijn de budgettaire kaders nog onvoldoende bekend.

Informatieveiligheid/privacy, verbetering van de informatiehuishouding en risicomanagement: De maatschappij en wetgeving stelt steeds hogere eisen aan informatieveiligheid. Elke GGD-klant mag ervan uitgaan dat zijn/haar gegevens bij de GGD in veilige handen zijn. De kans op datalekken is toegenomen (cybercrime). De GGD heeft hiermee te maken gehad en heeft haar niveau van informatieveiligheid opgehoogd, maar is nog niet op het gewenste niveau. De provincie heeft als toezichthouder op het archiefbeheer door gemeenschappelijke regelingen het huidige niveau van archiefbeheer bij de GGD als onvoldoende gekwalificeerd en een verbeterplan geëist. Het verbeterplan is door het GGD-bestuur vastgesteld en met de provincie gedeeld en wordt ook de komende jaren uitgevoerd.

Forensische geneeskunde: In Nederland is er een tekort aan forensische artsen. Ook de GGD BZO heeft hiermee te kampen. In Nederland is er een tekort aan forensische artsen. Ook de GGD BZO heeft hiermee te kampen. De politie is in het najaar 2023 gestart met de aanbesteding van de medische arrestantenzorg (het lopende contract met onze GGD loopt eind 2024 af). De GGD heeft het voornemen om hierop in te tekenen, maar mocht dit werk ons niet gegund worden dan verliezen we een groot deel van onze inkomsten, zal overcapaciteit afgebouwd moeten worden en zullen bepaalde kosten volledig ten laste komen van gemeenten (denk aan piketkosten, kosten voor bijscholing of de kosten van het registratiesysteem; deze kosten worden nu naar rato verdeeld over politie en gemeenten).

Nieuwkomers in onze regio: Onze regio heeft de afgelopen decennia te maken gehad met een groeiende instroom van nieuwkomers/immigranten. Nieuwkomers brengen extra inspanningen voor de GGD met zich mee. De GGD houdt er rekening mee dat de instroom van nieuwkomers de komende jaren zal aanhouden of doorgroeien, gelet ook op de groeiambitie van onze regio en de oorlogen/rampen in de wereld (vluchtelingen). Ook verwachten we dat crisisnoodopvang van asielzoekers in de toekomst nog nodig zal zijn.

Omgevingswet: De omgevingswet is per 1 januari 2024 van kracht. De GGD ondersteunt onze 21 gemeenten bij de implementatie en adviseert gemeenten bij het opstellen van omgevingsvisies, -plannen en bij het beoordelen van complexe omgevingsvergunningen. De GGD wil gezondheidsaspecten borgen in elk ruimtelijk initiatief, zowel het beschermen van de gezondheid als het bevorderen van een gezonde leefomgeving. De inspanningen van de GGD voor gemeenten in het kader van de omgevingswet vinden vooralsnog op contractbasis plaats.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande takenpakket. Jaarlijks wordt bij de begrotingsbehandeling een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld. De omvang van de algemene reserve/het weerstandsvermogen van de GGD BZO neemt de laatste jaren weer langzaam toe, hoewel nog niet geheel in overeenstemming met de geraamde risico's. De risico-inventarisatie van begin 2024 resulteerde in een benodigde weerstandscapaciteit van ca. € 2.600.000,- voor het Programma Publieke Gezondheid en ca. € 2.800.000,- voor het Programma Ambulancezorg. Eerder is besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden. Het bestuur heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot dat bedrag hoeft te worden aangevuld, en dat de kaders en staffels zoals vastgesteld in de beleidsnotitie Kaders P&C-documenten 4GR hiervoor leidend zijn. Gegeven de verwachte omzet 2025 is voor PG is een bandbreedte van toepassing van € 2.000.000 tot € 2.400.000 en voor AZ van € 1.500.000,- tot € 2.000.000,-. In de 4GR-notitie is ook vastgesteld dat dit een kaderstellende bandbreedte is. Dit betekent dat het aan het Algemeen Bestuur van de Verbonden Partij overgelaten wordt of die bandbreedte ook volledig wordt ingevuld, aangezien dit organisatie-specifiek is en wordt bepaald door de aard van de baten en lasten. Een lager weerstandsvermogen betekent wel dat financiële tegenvallers van hogere omvang niet uit die algemene reserve kunnen worden opgevangen. De reserves per ultimo 2023 voor bestemming van het exploitatieresultaat 2023 zijn ca. € 1.700.000 voor PG en ca. € 1.350.000 voor AZ. Om risico's te beheersen wordt, naast activiteiten zoals beschreven in deze en volgende paragrafen, door de GGD BZO actief risicomanagement ontwikkeld. Elk trimester staat het management in de marap gesprekken nadrukkelijk stil bij de ontwikkeling en ontstaan van relevante risico's, en welke maatregelen genomen moeten worden om deze risico's te beperken.
In de jaarrekening worden telkens alle geïnventariseerde risico's uitgebreid beschreven, als belangrijkste nieuwe of toegenomen risico's worden nu geïdentificeerd:
• Toenemende arbeidsmarktkrapte bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd (bv duurder personeel van derden/ZZP inhuren) om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden.
• Het risico dat er zich beveiligingsproblemen voordoen. Hierbij te denken aan risico's van stroomuitval, cybercrime en andere situaties waarin systemen uitvallen en/of gegevens (tijdelijk) niet beschikbaar zijn of dat er schade ontstaat vanwege misbruik. Vanwege toegenomen (inzicht in de) externe dreiging en ervaringen (o.a. datalek Covid), de geconstateerde achterstand in informatiebeveiliging in combinatie met de grote hoeveelheid persoonsgegevens die de GGD zowel bij PG als AZ beheert, wordt de omvang van dit risico hoger ingeschat.
• De Corona-, M-Pox en Oekraïne-crises maken duidelijk dat rampen en pandemieën een enorme impact op de werkzaamheden van de GGD kunnen hebben. Veelal zal het Rijk de kosten daarvan echter vergoeden, zoals ze nu ook voor de genoemde crises heeft toegezegd; de daarvoor toegekende vergoedingsregeling vanuit VWS geeft op dit moment vertrouwen dat alle extra kosten vergoed worden. Er bestaat echter wel het risico op meer werk en kosten op de langere termijn als gevolg van een verslechterde algemene gezondheidssituatie van de burgers in onze regio.

Afbreukrisico van geen deelname
Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.

Alternatieven voor geen deelname
Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m. de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname aan het Dagelijks bestuur, Algemeen Bestuur en commissies door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Dagelijks bestuur, Algemeen bestuur en financiële commissie lid: wethouder M. Sanders-de Jonge.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks structureel naar de raad voor begroting / jaarrekening ; daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang
Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen taken met betrekking tot werk en inkomen, WMO, Jeugdwet en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.

Veranderingen en ontwikkelingen
De dienstverlening groeit mee met de wensen van de deelnemende gemeenten. De vraag naar lokaal maatwerk neemt toe. Hieraan wordt medewerking verleend binnen de mogelijkheden die er zijn. Integrale advisering wordt als steeds belangrijker ervaren, waardoor beleidsadviseurs zich steeds meer ontwikkelen als 'integrale business partners'.

Risico's
Het zoeken naar een balans tussen dienstverlening aan de individuele deelnemers enerzijds en efficiency en kwaliteit van het totaal anderzijds.

Afbreukrisico van geen deelname
Bij geen deelname kunnen geen voordelen van de samenwerking behaald worden.

Alternatieven voor geen deelname
De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat: burgemeester J. van Bree en wethouders F. Stravers en H. v.d. Laar. Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat, inclusief voorzitter, uit een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat burgemeester J. van Bree en gemeentesecretaris N. Scheltens.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Senzer te Helmond

Doel en openbaar belang
Senzer is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante wet- en regelgeving binnen de arbeidsmarktregio Helmond - De Peel, waartoe ook de gemeente Geldrop-Mierlo behoort. Senzer streeft ernaar om een inclusieve samenleving te bevorderen door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar zinvolle participatie, met als uiteindelijk doel duurzame werkgelegenheid. Deze missie sluit aan bij de bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid van Senzer om bij te dragen aan bestaanszekerheid en sociale cohesie in de regio.

Algemene visie en beleidsvoornemens met betrekking tot de inzet van de verbonden partij
Senzer is een cruciale partner in het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van arbeidsparticipatie en sociale inclusie. Verwacht wordt dat Senzer hoogwaardige, mensgerichte arrangementen biedt die afgestemd zijn op de diverse behoeften van de doelgroep van de Participatiewet. Bij de uitvoering van haar taken streeft Senzer naar een balans tussen rechtmatigheid en doelmatigheid, met oog voor de menselijke maat. De beschikbare BUIG- en Participatiemiddelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden optimaal benut. Het uiteindelijke doel is om zoveel mogelijk mensen te laten participeren en duurzaam uit de bijstand te laten uitstromen naar werk, binnen de beschikbare budgettaire kaders.

Veranderingen en ontwikkelingen
Sinds 1 januari 2023 is de geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling (GR) Senzer van kracht. En op basis van deze regeling is ook het Meerjarenplan Dienstverlening 2025-2028 opgesteld, dat de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten in de regio Helmond-De Peel verstrekt en richting geeft aan de verdere ontwikkeling van de dienstverlening van Senzer. Het plan onderstreept de noodzaak van integrale regionale samenwerking en een bredere benadering van participatie, waarbij de focus ligt op mensgerichte dienstverlening. Dit betekent dat Senzer, in nauwe samenwerking met de gemeenten en andere partners, zich meer gaat richten op maatwerkoplossingen die recht doen aan de complexiteit van de problematiek van haar cliënten.

Risico's
In het kader van de GR is afgesproken dat de deelnemende gemeenten hun ontvangen BUIG- en Participatiemiddelen aan Senzer beschikbaar stellen in overeenstemming met de reikwijdte van de opdracht. Om financiële tekorten te voorkomen, blijft het beleid gericht op een efficiënte en effectieve uitvoering van de dienstverlening binnen de beschikbare budgetten. Hierbij geldt dat de deelnemende gemeenten, inclusief Geldrop-Mierlo, gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor eventuele financiële tekorten. Dit onderstreept het belang van voortdurende monitoring en bijsturing om de financiële stabiliteit van Senzer te waarborgen en tijdig te kunnen anticiperen indien nodig.

Afbreukrisico van geen deelname
Als de gemeente Geldrop-Mierlo zich terugtrekt uit de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Senzer, zou dit aanzienlijke gevolgen hebben. Ten eerste zou Geldrop-Mierlo zelf verantwoordelijk worden voor de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante taken, wat betekent dat ze eigen voorzieningen en personeel moeten opzetten of contracteren om deze taken uit te voeren. Dit kan leiden tot hogere kosten en complexiteit voor de gemeente.
Daarnaast kan een terugtrekking ook juridische en bestuurlijke complicaties met zich meebrengen, aangezien de voorwaarden voor uittreding en de verdeling van eigendommen en verplichtingen moeten worden vastgelegd en uitgevoerd volgens de bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling. De gemeente zou moeten onderhandelen over de voorwaarden van de terugtrekking en mogelijke compensaties voor Senzer of de overige gemeenten.
Kortom, het terugtrekken uit de GR Senzer zou een ingrijpende beslissing zijn met zowel financiële als operationele consequenties.

Alternatieven voor geen deelname
Alternatief is om zelf geheel of gedeeltelijk (bijvoorbeeld in samenwerking met Ergon) uitvoering geven aan de Participatiewet en aanverwante wet- en regelgeving.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Senzer is een samenwerkingsverband in de vorm van een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo.
Dagelijks Bestuur: Wethouder P.J. Looijmans vertegenwoordigt de gemeente Geldrop-Mierlo.
Algemeen Bestuur: Wethouders P.J. Looijmans en F. Stravers vertegenwoordigen de gemeente Geldrop-Mierlo.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Elke vier jaar wordt het Meerjarenplan van de GR Senzer ter zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. Daarnaast wordt jaarlijks de meerjarenbegroting van Senzer besproken met de gemeenteraad en wordt de jaarrekening met de gemeenteraad gedeeld.

GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze inwoners betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2009 is door twee van de drie gemeenteraden besloten tot een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling die enkel nog zal bestaan uit gemeenten. De raad heeft in de vergadering van 17 december 2012 het college toestemming gegeven om een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Cure aan te gaan. Deze nieuwe regeling is per 01-01-2013 in werking getreden. Vanaf 01-01-2014 is de uitvoering via de oprichting van Cure B.V. overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Cure. Cure is daarom 100% overheidsgedomineerd. Vanaf die datum is een aantal taken (waaronder het vermarkten van afvalstoffen en het ketenbeheer) overgedragen van de gemeenten naar Cure. Cure onderzoekt met andere gemeenten de mogelijkheden om te komen tot nascheiding van het restafval. Randvoorwaarden daarbij zijn dat er sprake moet zijn van een bewezen techniek en dat er geen (financiële) risico's genomen worden.

Risico's
De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie).

Afbreukrisico van geen deelname
Wanneer we samenwerken met een andere afval inzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.

Alternatieven voor geen deelname
Overstappen op een andere Gemeenschappelijke Regeling of andere overheidsgedomineerde instelling die het volledige afvalbeheer verzorgt.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
In Cure participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.
Dagelijks bestuur: lid: wethouder H. v.d. Laar. Algemeen bestuur: leden: wethouder H. v.d. Laar en wethouder F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van Cure wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.

GR PlusTeam te Geldrop

Doel en openbaar belang
Het PlusTeam zorgt sinds 2015 met name voor de ondersteuning (jeugdzorg en Wmo) van multi-probleem huishoudens voor de gemeenten Geldrop-Mierlo en Waalre. Het PlusTeam is een uitvoeringsorganisatie. Het doel is het verbeteren van de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare inwoners met problemen op meerdere levensgebieden, en het creëren van een veilig en positief opvoed- en opgroeiklimaat voor kinderen en jeugdigen van de gemeenten.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Wij willen dat de inwoner centraal staat, en wij als gemeente de noodzakelijke ondersteuning kunnen leveren als de inwoner dit nodig heeft om te kunnen participeren in de samenleving. Met het PlusTeam houden we de benodigde expertise dichtbij, en wordt er gewerkt aan de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare inwoners. Tevens wordt er een bijdrage geleverd aan een veilig en positief opvoed- en opgroeiklimaat voor de kinderen en jeugdigen van de gemeenten.

Veranderingen en ontwikkelingen
Per 1 januari 2015 is de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) inwerking getreden. De gemeenten zijn hiermee verantwoordelijk geworden voor alle vormen van jeugdhulp en hebben een uitgebreidere verantwoordelijkheid met betrekking tot ondersteuning en begeleiding in het kader van de Wmo en Veiligheid.

In 2020 is het gezamenlijk programma van de ministeries van J&V en VWS en VNG Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming gestart. Het richt zich op de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, waarbij het kind en het gezin centraal komt te staan, en de organisaties rondom het gezin komen te staan. Landelijk zijn de voorbereidingen gestart voor een organisatie- en wetswijziging om de nieuwe werkwijze goed te kunnen uitvoeren. Vanuit de gemeente wordt een actieve en coördinerende rol gevraagd, en daarmee een actievere rol van onze lokale teams (CMD en PlusTeam).

In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld, een pakket aan maatregelen die de kwaliteit en betaalbaarheid van de Jeugdzorg moet gaan realiseren. Verschillende maatregelen binnen de Hervormingsagenda hebben invloed op het werk van de PlusTeam. Zowel inhoudelijk (bijvoorbeeld verminderen van administratie), als bedrijfsmatig (lokale teams moeten steviger worden en dichterbij de gemeenten worden georganiseerd). Hoe deze maatregelen precies effect hebben op het PlusTeam (en op de gemeente) wordt de komende tijd uitgezocht, zodat vervolgens deze maatregelen uitgevoerd kunnen worden.
De Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) heeft als doel om knelpunten weg te nemen die gemeenten en andere organisaties in het sociaal domein ervaren als zij persoonsgegevens uitwisselen bij het aanpakken van meervoudige problematiek. Het wetsvoorstel regelt een wettelijk kader, de juridische grondslagen van de benodigde verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens in de aanpak van meervoudige problematiek. Zo zorgt de WAMS ervoor dat de gemeente in staat wordt gesteld om de 4 wetten in samenhang uit te voeren.
De gemeente Geldrop-Mierlo onderzoekt in het najaar van 2024 gezamenlijk met de gemeente Waalre en het PlusTeam hoe de zorg voor multiprobleem gezinnen het beste georganiseerd kan worden met de bovenstaande ontwikkelingen in het achterhoofd. In 2025 geven we uitvoering aan het advies hoe de zorg voor multiprobleem gezinnen het beste georganiseerd kan worden.

Risico's
De totale Rijksbijdrage is een open eind financiering. De GR PlusTeam wordt daaruit betaald. Als er heel veel hulpvragen komen, zal het PlusTeam overvraagd worden en zal er (tijdelijk) meer inzet ingekocht moeten worden bij andere aanbieders.

Afbreukrisico van geen deelname
De kosten van zorg aan multi-probleem gezinnen zullen duurder zijn als deze opdracht bij derden wordt neergelegd.

Alternatieven voor geen deelname
De inkoop zal dan bij andere aanbieders ingekocht moeten worden of vanuit detachering zal inzet georganiseerd moeten worden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname van de gemeente Waalre en de gemeente Geldrop-Mierlo.

Naam	Functie	Algemeen Bestuur	Dagelijks Bestuur
K. Vortman	Wethouder	X	X
M. Sanders - d. Jonge	Wethouder	X	X
P. Looijmans	Wethouder	X	
S. v.d. Goor - Gelens	Wethouder	X	

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks voor wat betreft de meerjarenbegroting en jaarrekening. Incidenteel op vraag van de gemeenteraad of het college.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag

Doel en openbaar belang
De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.

Veranderingen en ontwikkelingen
Bij het herijken van de strategie is het doel van de BNG gelijk gebleven. In Kompas Naar Impact 2024-2026 wordt beschreven hoe de BNG maatschappelijk impact wil maken. De BNG wil concreet invloed hebben op de kwaliteit van leven in Nederland. De BNG wil de belangrijkste financier zijn van de publieke sector om Nederland socialer en duurzamer te maken.

Risico's
De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuldpapier heeft een credit rating AAA van Moody’s, en AA+ van Standard & Poor’s en AA+ van Fitch. Door deze topratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.

De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. De BNG streeft niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

De gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à € 2,50 zijnde in totaal € 75.465,-.

Afbreukrisico van geen deelname
N.v.t.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.
Als aandeelhouder: wethouder H. van de Laar.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

BV Breedband Regio Eindhoven te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het verwerven, exploiteren, doen beheren en het beschikbaar stellen van een glasvezelinfrastructuur in de regio Eindhoven voor bedrijven, organisaties en instellingen voor hun eigen gebruik of het beschikbaar stellen van capaciteit aan derden voor niet commerciële doeleinden.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De aanleg van een glasvezelinfrastructuur draagt bij aan de "verglazing" van Geldrop-Mierlo, waardoor communicatie en uitwisseling van gegevens via de digitale snelweg sneller en eenvoudiger wordt.

Veranderingen en ontwikkelingen
N.v.t.

Risico's
Het betreft een besloten vennootschap. De financiële positie is solide. Risico's zijn beperkt o.a. omdat de BV geen personeel in dienst heeft en onze gemeente voor nog geen half procent participeert in het maatschappelijk kapitaal. De werkzaamheden kunnen ook door commerciële, concurrerende partijen worden uitgevoerd, waardoor er altijd een risico blijft bestaan.
De gemeente Geldrop-Mierlo heeft 95.000 aandelen van € 1,- per stuk.

Afbreukrisico van geen deelname
Gelet op de hoogte van de participatie is het afbreukrisico bij geen deelname gering.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Via de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wethouder F. Stravers woont namens de gemeente Geldrop-Mierlo de algemene vergadering van aandeelhouders bij.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks bij de begroting en jaarrekening.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang
Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO) is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het gezamenlijke doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost door onder de regie van het ZVHBZO complexe problematiek aan te pakken om zo overlast, huiselijk geweld en criminaliteit te bestrijden. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het Zorg- en Veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het Zorg- en Veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het Zorg- en Veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De kracht van het Zorg- en Veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat en de Persoonsgerichte Aanpak. Daarnaast stimuleert en ondersteunt het Zorg- en Veiligheidshuis de gemeenten om in de toekomst gebruik te maken van het escalatiemodel in de zorg- en veiligheidsketen AVE (aanpak voorkoming escalaties) en dit lokaal te implementeren.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen. In 2016 is gestart met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen. In de loop van de jaren is de methodiek PGA op steeds meer doelgroepen toegepast, zoals m.b.t. personen die (dreigen te) radicaliseren, verwarde personen en slachtoffers mensenhandel. Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.

Risico's
Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.

Afbreukrisico van geen deelname
Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het Zorg- en Veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.

Alternatieven voor geen deelname
De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.

Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur.
Vanaf halverwege 2024 worden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door voorzitter burgemeester S. Otters-Bruijnen (Son & Breugel) en wethouder M. Sanders-de Jonge (Geldrop-Mierlo), namens de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang
Inkoopuitgaven maken een groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar inwoners, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen
Voor de diensten van BIZOB is per 1 januari 2019 BTW verschuldigd. Deze komt voor rekening van de gemeente.

Risico's
Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.

Afbreukrisico van geen deelname
De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.

Alternatieven voor geen deelname
In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het verzorgingsgebied van BIZOB is ingedeeld in vijf clusters, te weten: 1. BOV en De Kempen; 2. Dommelvallei+ en A2; 3. Peelgemeenten; 4. Noordoost; 5. Overig, aangesloten organisaties niet zijnde gemeenten.
BIZOB is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten. Vanuit elke aangesloten gemeente zit iemand in de Vergadering van Aangeslotenen. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. Vanuit de Dommelvallei+ en A2 zijn dat burgemeester P. Verhoeven van Heeze-Leende en wethouder A. van Holstein van Waalre.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen.

Doel en openbaar belang
De Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland (Regionaal Inlichtingen en Expertise Centrum) is een samenwerkingsverband voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit tussen de politie, het OM, de belastingdienst, FIOD Inspectie SZW, Douane, IND, Kmar en gemeenten. Om vorm te geven aan deze samenwerking is er een convenant afgesloten tussen deze convenantspartijen. Het doel van de samenwerking is het door middel van een bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit waarbij zoel individuele daders als criminele samenwerkingsverbanden worden aangepakt. Daarnaast worden ook bestuursrechtelijke en fiscale middelen ingezet om deze vormen van misdaad te bestrijden.
Het RIEC werkt voor alle gemeenten in de Provincies Brabant-Zeeland. De financiering van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland wordt door alle gemeenten middels een vaste bijdrage en een bijdrage per inwoner gefinancierd. Daarnaast dragen de Provincies bij en de politie.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De meerwaarde van een samenwerkingsverband zoals de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland is dat de kennis en kunde van de verschillende partijen in deze keten gebundeld wordt. Hiermee wordt de informatiepositie versterkt en kan men gebruik maken van de juiste interventies voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Op grond van het convenant kunnen gegevens en signalen met betrekking tot ondermijning worden uitgewisseld en verder verrijkt.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2020 is er een nieuw convenant ‘bondgenootschap van gemeentelijke en provinciale overheden tegen ondermijning in Brabant-Zeeland’ afgesloten. Dit convenant vormt een aanvulling op het eerdere convenant van het RIEC convenant ten behoeve van bestuurlijke en geïntegreerde aanpak georganiseerde criminaliteit, bestrijding handhavingsknelpunten en bevordering integriteitsbeoordelingen’ uit 2014. De samenwerking strekt zich daarmee uit over twee Provincies en integreerde de werkzaamheden van de Taskforce (integrale aanpak en innovatie) met die van de RIEC’s (informatiedeling en juridische ondersteuning).

Sinds 2019 is er een basisteam programmaleider actief voor basisteam Dommelstroom om o.a. gemeenten te helpen bij de aanpak van ondermijning. Ook is in 2020 gestart met het Dommelstroom Interventie Team (DIT) waarmee ook op het gebied van controle en handhaving meer ingezet kan gaan worden op de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Risico's
Alle gemeenten in het werkgebied van het RIEC Brabant-Zeeland zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiering hiervan. Zonder financiering kan de aanpak hiervan niet verder vormgegeven worden.

Afbreukrisico van geen deelname
Als de gemeente besluit geen financiering meer ter beschikking te stellen aan het RIEC dan is de gemeente individueel verantwoordelijk voor de aanpak van ondermijning. De aanpak van ondermijning is complex en er zijn vele spelers mee gemoeid. Juist de samenwerking en het feit dat er bij het RIEC expertise aanwezig is voor de aanpak van ondermijning heeft grote meerwaarde voor gemeenten. Het is dusdanig complex en groot dat dit als individuele gemeenten niet hanteerbaar is. Daarnaast is er m.n. in Brabant sprake van grootschalige ondermijnende criminaliteit o.a. op het gebied van drugshandel.

Alternatieven voor geen deelname
De gemeente is dan genoodzaakt zelf acties op te zetten en uit te voeren. Hiervoor zou zeer veel ambtelijke capaciteit nodig zijn op verschillende gebieden (juridisch, financieel, bestuursrechtelijk etc.). Daarnaast moeten er nieuwe convenanten en samenwerkingsverbanden worden opgericht om de samenwerking vorm te geven omdat men bij de aanpak van ondermijning samenwerkt met veel partijen waaronder het OM, de politie, de belastingdienst, FIOD etc. In de praktijk zou dit vele malen duurder zijn. Ook zou er minder kwaliteit geleverd kunnen worden omdat er minder specialistische capaciteit beschikbaar zou zijn.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
De gemeenten in werkgebied Oost Brabant (Driehoek Uden, Oss, Helmond, Eindhoven ’s-Hertogenbosch) werken samen binnen het RIEC Oost-Brabant. De taskforce RIEC en het convenant ‘bondgenootschap van gemeentelijke en provinciale overheden tegen ondermijning in Brabant-Zeeland’ heeft een werkgebied van de Provincies Brabant en Zeeland.
De gemeenten zijn vertegenwoordigd in het regionaal overleg Oost Brabant waarin over openbare orde en veiligheid wordt gesproken. Daarnaast is er de bestuurlijke regiegroep Oost Brabant. Uit elk basisteam neemt hieraan één Burgemeester deel. Burgemeester van Bree neemt als voorzitter van Driehoeksoverleg basisteam Dommelstroom deel aan de bestuurlijke regiegroep.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt bijgepraat door middel het actieplan ondermijning en het jaarverslag ondermijning Dommelstroom. Ook vindt er periodiek een themabijeenkomst plaats.

Overig

Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE)

Doel en openbaar belang
De negen deelnemende gemeenten binnen het SGE werken samen om het woon- en leefklimaat voor onze inwoners te versterken en om een bloeiende economie en goed vestigingsklimaat te bevorderen.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Het SGE is niet zozeer een verbonden partij, maar een samenwerkingsverband om gezamenlijk aan bovenlokale opgaven te werken op het vlak van wonen, economie en voorzieningen. We kijken bovendien overkoepelend naar hoe deze aandachtsvelden doorwerken in ruimtelijke vraagstukken. Gezamenlijk kunnen we meer realiseren dan alleen, op zo'n manier dat we daar allen lokaal baat bij hebben. Ook zorgen we door onze samenwerking ervoor dat we op een grotere schaal zaken organiseren die voor de inwoners en ondernemers van alle gemeenten bruikbaar zijn. Er wordt ingezet op complementariteit en het voorkomen van dubbelingen met de Metropoolregio Eindhoven.

Veranderingen en ontwikkelingen
Voor 2025 wordt een jaarprogramma uitgewerkt dat aansluit op de samenwerkingsagenda die in 2023 is vastgesteld. Naast deze inhoudelijke component, zal er ook worden gekeken naar hoe we meer synergie kunnen bereiken tussen de MRE en het SGE.

Risico's
De samenwerking is niet in een juridische constructie gegoten. Hierdoor blijven de raden hun bevoegdheden onverkort behouden. Dat betekent dat de negen afzonderlijke raden steeds een gelijkluidend besluit moeten nemen. Het is ook niet mogelijk om een deel van de agenda te accorderen.

Afbreukrisico van geen deelname
Niet deelnemen betekent dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit in het stedelijk gebied en niet profiteert van de afspraken die met andere partners zijn/worden gemaakt.

Alternatieven voor geen deelname
Voor samenwerking op bovenlokale opgaven die op subregionale schaal spelen kan Geldrop-Mierlo het beste aangesloten zijn op het SGE. Andere subregionale netwerken kennen net andere opgaven en hebben een ander niveau van organisatie.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Er is een Bestuurlijk Platform voor het uitzetten van de lijnen binnen de samenwerking en er zijn portefeuillehoudersoverleggen op de thema's. Hierin wordt wanneer nodig de besluitvorming door de raden voorbereid. De beslissingsbevoegdheid ligt bij de gemeentebesturen.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De gemeentelijke vertegenwoordigers in het bestuurlijk platform en de portefeuillehoudersoverleggen geven van tijd tot tijd in de gemeenteraad de stand van zaken aan. Daarnaast worden er vanuit het SGE jaarlijks twee conferenties georganiseerd, waarop de raadsleden hun input voor de agenda van de samenwerking kunnen leveren.

Netwerksamenwerking middelgrote gemeenten Brabant (M7) en landelijk (M50)

Doel en openbaar belang
Het doel van deze netwerksamenwerkingen is om beter in te kunnen spelen op opgaven die in de betrokken gemeenten spelen en om de belangen van middelgrote gemeenten te behartigen op provinciaal en landelijk niveau.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Door gezamenlijk op te trekken kan beter worden ingespeeld op vraagstukken, kunnen de belangen van middelgrote gemeenten goed worden behartigd bij provincie en het Rijk en kan kennis worden uitgewisseld.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2024 is een structureel contact met de provincie tot stand gekomen. Dit wordt bestendigd en verdiept.

Risico's
De effectiviteit van deelname aan deze netwerksamenwerking moet zich nog bewijzen. We evalueren dit en brengen eventuele verbeterpunten in de samenwerkingen in.

Afbreukrisico van geen deelname
De positie van Geldrop-Mierlo kan dan minder goed wordt versterkt.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Burgemeester Van Bree neemt binnen beide netwerksamenwerkingen deel in het burgemeestersoverleg. Portefeuillehouders vertegenwoordigen de gemeente bij diverse bijeenkomsten over specifieke onderwerpen.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks driemaal (begroting, bestuursrapportage, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Verbonden Partijen	Realisatie Eigen vermogen 2023	Realisatie Vreemd vermogen 2023	Realisatie Resultaat 2023	Prognose Eigen vermogen 2025	Prognose Vreemd vermogen 2025	Prognose Resultaat 2025	Bijdrage 2024	Bijdrage 2025
Gemeenschappelijke regeling								
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	13.902.613	21.146.523	833.753	11.984.208	14.503.432	0	587.222	659.755
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	2.480.854	7.805.774	532.056	1.981.541	7.393.162	0	501.869	519.576
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	3.261.747	29.828.652	1.010.542	4.049.062	38.548.567	0	2.344.275	2.460.533
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuidoost (GGD)	6.980.000	34.315.000	1.290.000	3.915.000	27.411.000	0	1.632.575	1.751.014
Dienst Dommelvallei	689.000	2.956.000	139.465	332.000	3.925.000	0	7.585.632	8.352.541
Senzer	24.861.000	19.760.000	3.624.000	0	0	0	17.595.007	17.408.243
Cure Afvalbeheer	0	40.798.092	280.657	onbekend	onbekend	0	3.982.000	4.477.000
Plusteam	30.000	342.000	0	0	0	0	1.960.167	2.316.608
Vennootschappen en coöperaties								
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	0	0	0	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend
Breedband Regio Eindhoven	0	0	0	onbekend	onbekend	onbekend	geen dividenduitkering	geen dividenduitkering
Stichtingen en verenigingen								
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	0	0	0	onbekend	onbekend	onbekend	13.595	14.343
Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)	1.302.202	1.973.315	943.507	onbekend	onbekend	onbekend	199.332	258.850
Taskforce-RIEC Brabant Zeeland	n.v.t.	n.v.t.	0	onbekend	onbekend	onbekend	0	onbekend

Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

Gezien het actuele weerstandsvermogen van het grondbedrijf is een actualisatie van de grondexploitaties in het kader van deze begroting niet nodig. Dit betekent dat deze toelichting zich beperkt tot actuele tabellen van de diverse reserves en voorzieningen en een algemene toelichting.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Groot Luchen
Voor een gebied aan de westzijde en een gebied aan de oostzijde van Groot Luchen zijn in september 2024 twee plannen ter vaststelling aan de raad aangeboden. Daarna zal bekeken worden wat de stedenbouwkundige invulling wordt van de gronden ten oosten van de Burgemeester Termeerstraat. Aangezien de gemeente de grond bij het gasstation heeft gekocht kan ook de planvoorbereiding beginnen om de Vlinderlaan te verlengen tot de Burgemeester Termeerstraat. Nu de gemeenteraad heeft besloten om de rotonde bij de Oudvensestraat te wijzigen in een Ovonde, zal een deel van die kosten en een deel van de extra hoofdontsluiting ten laste van deze grondexploitatie komen. Verder is het voornemen om aan de oostzijde van de Burgemeester Termeerstraat meer sociale woningbouw te realiseren. Deze beide ontwikkelingen leiden tot meer kosten en minder opbrengsten voor de grondexploitatie. Dat betekent dat de begrote winst bij de jaarrekening van 2024 naar beneden bijgesteld zal worden en dat zal waarschijnlijk leiden tot een onttrekking van de eerder genomen winstneming. Dat zal ook effect hebben op het weerstandsvermogen.

Toelichting overige exploitaties Mierlo
Het bestemmingsplan voor de kavels Loeswijk is vastgesteld en onherroepelijk geworden. Dat betekent dat de verkoop van de drie gemeentelijke kavels opgestart kan worden.
Voor de school aan de Bisschop van Mierlostraat is inmiddels duidelijk dat deze niet meer elders gehuisvest zal worden. Dat betekent dat deze grondexploitatie in het kader van de jaarrekening van 2024 beëindigd zal worden. In de begroting van 2025 moet dan rekening worden gehouden met de afschrijvingen en rentelasten. Die komen dan namelijk weer ten laste van de algemene dienst. De kosten in de periode van de grondexploitatie komen ten laste van de reserve grondexploitatie.

Toelichting grondexploitaties woningbouw Geldrop
Voor Centrum West wordt bekeken welk deel van het gebied binnen het huidige bestemmingsplan gerealiseerd kan worden. Voor dat gedeelte kan dan sneller met de bouw van woningen worden begonnen. Voor het plan Strabrecht loopt een bezwaar- en beroepsprocedure, waardoor de realisatie van de plannen vertraging oploopt. Voor Bogardeind lopen meerdere gesprekken over de aankoop van woningen. Het bestemmingsplan voor de Genoenhuizerweg is onherroepelijk zodat het bouwrijp maken kan worden voorbereid. Voor de Talingstraat wordt bekeken of de speeltuin verplaatst kan worden, waardoor het laatste deel van het woningbouwplan nog gerealiseerd kan worden.

Toelichting overige grondexploitaties Geldrop
Het project Rielsepark is afgesloten. Voor het perceel aan de Spaarpot wordt in 2025 bekeken op welke wijze de verkoop kan worden opgestart. Voor het perceel aan het Emopad worden eerst de ontwikkelingen m.b.t. de slachterij afgewacht. Daarna kan ook hierover een standpunt worden ingenomen. De grondexploitatie voor Linze zal in het kader van de jaarrekening van 2024 worden afgesloten. De oorspronkelijke boekwaarde van de grond zal weer als materieel vast actief geboekt worden, waardoor de rentelasten in 2025 weer ten laste van de algemene dienst komen, tenzij er woningen boven de nieuwe Van der Puttschool worden gebouwd.

Reserves en voorzieningen

a. Reserve grondexploitaties
De stand van de reserve grondexploitaties, na resultaatbestemming jaarrekening 2023, bedraagt € 13.504.374,-. Na aftrek van claims gaat het om een bedrag van € 8.048.475,-.
b. Reserve tussentijdse winstnemingen
De stand van deze reserve, na resultaatbestemming jaarrekening 2023, bedraagt € 1.480.358,-.

c. Voorziening grondexploitatie en voorziening afgesloten complexen
De contante waarde van alle geraamde verliezen van de verlieslatende exploitaties bedraagt € 6.293.025,-. De benodigde voorziening voor de afronding van afgesloten plannen bedraagt € 269.950,-.

a. Reserve grondexploitaties
De belangrijkste claim op de Reserve grondexploitaties heeft betrekking op de woningbouwimpuls. Hierop is een correctie gemaakt voor het project Bogardeind, omdat er voor dit project een verliesvoorziening is getroffen, die op termijn voor een deel kan worden gedekt uit de cofinanciering van de woningbouwimpuls. Daarnaast is er een claim voor de fondsafdrachten die nog ten laste van de lopende grondexploitaties moet worden gebracht.

Verloop Reserve Grondexploitaties	
Saldo 31 december 2023	**13.338.689**
Bij: resultaat grondbedrijf 2023	30.877
Bij: saldo fonds bovenwijks Voorzieningen na resultaatbestemming 2023/ terugstorting deel van de voorfinanciering kapitaallasten	153.180
Af: extra storting in verliesvoorziening Spoorzone/ Jonkvrouw	-18.372
Saldo na resultaatbestemming 2023	**13.504.374**
Af: Claim stortingen reserves kostenverhaal (storting reserves 2024 - 2029)	-2.272.159
Af: Claim t.b.v. cofinanciering Woningbouwimpuls	-4.221.492
Af: Claim t.b.v. Bogardeind via claim woningbouwimpuls	1.562.752
Af: Claim ontsluitingsweg Linze	-525.000
Saldo na resultaatbestemming 2023 en claims	**8.048.475**

b. Reserve tussentijdse winstnemingen
De fondsafdrachten van gemeentelijke projecten worden ten laste van deze Reserve gebracht. Daarnaast worden de tussentijdse resultaten van lopende projecten verwerkt via deze reserve. Er wordt naar gestreefd om met deze reserve de project specifieke risico's van de nog lopende grondexploitaties op te kunnen vangen.

Verloop Reserve Tussentijdse winstnemingen	
Saldo per 31 december 2023	**1.196.246**
Af: Resultaat tussentijdse winstneming 2023	482.755
Af: Stortingen in voorziening Bovenwijks o.b.v. verkopen 2023	-123.180
Af: Stortingen in Leefbaarheidsfonds o.b.v. verkopen 2023	-18.840
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Woongebieden o.b.v. verkopen 2023	-9.420
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen o.b.v. verkopen 2023	-21.590
Af: Stortingen in Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling o.b.v. verkopen 2023	-25.613
Saldo na resultaatbestemming 2023	**1.480.358**

Verliesvoorziening

De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad 'Bouwgronden In Exploitatie'. Er zijn vier lopende projecten met een verwacht verlies en dat zijn Bogardeind, Emopad, Linze en Bisschop van Mierlostraat.

Verliesvoorziening lopende grondexploitaties 1 januari 2024	
Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:	
Emopad	51.173
Bogardeind	6.059.493
Linze	137.973
Bisschop van Mierlostraat	44.386
Totaal benodigd	**6.293.025**

Voorziening afgesloten complexen

Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Voorziening afgesloten complexen 31 december 2023	
Barrier	9.950
De Waag	200.000
Rielsepark	60.000
Totaal benodigd per 1 januari 2024	**269.950**

Beide voorzieningen worden in het kader van de jaarrekening 2024 geactualiseerd.

Weerstandsvermogen

In het kader van de jaarrekening 2023 is de risicoanalyse voor het grondbedrijf geactualiseerd. Op basis van die analyse is de totaal benodigde weerstandscapaciteit berekend op € 8.719.905,-. Er is daarbij gekeken naar de risico's voor zowel de lopende grondexploitaties als de risico's voor de projecten van de woningbouwimpuls. Het totaal van de Reserve grondexploitaties en de reserve tussentijdse winstneming bedraagt bijna € 9.528.832,-. Dat betekent een weerstandsvermogen van 109%. Op basis van het in december 2023 vastgestelde Programma Grondbeleid en kostenverhaal betekent dit dat sprake is van de code groen en dat de aankoopbevoegdheid van het college € 5,0 miljoen bedraagt.

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn, zullen in het kader van de jaarrekening van 2024 weer geactualiseerd worden. Voor het laatste meerjarenperspectief wordt verwezen naar de jaarrekening 2023.

Woningbouwimpuls

De toelichting op de projecten in het kader van de woningbouwimpuls heeft plaatsgevonden in het kader van de jaarrekening van 2023. De beleidsmatige toelichting is elders in de begroting weergegeven. Voor de cofinanciering geldt dan de volgende actuele financiële dekking:

Actuele financiële dekking cofinanciering	
Besparing op bestaande kredieten	1.111.961
Leefbaarheidsfonds t.b.v. woningbouwimpuls	1.322.381
Herstructurering Woongebieden huidige claim t.b.v. Bogardeind	474.450
Claim Herstructurering Woongebieden	128.022
Ruimtelijke Ontwikkeling t.b.v. woningbouwimpuls	556.620
Verliesvoorziening Bogardeind	1.562.752
Claim Reserve grondexploitatie	2.658.741
Rentebijschrijving 2022	156.299
Rentebijschrijving 2023	159.425
Totaal	**8.130.651**

Materiële vaste activa

Voor locaties die in het verleden zijn gekocht maar waarvoor nog geen concrete plannen bestaan moet jaarlijks worden beoordeeld of ze moeten worden afgewaardeerd. Dat heeft in het kader van de jaarrekening van 2023 plaatsgevonden.

Geactiveerde plankosten

Jaarlijks moet beoordeeld worden of de geactiveerde plankosten gedekt kunnen worden uit de te ontvangen bijdrage van de initiatiefnemers. In het kader van de jaarrekening van 2023 heeft dit plaatsgevonden. Voor de geactiveerde plankosten van de Jonkvrouw is bij de jaarrekening 2023 de verliesvoorziening voor Spoorzone / Jonkvrouw verhoogd.

Overzicht fondsen oude nota kostenverhaal t/m 2023

Op 11 december 2023 is het Programma Grondbeleid en kostenverhaal vastgesteld. Ook na 1 januari 2024 zullen er nog stortingen in de oude reserves kostenverhaal plaatsvinden op basis van overeenkomsten die voor die datum zijn gesloten. Hieronder wordt weergegeven wat het actuele saldo van de diverse reserves is per 1-1-2024, wat het saldo van bestaande claims is en welke ruimte er nog is voor nieuwe doeleinden en ambities die voldoen aan de criteria van de oude reserves.

Fondsen	Saldo na resultaatbestemming 2023	Claims	Ruimte
Bovenwijks Voorzieningen	€ 0	€ 0	-€ 1.124.057
Leefbaarheidsfonds	€ 177.883	€ 56.700	€ 121.183
Leefbaarheidsfonds WBI	€ 1.322.381	€ 1.322.381	€ 0
Herstructurering woongebieden	€ 56.160	€ 0	€ 56.160
Herstructurering woongebieden WBI	€ 128.022	€ 128.022	€ 0
Herstructurering Bedrijven	€ 67.394	€ 26.564	€ 40.830
Ruimtelijke ontwikkeling	€ 233.269	€ 0	€ 233.269
Ruimtelijke ontwikkeling WBI	€ 556.620	€ 556.620	€ 0

Het actuele tekort c.q. de resterende voorfinanciering voor Bovenwijkse Voorzieningen ten laste van de Reserve grondexploitaties bedraagt € 1.124.057,-. De komende jaren zal dit tekort moeten worden ingelopen door stortingen via de lopende gemeentelijke grondexploitaties en door projecten op grond van derden waarvoor anterieure overeenkomsten zijn of worden gesloten.

Wet open overheid

Stand van zaken
De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De Woo schrijft voor dat er in de jaarlijkse begroting aandacht moet worden besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo.

Contactpersonen Wet open overheid
De juridisch controller en twee juridisch adviseurs zijn aangewezen als contactpersonen als bedoeld in de Wet open overheid. De contactpersonen beantwoorden vragen en helpen bij het vinden van publieke informatie.

Openbaarmaking op verzoek
Op grond van artikel 4.1 van de Woo kan iedereen een verzoek om publieke informatie indienen bij een bestuursorgaan. Dit wordt ook wel passieve openbaarmaking genoemd. Verzoeken kunnen schriftelijk per post, digitaal via het formulier op de website of mondeling worden ingediend. Verzoeken om publieke informatie handelen we zoveel mogelijk in overleg met de indiener van het verzoek af. Het uitgangspunt is dat informatie openbaar wordt gemaakt, tenzij er sprake is van een van de uitzonderingsgronden van artikel 5.1 van de Woo of een van de beperkingen van artikel 5.2 van de Woo.

Openbaarmaking uit eigen beweging
De Woo verplicht tot het actief, uit eigen beweging, openbaar maken van documenten. Dit wordt ook wel actieve openbaarmaking genoemd. Deze verplichting heeft betrekking op elf categorieën van informatie die benoemd zijn in artikel 3.3 van de Woo. De actieve openbaarmaking wordt bij Koninklijk besluit gefaseerd ingevoerd.
De implementatie van de actieve openbaarmaking pakken we gezamenlijk op met Dienst Dommelvallei en de gemeenten Nuenen en Son en Breugel binnen het project Wet open overheid. Documenten worden openbaar gemaakt via de website https://open.geldrop-mierlo.nl/. Het aantal categorieën dat actief openbaar wordt gemaakt, gaan we in 2025 uitbreiden. Daarnaast zijn we aangesloten op de Woo-index, www.organisaties.overheid.nl/woo. Dit betreft een landelijke verwijsindex voor documenten van overheidsorganisaties.

Anonimiseringstool
Bij zowel passieve als actieve openbaarmaking moeten gegevens (met name persoonsgegevens) worden weggelakt. We maken daarvoor gebruik van een anonimiseringstool, waarmee persoonsgegevens automatisch worden weggelakt.

Verplichte beleidsindicatoren

Op de website www.waarstaatjegemeente.nl - ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals - vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals inwoners- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten.
Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl. Daarnaast is binnen onze gemeente hard gewerkt aan een sociale index, die cijfers/gegevens niet alleen gemeentebreed, maar ook per wijk inzichtelijk maakt.

Nr.	Programma(nr.)	Naam	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Eenheid
17.	1. De mens centraal	Absoluut verzuim	6,0	6,0	8,0	per 1.000 leerlingen
18.	1. De mens centraal	Relatief verzuim	9	9	8	per 1.000 leerlingen
19.	1. De mens centraal	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	2,2	2,1	2,2	% Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)
21.	1. De mens centraal	Banen	516,2	516	623,6	per 1.000 inwoners 15-64 jaar
22.	1. De mens centraal	Jongeren met delict voor rechter	1	1	1	% jongeren 12-21 jaar
23.	1. De mens centraal	% kinderen in uitkeringsgezin	4	5	4	% kinderen waarvan ouder(s)/verzorger(s) een bijstandsuitkering ontvangen
24.	1. De mens centraal	Netto arbeidsparticipatie	73,5	71,9	73,5	% werkzame beroepsbevolking tov (potentiële) beroepsbevolking
26.	1. De mens centraal	% werkloze jongeren	1	1	1	% werkloze jongeren 16-22 jaar
27.	1. De mens centraal	Bijstandsuitkeringen	242,0	254,7	242,1	aantal per 10.000 inwoners
28.	1. De mens centraal	Lopende re-integratievoorzieningen	84,0	88,0	83,7	per 10.000 inwoners 15-64 jaar
20.	1. De mens centraal	Niet-sporters	43,7	47,9	43,7	% bevolking 19 jaar eo dat niet minstens een keer per week aan sport doet
29.	1. De mens centraal	Jongeren met jeugdhulp	12,1	12,1	14,2	% van alle jongeren tot 18 jaar
30.	1. De mens centraal	Jongeren met jeugdreclassering	0,9	0,3	0,2	% jongeren 12-22 jaar tov alle jongeren 12-22 jaar
31.	1. De mens centraal	Jongeren met jeugdbescherming	0,3	0,9	0,9	% jongeren tot 18 jaar
32.	1. De mens centraal	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	630	630	640	per 10.000 inw.
36.	2. Sterke wijken	Nieuwbouw woningen	10,7	10,7	10,1	aantal per 1.000 woningen
37.	2. Sterke wijken	Demografische druk	77,5	77,5	78,1	% personen van 0-20 jaar en 65 jaar eo in verhouding tot personen van 20-64 jaar
6.	4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	Verwijzingen Halt	10	10	12	per 1.000 jongeren
8.	4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,7	1,4	0,7	aantal per 1.000 inwoners
9.	4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,0	4,1	3,0	aantal per 1.000 inwoners
10.	4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	0,9	1,2	0,9	aantal per 1.000 inwoners
11.	4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	5,3	5,0	5,3	aantal per 1.000 inwoners
14.	4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	Functiemenging	46,0	46,0	46,1	%
16.	4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	Vestigingen	153	153,0	173,4	per 1.000 inwoners 15-64 jaar
33.	4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	Huishoudelijk restafval	115	136	115	kg per inwoner
34.	4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	Hernieuwbare elektriciteit	6,3	6,4	16,9	%
1.	5. Organisatie	Formatie	5,99	5,9	6,15	fte per 1.000 inwoners

Nr.	Programma(nr.)	Naam	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Eenheid
2.	5. Organisatie	Bezetting	5,66	5,5	5,93	fte per 1.000 inwoners
3.	5. Organisatie	Apparaatskosten	765	822	923	kosten per inwoner in euro
4.	5. Organisatie	Externe inhuur	12,7	2,3	2,4	% van totale loonsom+totale kosten inhuur externen
5.	5. Organisatie	Overhead	12,1	12,0	12,2	% van totale lasten
35.	5. Organisatie	WOZ-waarde woningen	379	379	389	x 1.000 euro
38.	5. Organisatie	Woonlasten meerpersoonshuishouden	831	831	869	euro
39.	5. Organisatie	Woonlasten éénpersoonshuishouden	734	734	780	euro

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten met toelichting en de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

Overzicht van baten en lasten

Programma's

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. De mens centraal	**56.103**	**13.597**	**-42.506**	**54.318**	**13.596**	**-40.722**	**54.685**	**13.649**	**-41.036**	**55.551**	**13.649**	**-41.902**
Programma 2. Sterke wijken	**44.059**	**29.330**	**-14.729**	**32.705**	**18.097**	**-14.609**	**29.807**	**14.935**	**-14.871**	**30.566**	**15.667**	**-14.899**
Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	**24.202**	**14.111**	**-10.091**	**25.184**	**14.740**	**-10.444**	**25.746**	**15.237**	**-10.509**	**26.234**	**15.779**	**-10.455**
Programma 5. Organisatie	**5.968**	**1.830**	**-4.138**	**5.830**	**1.912**	**-3.918**	**5.781**	**1.963**	**-3.818**	**5.748**	**1.963**	**-3.786**
Totaal	**130.332**	**58.868**	**-71.464**	**118.037**	**48.344**	**-69.693**	**116.018**	**45.784**	**-70.234**	**118.099**	**47.058**	**-71.041**

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkering	**459**	**80.307**	**79.848**	**449**	**78.119**	**77.670**	**453**	**81.139**	**80.685**	**457**	**84.138**	**83.681**
Dividenden	**1**	**42**	**41**	**1**	**42**	**41**	**1**	**42**	**41**	**1**	**42**	**41**
Lokale heffingen	**658**	**7.775**	**7.117**	**662**	**8.062**	**7.400**	**666**	**8.397**	**7.731**	**670**	**8.716**	**8.046**
Overige algemene dekkingsmiddelen	**-2**	**0**	**2**	**-2**	**0**	**2**	**-2**	**0**	**2**	**-2**	**0**	**2**
Treasury	**269**	**188**	**-81**	**1.042**	**184**	**-858**	**1.368**	**179**	**-1.189**	**1.629**	**175**	**-1.453**
Totaal	**1.385**	**88.313**	**86.928**	**2.151**	**86.407**	**84.255**	**2.486**	**89.757**	**87.271**	**2.754**	**93.071**	**90.317**

Onvoorzien, overhead en Vpb

Bedragen x €1.000

Onvoorzien, overhead en Vpb	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien	**653**	**0**	**-653**	**653**	**0**	**-653**	**1.527**	**0**	**-1.527**	**4.462**	**0**	**-4.462**
Overhead	**15.657**	**628**	**-15.028**	**15.548**	**620**	**-14.928**	**15.637**	**620**	**-15.018**	**15.873**	**620**	**-15.254**
Vennootschapsbelasting	**38**	**0**	**-38**	**38**	**0**	**-38**	**38**	**0**	**-38**	**38**	**0**	**-38**
Totaal	**16.347**	**628**	**-15.719**	**16.239**	**620**	**-15.619**	**17.202**	**620**	**-16.582**	**20.373**	**620**	**-19.754**

Geraamd totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	**148.064**	**147.809**	**-255**	**136.427**	**135.371**	**-1.056**	**135.707**	**136.161**	**455**	**141.226**	**140.748**	**-477**
Totaal	**148.064**	**147.809**	**-255**	**136.427**	**135.371**	**-1.056**	**135.707**	**136.161**	**455**	**141.226**	**140.748**	**-477**

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen reserves

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties programma 1	**1.073**	**1.019**	**-55**	**1.094**	**1.041**	**-54**	**1.196**	**1.071**	**-125**	**1.728**	**1.644**	**-84**
Mutaties programma 2	**332**	**123**	**-209**	**338**	**63**	**-276**	**338**	**63**	**-276**	**338**	**13**	**-326**
Mutaties programma 4	**202**	**556**	**354**	**210**	**540**	**330**	**243**	**538**	**295**	**267**	**527**	**260**
Mutaties programma 5	**281**	**533**	**252**	**281**	**234**	**-47**	**281**	**223**	**-58**	**281**	**212**	**-69**
Totaal	**1.889**	**2.231**	**342**	**1.924**	**1.878**	**-46**	**2.059**	**1.895**	**-164**	**2.614**	**2.396**	**-218**

Geraamd resultaat

Bedragen x €1.000

Geraamd resultaat	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat	**149.953**	**150.040**	**87**	**138.351**	**137.248**	**-1.103**	**137.765**	**138.056**	**291**	**143.840**	**143.145**	**-696**
Resultaat	**149.953**	**150.040**	**87**	**138.351**	**137.248**	**-1.103**	**137.765**	**138.056**	**291**	**143.840**	**143.145**	**-696**

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. De mens centraal												
0.10 Mutaties reserves programma 1	**1.073**	**1.019**	**-55**	**1.094**	**1.041**	**-54**	**1.196**	**1.071**	**-125**	**1.728**	**1.644**	**-84**
4.2 Onderwijshuisvesting	**1.688**	**0**	**-1.688**	**1.720**	**0**	**-1.720**	**1.741**	**0**	**-1.741**	**2.194**	**0**	**-2.194**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**2.546**	**1.025**	**-1.521**	**2.545**	**1.025**	**-1.520**	**2.546**	**1.025**	**-1.521**	**2.530**	**1.025**	**-1.505**
6.3 Inkomensregelingen	**20.548**	**11.587**	**-8.961**	**20.538**	**11.586**	**-8.953**	**20.775**	**11.639**	**-9.136**	**20.917**	**11.639**	**-9.278**
6.4 WSW en beschut werk	**1.406**	**0**	**-1.406**	**1.358**	**0**	**-1.358**	**1.339**	**0**	**-1.339**	**1.339**	**0**	**-1.339**
6.5 Arbeidsparticipatie	**1.162**	**418**	**-744**	**1.248**	**418**	**-830**	**1.268**	**418**	**-850**	**1.268**	**418**	**-850**
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	**1.832**	**7**	**-1.825**	**1.851**	**7**	**-1.844**	**1.882**	**7**	**-1.875**	**1.890**	**7**	**-1.883**
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	**4.013**	**560**	**-3.453**	**3.955**	**560**	**-3.395**	**3.901**	**560**	**-3.340**	**3.781**	**560**	**-3.220**
6.712 Begeleiding (Wmo)	**3.159**	**0**	**-3.159**	**3.103**	**0**	**-3.103**	**3.150**	**0**	**-3.150**	**3.369**	**0**	**-3.369**
6.713 Dagbesteding (Wmo)	**964**	**0**	**-964**	**978**	**0**	**-978**	**993**	**0**	**-993**	**1.006**	**0**	**-1.006**
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	**153**	**0**	**-153**	**153**	**0**	**-153**	**153**	**0**	**-153**	**153**	**0**	**-153**
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	**91**	**0**	**-91**	**91**	**0**	**-91**	**91**	**0**	**-91**	**91**	**0**	**-91**
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	**9.363**	**0**	**-9.363**	**7.660**	**0**	**-7.660**	**7.610**	**0**	**-7.610**	**7.683**	**0**	**-7.683**
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	**91**	**0**	**-91**	**91**	**0**	**-91**	**91**	**0**	**-91**	**91**	**0**	**-91**
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	**91**	**0**	**-91**	**91**	**0**	**-91**	**91**	**0**	**-91**	**91**	**0**	**-91**
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	**4.569**	**0**	**-4.569**	**4.495**	**0**	**-4.495**	**4.566**	**0**	**-4.566**	**4.600**	**0**	**-4.600**

Omschrijving	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.361	0	-1.361	1.363	0	-1.363	1.383	0	-1.383	1.481	0	-1.481
6.791 PGB Wmo	592	0	-592	592	0	-592	593	0	-593	578	0	-578
6.792 PGB Jeugd	379	0	-379	379	0	-379	380	0	-380	394	0	-394
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	12	0	-12	12	0	-12	12	0	-12	12	0	-12
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	257	0	-257	257	0	-257	257	0	-257	257	0	-257
6.821 Jeugdbescherming	935	0	-935	934	0	-934	947	0	-947	912	0	-912
6.822 Jeugdreclassering	142	0	-142	144	0	-144	148	0	-148	148	0	-148
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	314	0	-314	314	0	-314	314	0	-314	314	0	-314
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	413	0	-413	422	0	-422	431	0	-431	431	0	-431
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	23	0	-23	22	0	-22	22	0	-22	22	0	-22
Totaal Programma 1. De mens centraal	57.177	14.616	-42.561	55.412	14.636	-40.776	55.881	14.720	-41.161	57.278	15.293	-41.985
Programma 2. Sterke wijken												
0.10 Mutaties reserves programma 2	332	123	-209	338	63	-276	338	63	-276	338	13	-326
5.1 Sportbeleid en activering	1.325	375	-949	1.286	338	-948	1.063	117	-947	1.062	117	-945
5.2 Sportaccommodaties	2.332	666	-1.666	2.403	666	-1.737	2.464	666	-1.798	2.449	666	-1.783
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.129	82	-4.047	4.132	79	-4.052	4.198	77	-4.121	4.263	77	-4.186
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.094	821	-4.274	5.046	849	-4.196	4.902	690	-4.212	4.899	690	-4.209
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.094	0	-1.094	1.088	0	-1.088	1.089	0	-1.089	1.089	0	-1.089
7.1 Volksgezondheid	2.094	226	-1.869	2.060	158	-1.902	1.941	0	-1.941	1.982	0	-1.982
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.614	583	-1.031	1.537	574	-963	1.537	574	-963	1.487	574	-912
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	25.201	25.204	3	14.080	14.080	1	11.453	11.454	1	12.178	12.178	1
8.3 Wonen en bouwen	1.177	1.374	197	1.074	1.351	276	1.159	1.358	198	1.159	1.365	206
Totaal Programma 2. Sterke wijken	44.391	29.452	-14.938	33.044	18.160	-14.884	30.145	14.998	-15.147	30.904	15.680	-15.225
Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo												
0.10 Mutaties reserves programma 4	202	556	354	210	540	330	243	538	295	267	527	260
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.847	212	-2.635	2.846	212	-2.634	2.846	212	-2.634	2.846	212	-2.634
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.543	8	-1.536	1.531	8	-1.523	1.532	8	-1.524	1.532	8	-1.524
2.1 Verkeer en vervoer	5.398	161	-5.237	6.033	161	-5.872	6.107	161	-5.946	6.071	161	-5.910
2.2 Parkeren	158	0	-158	158	0	-158	167	0	-167	147	0	-147
3.1 Economische ontwikkeling	639	37	-602	639	37	-602	636	37	-598	663	37	-626
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0
3.4 Economische promotie	508	822	314	515	1.020	505	519	1.045	527	525	1.045	520

Omschrijving	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**1.640**	**357**	**-1.283**	**1.638**	**357**	**-1.282**	**1.662**	**357**	**-1.305**	**1.681**	**357**	**-1.324**
5.4 Musea	**210**	**0**	**-210**	**194**	**0**	**-194**	**177**	**0**	**-177**	**179**	**0**	**-179**
5.5 Cultureel erfgoed	**277**	**20**	**-258**	**277**	**20**	**-258**	**277**	**20**	**-258**	**277**	**20**	**-258**
5.6 Media	**1.117**	**0**	**-1.117**	**1.117**	**0**	**-1.117**	**1.117**	**0**	**-1.117**	**1.117**	**0**	**-1.117**
7.2 Riolering	**2.113**	**4.274**	**2.161**	**2.299**	**4.481**	**2.182**	**2.519**	**4.699**	**2.180**	**2.783**	**4.975**	**2.192**
7.3 Afval	**5.699**	**7.463**	**1.764**	**5.922**	**7.701**	**1.779**	**6.163**	**7.958**	**1.795**	**6.407**	**8.224**	**1.817**
7.4 Milieubeheer	**2.047**	**754**	**-1.293**	**2.008**	**739**	**-1.269**	**2.021**	**738**	**-1.283**	**2.001**	**736**	**-1.264**
Totaal Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	**24.404**	**14.667**	**-9.738**	**25.394**	**15.280**	**-10.114**	**25.989**	**15.775**	**-10.214**	**26.501**	**16.306**	**-10.195**
Programma 5. Organisatie												
0.10 Mutaties reserves programma 5	**281**	**533**	**252**	**281**	**234**	**-47**	**281**	**223**	**-58**	**281**	**212**	**-69**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**87**	**0**	**-87**	**-1.103**	**0**	**1.103**	**291**	**0**	**-291**	**-696**	**0**	**696**
0.1 Bestuur	**3.057**	**155**	**-2.903**	**2.867**	**155**	**-2.712**	**2.792**	**155**	**-2.638**	**2.761**	**155**	**-2.606**
0.2 Burgerzaken	**1.901**	**770**	**-1.131**	**1.947**	**851**	**-1.096**	**1.977**	**903**	**-1.075**	**1.977**	**903**	**-1.075**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**1.003**	**460**	**-542**	**1.009**	**460**	**-548**	**1.005**	**460**	**-544**	**1.004**	**460**	**-543**
0.4 Overhead	**15.657**	**628**	**-15.028**	**15.548**	**620**	**-14.928**	**15.637**	**620**	**-15.018**	**15.873**	**620**	**-15.254**
0.5 Treasury	**270**	**231**	**-40**	**1.042**	**226**	**-816**	**1.369**	**222**	**-1.147**	**1.630**	**218**	**-1.412**
0.61 OZB woningen	**236**	**5.196**	**4.960**	**236**	**5.395**	**5.159**	**236**	**5.628**	**5.392**	**236**	**5.850**	**5.613**
0.62 OZB niet-woningen	**53**	**2.198**	**2.145**	**53**	**2.272**	**2.219**	**53**	**2.360**	**2.307**	**53**	**2.442**	**2.389**
0.63 Parkeerbelasting	**7**	**445**	**438**	**7**	**445**	**438**	**7**	**445**	**438**	**7**	**445**	**438**
0.64 Belastingen overig	**368**	**381**	**13**	**372**	**394**	**22**	**376**	**409**	**33**	**380**	**424**	**44**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**459**	**80.307**	**79.848**	**449**	**78.119**	**77.670**	**453**	**81.139**	**80.685**	**457**	**84.138**	**83.681**
0.8 Overige baten en lasten	**650**	**0**	**-650**	**650**	**0**	**-650**	**1.524**	**0**	**-1.524**	**4.460**	**0**	**-4.460**
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	**38**	**0**	**-38**	**38**	**0**	**-38**	**38**	**0**	**-38**	**38**	**0**	**-38**
Totaal Programma 5. Organisatie	**24.068**	**91.305**	**67.237**	**23.399**	**89.172**	**65.773**	**26.041**	**92.563**	**66.522**	**28.461**	**95.866**	**67.405**
Totaal	**150.040**	**150.040**	**0**	**137.248**	**137.248**	**0**	**138.056**	**138.056**	**0**	**143.145**	**143.145**	**0**

Toelichting overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bestaat uit drie onderdelen, namelijk de verschillen van de autonome ontwikkelingen per programma, het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten en het overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Verschillen per programma

Inleiding

De vergelijking tussen begroting 2025 oud en begroting 2025 nieuw is voor deze begroting niet aansluitbaar met de meerjarenbegroting 2024-2027. In de begroting 2024-2027 zijn er 6 programma's en in de begroting 2025-2028 zijn er 5 programma's. Hierdoor hebben er de nodige verschuivingen plaatsgevonden.

Programma 1: De mens centraal

1.	Bedrag
Begroting 2025 nieuw	-42.561
Begroting 2025 oud	-36.018
Verklaring van het verschil	**-6.543**
Autonome ontwikkelingen	-6.869
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	326
Totaal	**-6.543**

Programma 2: Sterke wijken

2.	Bedrag
Begroting 2025 nieuw	-14.938
Begroting 2025 oud	-14.533
Verklaring van het verschil	**-405**
Autonome ontwikkelingen	-858
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	453
Totaal	**-405**

Programma 3: Vitaal & groen buitengebied

3.	Bedrag
Begroting 2025 nieuw	-
Begroting 2025 oud	-
Verklaring van het verschil	**-**
Autonome ontwikkelingen	
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	
Totaal	**-**

Programma 4: Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

4.	Bedrag
Begroting 2025 nieuw	-9.738
Begroting 2025 oud	-10.128
Verklaring van het verschil	**390**
Autonome ontwikkelingen	-450
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	840
Totaal	**390**

Programma 5: Organisatie

5.	Bedrag
Begroting 2025 nieuw	67.237
Begroting 2025 oud	60.678
Verklaring van het verschil	**6.559**
Autonome ontwikkelingen	4.903
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	1.656
Totaal	**6.559**

Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

Als per jaarschijf van de meerjarenbegroting de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting duidelijk blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. Het overzicht van incidentele baten en lasten is hierbij een belangrijk overzicht. Het onderstaande overzicht gaat uit van het begrotingssaldo na verwerking van de financiële mutaties.

	2025 Baten	2025 Lasten	2026 Baten	2026 Lasten	2027 Baten	2027 Lasten	2028 Baten	2028 Lasten
Programma 1								
Tijdelijke urenuitbreiding i.v.m. crisis Oekraïne		54.270						
Programma 2								
Programma 3								
Opstellen plan voor duurzaam invasieve exoten bestrijden		15.000	15.000					
Programma 4								
Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling		60.000						
Programma 5								
Grondexploitatie	25.203.865	25.200.515	14.080.458	14.079.713	11.453.662	11.452.917	12.178.303	12.177.558
Implementatie Samenhangende Objecten Registratie	8.840	17.000						
Eenmalige korting op het gemeentefonds 2025	-1.268.350							
Subtotaal voor mutaties reserves	**23.944.355**	**25.346.785**	**14.095.458**	**14.079.713**	**11.453.662**	**11.452.917**	**12.178.303**	**12.177.558**
Mutaties reserves								
Programma 1								
Toevoeging reserve IHP	1.018.676	1.073.383	1.040.586	1.094.216	1.071.195	1.195.961	1.644.066	1.727.807
Onttrekking reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies	300.000							
Programma 2								
Storting reserve woningbouwimpuls		331.730		338.366		338.366		338.366
Onttrekking reserve opvang ontheemden Oekraïne	54.270							
Onttrekking reserve omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	110.000		50.000		50.000			
Programma 3								
Storting reserve recreatie en toerisme		110.000		110.000		110.000		131.252
Onttrekking reserve recreatie en toerisme	247.788		204.547		168.201		155.003	
Programma 4								
Programma 5								
Storting reserve regionale verkeersknelpunten		219.313		219.313		219.313		219.313
Onttrekking reserve regionale verkeersknelpunten	31.447		95.475		95.475		95.475	
Onttrekking reserve hondenbeleid	-12.375		-21.569		-32.274		-43.379	
Grondexploitatie storting reserve		62.000		62.000		62.000		62.000
Grondexploitatie onttrekking reserve	100.000		100.000		100.000		100.000	
Totaal mutaties reserves	**1.849.806**	**1.796.426**	**1.469.039**	**1.823.895**	**1.452.597**	**1.925.640**	**1.951.165**	**2.478.738**
Totaal	**25.794.161**	**27.143.211**	**15.564.497**	**15.903.608**	**12.906.259**	**13.378.557**	**14.129.468**	**14.656.296**
Incidenteel saldo Meerjarenbegroting 2025-2028		**-1.349.050**		**-339.111**		**-472.298**		**-526.828**
Saldo Meerjarenbegroting 2025-2028		87.217		-1.102.528		291.129		-695.652
Structureel saldo Meerjarenbegroting 2025-2028		**1.436.267**		**-763.417**		**763.427**		**-168.824**

Toelichting incidenteel:
De incidentele kosten zijn toegelicht, met uitzondering van de hierboven genoemde die betrekking hebben op reserves. Deze staan bij de toelichtingen op de reserves.

Tijdelijke urenuitbreiding i.v.m. crisis Oekraïne
Extra inzet i.v.m. de crisis Oekraïne.

Opstellen plan voor duurzaam invasieve exoten bestrijden
Extra middelen beschikbaar gesteld om een plan van aanpak te maken voor het duurzaam bestrijden van invasieve exoten.

Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling
Gaat om tijdelijke formatie in het kader van versnelde afhandeling van vergunningen in verband met de gewijzigde termijn van afdoening van 13 naar 8 weken door de Omgevingswet.

Grondexploitatie (B2024)
Zie paragraaf grondbeleid.

Implementatie Samenhangende Objecten Registratie
Het implementeren van de SOR beoogd de uniforme registratie van basisgegevens over fysieke objecten die zichtbaar zijn in het terrein, zoals gebouwen, wegen, water en bomen.

Eenmalige korting op het gemeentefonds 2025
In de meicirculaire is bepaald dat de nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten en provincies vanaf 2025 wordt ingesteld. Dit zorgt ervoor dat gemeenten in 2025 eenmalig minder algemene uitkering ontvangen dan was voorzien. Conform aanvulling begrotingscirculaire 2024 provincie mag deze lagere inkomst als incidenteel aangemerkt worden.

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

	2025		2026		2027		2028	
Omschrijving	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.
Dekkingsreserves								
Dekkingsreserve bouw vergaderaccommodatie	0	60.114	0	60.114	0	60.114	0	60.114
Dekkingsreserve nutsvoorzieningen centrum Mierlo	0	6.507	0	6.507	0	6.507	0	6.507
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat	0	22.850	0	22.850	0	22.850	0	22.850
Dekkingsreserve Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus	0	24.338	0	24.338	0	24.338	0	24.338
Dekkingsreserve voorber onderzoek en kiosk	0	7.238	0	7.238	0	7.238	0	7.238
FBW Herinrichting Langstraat	0	8.288	0	8.288	0	8.288	0	8.288
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	0	10.144	0	10.144	0	10.144	0	10.144
FBW Herinrichting Heggestraat	0	3.160	0	3.160	0	3.160	0	3.160
FBW Rotonde centrum Geldrop	0	3.628	0	3.628	0	3.628	0	3.628
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	0	2.730	0	2.730	0	2.730	0	2.730
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	0	814	0	814	0	814	0	814
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	0	0	0	8.160	0	8.160	0	8.160
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	0	0	0	9.270	0	9.270	0	9.270
FBW Parkeerverwijssysteem	0	552	0	552	0	552	0	552
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	0	6.951	0	6.951	0	6.951	0	6.951
FBW Herinr. Bogardeind (ijsalon/Beukelaar)	0	7.246	0	7.246	0	7.246	0	7.246
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	0	988	0	988	0	988	0	988
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	0	10.255	0	10.255	0	10.255	0	10.255
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	0	5.755	0	5.755	0	5.755	0	5.755
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	0	3.021	0	3.021	0	3.021	0	3.021
FBW Beleefpad Katoenpad	0	615	0	615	0	615	0	615
FBW Kasteelseloop en Molenheide	0	594	0	594	0	594	0	594
FBW Herinrichting Stationsomgeving	0	2.237	0	2.237	0	2.237	0	2.237

	2025		2026		2027		2028	
Omschrijving	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	0	7.679	0	7.679	0	7.679	0	7.679
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	0	15.375	0	15.375	0	15.375	0	15.375
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	0	1.400	0	1.400	0	1.400	0	1.400
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	0	1.976	0	1.976	0	1.976	0	1.976
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	0	1.100	0	1.100	0	1.100	0	1.100
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	0	0	0	0	0	1.000	0	1.000
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	0	2.500	0	2.500	0	2.500	0	2.500
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	0	2.065	0	2.065	0	2.065	0	2.065
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	0	23.047	0	23.047	0	23.047	0	23.047
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk.	0	0	0	2.150	0	2.150	0	2.150
Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen	0	1.085	0	1.085	0	1.085	0	1.085
FBW Santheuvel	0	10.803	0	10.803	0	10.803	0	10.803
Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan	0	12.752	0	12.752	0	12.752	0	12.752
Totaal	**0**	**267.807**	**0**	**287.387**	**0**	**288.387**	**0**	**288.387**

Voor een verdere toelichting op bovenstaande structurele mutaties verwijzen wij naar het overzicht reserves en voorzieningen met toelichting verderop in dit document.

Uiteenzetting van de financiële positie

Geprognosticeerde balans

Activa	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	12.587	13.532	12.750	11.875	11.875
Materiële vaste activa	131.807	143.969	147.917	165.570	165.570
Financiële vaste activa	9.346	9.153	8.961	8.776	8.630
Totaal Vaste activa	**153.740**	**166.654**	**169.629**	**186.221**	**186.075**
Vlottende activa					
Voorraden	19.062	3.390	4.223	7.000	-328
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	15.805	15.805	15.805	15.805	15.805
Liquide middelen	772	772	772	772	772
Overlopende activa	8.370	8.370	8.370	8.370	8.370
Totaal Vlottende activa	**44.009**	**28.337**	**29.170**	**31.947**	**24.619**
Totaal Activa	**197.749**	**194.990**	**198.798**	**218.168**	**210.695**

Passiva	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Vaste passiva					
Eigen vermogen	45.704	44.247	45.756	44.958	48.439
Voorzieningen	16.050	14.920	14.832	14.958	15.339
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	95.740	95.568	97.956	117.998	106.662
Totaal Vaste passiva	**157.495**	**154.735**	**158.543**	**177.914**	**170.440**
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	22.328	22.328	22.328	22.328	22.328
Overlopende passiva	17.927	17.927	17.927	17.927	17.927
Totaal Vlottende passiva	**40.255**	**40.255**	**40.255**	**40.255**	**40.255**
Totaal Passiva	**197.749**	**194.990**	**198.798**	**218.168**	**210.695**

EMU-saldo

In het BBV wordt voorgeschreven dat de ontwikkeling van het EMU-saldo moet worden opgenomen in de begroting en de jaarstukken. Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis (moment van levering) in een bepaalde periode. Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen.

Hieronder is de berekening van het EMU-saldo weergegeven (bedragen x € 1.000).

	Omschrijving	2024	2025	2026
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-345	**-255**	-1.056
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-17.752	**-13.107**	-3.167
3	Mutatie voorzieningen	-737	**-1.130**	-89
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	6.777	**15.673**	-833
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	**0**	0
	EMU-saldo	**-12.057**	**1.181**	**-5.144**

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Conform het BBV moet een overzicht van jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden opgenomen. In de tabel hieronder zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden salarissen en (rechten op) uitkeringen meegenomen.
Hierbij zijn de volgende vormen te onderscheiden:

- Beloningen tijdens het dienstverband: het salaris (inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering) van het personeel in dienst. Vanwege het ontbreken van een dienstverband zijn hierbij de raadsleden niet meegenomen.
- Uitkeringen bij ontslag: afkoopsommen.
- Pensioentoezeggingen: (wethouders-)pensioenen, wachtgeld en (verzekerings)premies.
- Afvloeiingsregelingen: non-actieven en tijdelijke loondoorbetaling.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Beloningen tijdens het dienstverband	25.167	24.952	24.958	24.972
Uitkeringen bij ontslag				
Pensioentoezeggingen	465	392	345	345
Afvloeiingsregelingen				
Totaal	**25.632**	**25.344**	**25.303**	**25.317**

Overzicht van investeringen

Toelichting
Dit overzicht beperkt zich voor deze begroting tot de kredieten doordat er geen nieuw beleid is.

De gehanteerde afkortingen staan voor:

- Kolom "Invest." = investeringen (hieruit ontstaan jaarlijkse kapitaallasten);
- Kolom "Grex" = % ten laste van de Fondsen Grondexploitaties (Nota Kostenverhaal);
- expl. = exploitatie (jaarlijkse lasten of baten; geen investeringen);
- expl. R&T = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Recreatie & Toerisme;
- GRP = Gemeentelijk Rioleringsplan, kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Riolering;
- Afval = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Afval;
- Ant. Ovk = kosten worden gedekt uit plankostenvergoedingen

In kolom "R" staat een "X" indien over dit onderdeel uit het overzicht van investeringen een apart raadsvoorstel volgt dat wordt besproken in de commissie en wordt vastgesteld in de raad. Dit onderdeel krijgt een plaats op de bestuurlijke agenda. De middelen die voor deze onderdelen geraamd zijn worden wel alvast gereserveerd. De daadwerkelijke votering volgt via het raadsbesluit. Pas na dit besluit kunnen de gelden uitgegeven worden.

P	Activiteitenplan	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Totaal invest.	Grex	Lasten 2025	Lasten 2026	Lasten 2027	Lasten 2028	R
4	Reconstructie wegen buitengebied jaarschijf 2021	696.000	0	0	0	696.000	0%	0	34.800	34.522	34.243	
4	OVL Masten 2025 t/m 2028 (2028 = nieuw)	54.047	46.066	22.584	61.605	184.302	0%	0	1.892	3.490	4.256	
4	OVL Armaturen 2025 t/m 2028 (2028 = nieuw)	91.286	117.275	141.640	130.919	481.120	0%	0	5.477	12.469	20.792	
4	Wilheminastraat fase 2	15.000	324.000	0	0	339.000	0%	0	150	16.950	16.814	
4	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Rielsedijk	0	75.000	0	0	75.000	0%	0	0	3.750	3.720	
4	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Laan van Tolkien	0	120.000	0	0	120.000	0%	0	0	6.000	5.952	
4	Herinrichting Maluwe/Look Geldrop	0	0	0	395.000	395.000	0%	0	0	0	0	
4	Rotonde Brugstraat (voorbereidingskrediet)	35.000	0	0	0	35.000	0%	0	9.100	9.012	8.925	
4	Villagemarketing jaarschijf 2025 t/m 2028 (Verweven) (2028 = nieuw)	35.000	35.000	35.000	35.000	140.000	0%	0	7.350	14.630	21.840	
1	Pur Sang - Sloop- en bouwkosten	0	0	5.653.600	0	5.653.600	0%	0	0	0	197.876	X
1	Pur Sang - Tijdelijke huisvesting	0	500.000	0	0	500.000	0%	0	0	38.333	38.000	X
2	Verv hockeyveld 2 De Bronzenwei toplaag	410.000	0	0	0	410.000	0%	0	31.433	31.160	30.887	
2	Vervangingen speelvoorzieningen 2025 t/m 2028 (2028 = nieuw)	154.000	154.000	154.000	154.000	616.000	0%	0	11.806	23.510	35.111	
2	Reconstructie openbaar groen 2025 t/m 2028 (2028 = nieuw)	114.000	114.000	114.000	114.000	456.000	15%	0	6.840	13.623	20.349	
2	Realisatie groenstruct adhv klimaatkaarten 2025 t/m 2028 (2028 = nieuw)	150.000	300.000	300.000	300.000	1.050.000	0%	0	9.000	26.925	44.700	
2	Flora/faunapass en groene verb in wijken (vbkred)	0	15.000	0	0	15.000	15%	0	0	3.900	3.863	
2	Verst ecol verb Strabr Heide-Stiph bossen (vbkred)	15.000	0	0	0	15.000	0%	0	3.900	3.863	3.825	
2	Natuuropgaven Dommeldal uit de verf	0	0	400.000	0	400.000	15%	0	0	0	4.000	
2	Herinr De Plaetse, beschermd dorpsgezicht 't Broek	10.000	50.000	0	0	60.000	0%	0	100	3.600	3.570	
2	Omv landbouwgr naar natuur (rondom Molenheide)	15.000	200.000	0	0	215.000	15%	0	150	2.150	2.150	
2	Onderz en aanl nieuw ven zuidelijk deel Molenheide	5.000	150.000	0	0	155.000	15%	0	50	9.300	9.222	
2	Aanleg faunapassage Geldropseweg (vbkred)	10.000	50.000	0	0	60.000	15%	0	100	15.600	15.450	
2	Aanleg faunapassage Geldropseweg	0	0	350.000	0	350.000	15%	0	0	0	9.333	
2	Biodiversiteit jaarschijf 2025 t/m 2028	50.000	112.500	187.500	112.500	462.500	15%	0	2.500	8.125	17.500	
2	Klimaatadaptatie groen jaarschijf 2025 t/m 2028	100.000	100.000	100.000	100.000	400.000	15%	0	5.000	10.000	15.000	
2	Uitv kred maatwerkrapp verduurzamen gebouwen 2025 en 2026	150.000	150.000	0	0	300.000	0%	0	11.500	22.900	22.700	
4	Riolering Losweg 3	424.613	0	0	0	424.613	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering Look	0	0	0	48.092	48.092	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering Maluwe	0	0	0	95.042	95.042	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering Vesperstraat	0	159.401	0	0	159.401	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering vrijverval jaarschijf 2025 t/m 2028 (2028 = nieuw)	1.964.791	1.053.834	2.598.917	1.486.848	7.104.390	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering drukriolering jaarschijf 2025 t/m 2028 (2028 = nieuw)	121.042	121.042	121.042	166.008	529.134	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering electro-mechanisch jaarschijf 2027en 2028 (2028 = nieuw)	0	0	153.800	23.200	177.000	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	

P	Activiteitenplan	Invest. 2025	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Totaal invest.	Grex	Lasten 2025	Lasten 2026	Lasten 2027	Lasten 2028	R
4	Riolering overig jaarschijf 2025 t/m 2028 (2028 = nieuw)	1.291.198	1.113.459	1.649.729	871.712	4.926.098	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	bestrijding wateroverlast (extra) jaarschijf 2025 t/m 2028 (2028 = nieuw)	750.000	200.000	800.000	200.000	1.950.000	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering Wielewaal	0	0	0	245.796	245.796	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers 2025 t/m 2028	162.500	273.000	162.500	104.000	702.000	0%	Afval	Afval	Afval	Afval	
	Totaal					**29.945.088**		**0**	**141.148**	**313.812**	**590.078**	

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Bedragen x €1.000

Reserves	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029
Algemene reserve					
Algemene reserve	9.868	9.868	9.868	9.868	9.868
Algemene reserve grondexploitaties	12.941	12.903	12.865	12.827	12.789
Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	1.480	1.480	1.480	1.480	1.480
Totaal Algemene reserve	24.290	24.252	24.214	24.176	24.138
Bestemmingsreserves					
Reserve Personeel en organisatie	200	200	200	200	200
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	6.528	6.582	6.636	6.761	6.845
Reserve Participatie	0	0	0	0	0
Reserve Investering speeltuin De Viking	49	49	49	49	49
Reserve Hondenbeleid	88	100	122	154	197
Reserve recreatie en toerisme	410	272	178	119	96
Centrummanagement / Ondernemersinitiatieven	24	24	24	24	24
Reserve Leefbaarheidsfonds	192	192	192	192	192
Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	233	233	233	233	233
Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	100	100	100	100	100
Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	70	70	70	70	70
Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	67	67	67	67	67
Reserve Sociaal domein	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Reserve duurzaamheid	777	777	777	777	777
Reserve woningbouwimpuls	957	1.288	1.627	1.965	2.304
Reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	345	235	185	135	135
Reserve WBI herstructurering woongebieden	128	128	128	128	128
Reserve WBI leefbaarheidsfonds	1.322	1.322	1.322	1.322	1.322
Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling	557	557	557	557	557
Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies	365	65	65	65	65
Reserve opvang ontheemden Oekraine	1.762	1.708	1.708	1.708	1.708
Reserve regionale verkeersknelpunten	0	188	312	436	559
Totaal Bestemmingsreserves	16.174	16.159	16.552	17.063	17.628
Dekkingsreserves					
Dekkingsreserve Bouw vergaderaccommodatie	960	899	839	779	719
Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo	35	28	22	15	9
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat	331	308	285	263	240
Dekkingsreserve Dorpstr deel Rabo - t.h.v. Plus	462	437	413	389	364
Dekkingsrsrv voorber onderzoek en realisatie Kiosk	83	76	68	61	54
FBW Herinrichting Langstraat	117	109	100	92	84
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	214	203	193	183	173
FBW Herinrichting Heggestraat	61	58	54	51	48
FBW Rotonde centrum Geldrop	58	54	50	47	43
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	54	52	49	46	43
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	164	164	163	162	161
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	163	163	155	146	138
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	187	187	177	168	159
FBW Parkeerverwijssysteem	12	11	11	10	9
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	134	127	120	113	106
FBW Herinr. Bogardeind (ijssalon/Beukelaar)	90	83	76	69	61
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	11	10	9	8	7
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	128	118	108	98	87
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	82	77	71	65	59

Reserves	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	38	35	32	29	26
FBW Beleefpad Katoenpad	10	9	9	8	7
FBW Kasteelseloop en Molenheide	10	10	9	9	8
FBW Herinrichting Stationsomgeving	48	46	43	41	39
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	134	126	119	111	103
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	386	371	355	340	325
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	20	19	17	16	14
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	34	33	31	29	27
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	28	26	25	24	23
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	25	25	25	24	23
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	50	48	45	43	40
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	36	34	32	30	28
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	542	519	496	473	450
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk	56	56	54	52	49
Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen	12	11	10	8	7
FBW Santheuvel	207	196	185	175	164
Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan	171	158	145	133	120
Totaal Dekkingsreserves	5.152	4.884	4.597	4.308	4.020
Totaal reserves	45.616	45.295	45.362	45.547	45.786

Bedragen x €1.000

Voorzieningen	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029
Voorzieningen verpl, verliezen en risico's					
Pensioenvoorzieningen wethouders	2.959	2.843	2.727	2.612	2.496
Voorziening verlofsparen	482	592	702	812	922
Totaal Voorzieningen verpl, verliezen en risico's	3.442	3.436	3.430	3.424	3.418
Voorzieningen onderhoud en egalisatie					
Onderhoud wegen	1.374	1.280	1.130	980	830
Onderhoud gebouwen	950	971	1.875	2.779	3.683
Onderhoud brede school Coevering	195	218	240	263	286
Totaal Voorzieningen onderhoud en egalisatie	2.519	2.468	3.245	4.022	4.799
Voorzieningen door derden beklemde middelen					
Wonen	4.068	3.723	3.371	3.012	2.646
Egalisatie afvalstoffenheffing	19	79	243	526	912
Egalisatie rioleringen	5.381	4.592	3.920	3.352	2.941
Gemeentelijk groenfonds	9	9	9	9	9
Voorziening afgesloten complexen GB	270	270	270	270	270
Voorziening voorschoolse educatie	39	39	39	39	39
Egalisatievoorziening WIA	304	304	304	304	304
Totaal Voorzieningen door derden beklemde middelen	10.090	9.016	8.156	7.512	7.122
Totaal voorzieningen	16.050	14.920	14.832	14.958	15.339

Bedragen x €1.000

Staat van reserves en voorzieningen	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029
Reserves	45.616	45.295	45.362	45.547	45.786
Voorzieningen	16.050	14.920	14.832	14.958	15.339
Totaal reserves en voorzieningen	61.667	60.215	60.194	60.506	61.125

Toelichting op de reserves

Inleiding

In deze toelichting richten wij ons op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2025. Ook lichten wij toe waarvoor de reserves zijn bedoeld.

Reserves
De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves. Algemene reserves fungeren als buffer voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht. Dekkingsreserves zijn bedoeld ter dekking van afschrijvingskosten van bepaalde investeringen.

Algemene reserve

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
9.868	0	0	9.868

Deze reserve heeft als doel het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten of andere financiële tegenvallers. Daarnaast fungeert de reserve als algemeen weerstandsvermogen van de gemeente. Voor deze reserve is een minimum omvang met de Raad afgesproken van 10% van de structurele algemene uitkering uit het gemeentefonds afgerond naar boven op een veelvoud van € 500.000,-. Voor 2025 gaat het om een minimum van € 8.000.000,-. Hieraan voldoet de omvang van de reserve.

Algemene reserve grondexploitaties

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de benodigde capaciteit ten behoeve van met name marktrisico's.

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
12.941	62	100	12.903

Het doel van deze reserve is:

- Buffer voor conjuncturele risico's (zoals vertragingen in gronduitgifte, grondprijsaanpassingen door economische malaise, etc.);
- Buffer voor exploitatierisico's c.q. andere tegenvallers in de grondexploitatie;
- Dekkingsmiddel voor nieuwe verliesgevende herstructurering c.q. ruimte om tekorten op nieuwe plannen te financieren;
- Voeding van de voorziening Dekking Verliessaldi Grondbedrijf.

Voor prognoses wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.
De onttrekking en toevoeging van per saldo € 38.000,- betreft de dekking van te betalen Vennootschapsbelasting (gerelateerd aan grondexploitaties).

Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de nog lopende project specifieke risico's in de grondexploitatie.

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
1.480	0	0	1.480

Op basis van de nieuwe richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht om *eerder* tussentijdse winst te nemen voor plannen waarvoor een positief eindresultaat wordt verwacht en een deel van de opbrengsten en kosten al hebben plaatsgevonden. Aangezien deze exploitaties halfjaarlijks (in het kader van de Jaarrekening en Meerjarenbegroting) worden herzien, en dan weer blijkt of project specifieke risico's zijn opgetreden, kan het voorkomen dat het verwachte eindresultaat negatief bijgesteld moet worden. Gevolg kan zijn dat eerdere tussentijdse winsten weer gecorrigeerd moeten worden. We achten het daarom van belang om een onderscheid te maken tussen winsten die zeker gerealiseerd zijn (omdat exploitaties zijn afgesloten) en tijdelijke voorlopige winsten waar weer correcties op plaats kunnen vinden. Door deze werkwijze kan de Algemene reserve Grondexploitaties blijven dienen om marktrisico's en een eventuele nieuwe crisis op te kunnen vangen.

Reserve personeel en organisatie

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
200	0	0	200

Het doel van deze reserve is om onvoorziene problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering op te vangen.

Reserve onderwijshuisvesting/ integraal huisvestingsplan (IHP)

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
6.528	1.073	1.019	6.582

Het doel is de toekomstige huisvestingsplannen onderwijs realiseerbaar maken.
De toevoeging heeft betrekking op:

- Een dotatie in de reserve overeenkomstig het Integraal Huisvestingsplan (€ 1.073.383,-).

De onttrekking heeft betrekking op:

- De kapitaallasten van investeringen overeenkomstig het Integraal Huisvestingsplan (€ 1.018.676,-).

Reserve investeringen speeltuin De Viking

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
49	0	0	49

Het doel van deze reserve is het uitvoeren van investeringen en onderhoudswerkzaamheden aan speeltuin De Viking aan de hand van een door de stichting in te dienen investeringsplan.

Reserve hondenbeleid

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
88	0	-12	100

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Hondenbeleid om forse afwijkingen in de tarieven van de hondenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit hondenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van het hondenbeleid.
De negatieve onttrekking betreft een voordeel op de gesloten exploitatie Hondenbeleid in 2025 van € 12.375,-.

Reserve recreatie en toerisme

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
410	110	248	272

Voor 2025 zal voor het eerst in jaren een tariefsverhoging van de toeristenbelasting gaan plaatsvinden. Dit in overleg met onze logiesverstrekkers omdat met hen is afgesproken dat de opbrengsten uit de toeristenbelasting zoveel mogelijk gebruikt worden om deze sector te laten floreren. Recreatie en toerisme is tenslotte een speerpunt van Geldrop-Mierlo, maar de investeringskosten stijgen en dat heeft invloed op de reserve recreatie en toerisme. Terwijl deze reserve juist bedoeld is om de kosten en opbrengsten uit de exploitatie recreatie en toerisme te egaliseren.
Een groot gedeelte van de jaarlijkse uitgave van deze reserve gaat naar de stichting Villagemarketing. Zij dragen zorg voor de juiste positionering van Geldrop-Mierlo door een breed promotieprogramma. Andere uitgaven waar aan gedacht moet worden zijn evenementensubsidies, subsidies van recreatieve voorzieningen en nieuwe initiatieven. Om te kunnen blijven investeren dient de reserve in zoveel mogelijk in balans te blijven.

Reserve centrummanagement/ ondernemersinitiatieven

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
24	0	0	24

In deze reserve wordt het saldo gestort tussen de opbrengsten uit reclamebelasting en de werkelijke kosten uit het ondernemersfonds. Dit is vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst Centrummanagement Geldrop en de Uitvoeringsovereenkomst Centrum- en lintenmanagement Mierlo. Het verschil wordt na definitieve vaststelling van de subsidie ondernemersfonds, in het jaar na subsidieverlening, uitgekeerd of in rekening gebracht aan de centrummanagementorganisaties.

Fondsen grondexploitaties

Op 9 maart 2015 is de huidige nota kostenverhaal vastgesteld. Hier wordt een actuele situatie van deze fondsen beschreven. Stortingen op basis van verkopen in 2024 en facturatie op basis van afspraken uit getekende anterieure overeenkomsten zijn hieronder weergegeven voor zover die in 2025 ten gunste van de fondsen komen. Claims die er op rusten zijn hieronder eveneens weergegeven.

Reserve leefbaarheidsfonds

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor flankerend beleid t.b.v. de sociale doelgroep. In 2023 lopen initiatieven voor sociale woningbouw. Deze kunnen ondersteund worden met deze middelen. Bij de herijking van de nota kostenverhaal kan nader worden ingegaan op de wijze van ondersteuning. Daarbij kan tevens bekeken worden of dit beperkt met blijven tot de sociale doelgroep of dat deze ook ingezet zou moeten worden voor het (lage) middenhuur segment en woonvormen ter bevordering van het thuiswonen van zorgbehoevenden.
De toevoeging betreft verwachte afdrachten afkomstig uit gerealiseerde grondverkopen in de eigen grondexploitaties en uit gesloten anterieure overeenkomsten.

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
192	0	0	192

Reserve fonds investering ruimtelijke ordening

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de acht in de nota kostenverhaal genoemde doeleinden.
In het kader van dit fonds is er nog een aantal claims voor te verwachten. Het gaat daarbij om een bedrag voor het bereiken van duurzaamheidsdoelstellingen (paragraaf 4.2.6 van de nota kostenverhaal) en een bedrag voor het bereiken van doelstellingen voor overlastbeperking van solitaire bedrijfslocaties (paragraaf 4.2.7 van de nota kostenverhaal). Tenslotte lopen er nog een aantal initiatieven voor kunsttoepassingen in de openbare ruimte (paragraaf 4.2.5 van de nota kostenverhaal).

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
233	0	0	233

Reserve fonds bovenwijkse voorzieningen (nieuw)

Bijdragen in dit nieuwe fonds moeten worden aangewend voor de voorzieningen, zoals deze zijn beschreven in de op 9 maart 2015 vastgestelde uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie. Vooruitlopend op de herijking van de nota kostenverhaal heeft het college besloten om de afdrachten voor bovenwijkse voorzieningen te verhogen om het bovenstaande tekort op te kunnen lossen. Als na herijking van de nota kostenverhaal in het bijbehorende ruimtelijke document ook de nieuwe bovenwijkse voorzieningen zijn opgenomen dan zal de taakstelling en afdracht nog verder verhoogd moeten worden.
De toevoeging betreft verwachte afdrachten afkomstig uit gerealiseerde grondverkopen in de eigen grondexploitaties en uit gesloten anterieure overeenkomsten.

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
100	0	0	100

Reserve fonds herstructurering woongebieden

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van woningen, zoals bijvoorbeeld aan de oostzijde van het Bogardeind tussen de Beukelaar en de Laan der Vier Heemskinderen.
Eind 2019 moet duidelijk worden hoe groot de claim van het eerste project Bogardeind wordt. Het is echter al duidelijk dat het hier om bedragen gaat die het huidige saldo ver overschrijden. Als er ook nog andere opgaven hieruit gefinancierd moeten worden, zal het bedrag aan afdrachten per m2 aanzienlijke verhoogd moeten worden. Ter overbrugging tot de herijking van de nota kostenverhaal heeft het college inmiddels besloten om binnen de bandbreedte van de raad de afdracht te verhogen van € 2,50 naar € 7,50 per m2.

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
70	0	0	70

Reserve verevening bedrijfsomgevingen

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van bedrijventerreinen/bedrijfslocaties.
Indien dit bedrag ingezet dient te worden voor bijvoorbeeld de herstructurering van De Bleekvelden, dan is er een aanzienlijk hoger bedrag nodig. Ook ten behoeve van dit fonds heeft het college ter overbrugging tot de herijking van de nota kostenverhaal inmiddels besloten om binnen de bandbreedte van de raad de afdracht te verhogen naar € 7,50 per m2 mits de plannen economisch uitvoerbaar blijven.

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
67	0	0	67

Reserve Sociaal Domein

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
2.000	0	0	2.000

Deze reserve is eind 2023 gevormd als tijdelijke bestemmingsreserve Sociaal Domein ter hoogte van 2 miljoen euro, om de verwachte tekorten van de komende jaren te kunnen dekken. Het voorstel is om deze reserve volledig in te zetten in de 2e tussentijdse rapportage 2024 om de kosten in het sociaal domein te dekken.

Reserve duurzaamheid

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
777	0	0	777

Deze reserve is in 2021 gevormd in de 2e tussentijdse rapportage 2021. Het doel van deze reserve is om de van het rijk ontvangen klimaatmiddelen over meerdere jaren in te kunnen zetten voor het uitvoeren van ons duurzaamheidsbeleid. Met behulp van deze reserve bieden we meer continuïteit aan onze inwoners, doordat er meer zekerheid is dat projecten ook langere tijd door kunnen lopen. Daarnaast zetten we de reserve in om eventuele dekkingsrisico's op te vangen die ontstaan door de vele ontwikkelingen en onzekerheden binnen de duurzaamheidsopgave. Zo komen er regelmatige nieuwe taken bij (zoals het opstellen van een soortenmangementplan) of zijn vervolgkosten van opgaven nog onzeker (zoals bij het onderzoek naar een warmtenet in de Coevering).

Reserve kapitaalslasten woningbouwimpuls

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
957	332	0	1.288

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. In overleg met de audit-commissie is besloten om de besparing op de kredieten dan wel jaarlijkse kapitaallasten in een afzonderlijke reserve t storten. De financiële dekking daarvoor is reeds beschikbaar gesteld en het is nog te vroeg om te kunnen besluiten hoe hier de komende jaren mee omgegaan moet worden. Om die reden is besloten een afzonderlijke reserve in te stellen. In 2025 wordt € 331.730,- gestort voor de rente subsidie en cofinanciering WBI.

Reserve omgevingswet

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
345	0	110	235

Deze reserve is in 2021 gevormd om kosten voor de invoering van de omgevingswet te dekken. Inmiddels is de Omgevingswet van kracht, maar er is nog weinig ervaring en kennis over de benodigde budgetten. De reserve wordt ingezet als (gedeeltelijke) dekking voor uitgaven die betrekking hebben op de implementatie van de Omgevingswet, zoals voor het opstellen van het wettelijk verplichte gebiedsdekkende omgevingsplan en opstellen van omgevingsprogramma's.

Reserve WBI herstructurering woongebieden

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
128	0	0	128

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve WBI leefbaarheidsfonds

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
1.322	0	0	1.322

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
557	0	0	557

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
365	0	300	65

Deze reserve is in 2022 gevormd om te voorkomen dat - ondanks rijksbeleid en nu bestaande lokale regelingen - de inwoners van Geldrop-Mierlo onder de ondergrens van bestaansminimum komen. Daarom bieden we aan onze inwoners en maatschappelijke organisaties aanvullende steun bovenop landelijke regelingen. In 2025 wordt € 300.000,- onttrokken voor Hulp op Maat.

Reserve opvang ontheemden Oekraine

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
1.762	0	54	1.708

Deze reserve is bij de jaarrekening 2022 gevormd om in te zetten voor vluchtelingen in de breedste zin van het woord en deels voor opgelopen achterstanden door ambtelijke inzet op Oekraine in 2022, op andere beleidsterreinen, te compenseren.
De onttrekking is om kosten te dekken voor de beleidsmedewerker inclusie en toegankelijkheid zoals besloten in de meerjarenbegroting 2024-2027.

Reserve regionale verkeersknelpunten

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
0	219	31	188

Deze reserve wordt in 2025 gevormd voor regionale verkeersknelpunten. Er wordt in 2025 € 31.447,- onttrokken voor de bijdrage in regionale verkeersknelpunten.

Dekkingsreserves

Bouw nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
960	0	60	899

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de bouw van de nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2025 van €60.114,-.

Nutsvoorzieningen centrum Mierlo

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
35	0	7	28

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de nutsvoorzieningen centrum Mierlo.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2025 van € 6.507 ,-.

Dorpsstraat deel Rabobank-ter hoogte van de Plus supermarkt

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
462	0	24	437

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: Dorpsstraat deel Rabobank - ter hoogte van de Plus supermarkt.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2025 van € 24.338,-.

Onderzoek en realisatie kiosk Mierlo

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
83	0	7	76

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: voorbereiding onderzoek en realisatie kiosk Mierlo.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2025 van € 7.238,-.

Dekkingsreserves vanuit fonds bovenwijks

In het overzicht van reserves en voorzieningen staan de volgende dekkingsreserves opgenomen die zijn gevormd ten laste van het Fonds bovenwijkse voorzieningen. Indien er sprake is van een onttrekking dan betreft het de jaarlijkse afschrijvingslasten. Het gaat om de volgende dekkingsreserves:
- FBW Herinrichting Langstraat
- FBW Herinrichting Korte Kerkstraat / Bogardeind
- FBW Herinrichting Heggestraat
- FBW Rotonde centrum Geldrop
- FBW Parkeerterrein Weverijmuseum
- FBW Herinrichting parkeerterrein Markt
- FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent
- FBW Parkeerterrein Achter de Kerk
- FBW Parkeerverwijssysteem
- FBW Kruispunt Peijnenburgweg / Dommeldalseweg
- FBW Herinrichting Bogardeind (IJssalon / Beukelaar)
- FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)
- FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg
- FBW Aanpassing openbare ruimte brede school Coevering
- FBW Busbaan Gijzenrooiseweg
- FBW Beleefpad Katoenpad
- FBW Kasteelseloop en Molenheide
- FBW Herinrichting Stationsomgeving
- FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA
- FBW Herinrichting Eindhovenseweg busbaan Hooge Akker - gemeentegrens
- FBW Aanleg fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor
- FBW Busstrook zuidelijke rijbaan Laan der Vier Heemskinderen
- FBW Fiets- en voetpad tussen stationsplein / Beekweide
- FBW Aanleg fiets- en voetpad Bogardeind Topa-terrein
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Bogardeind
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Aragorn
- FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg
- By-pass rotonde Dommeldalseweg - Laan der Vier Heemskinderen
- FBW Santheuvel

Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
12	0	1	11

Deze dekkingsreserve is in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme voor € 15.000,-. De jaarlijkse kapitaallasten van de speelvoorzieningen Gulbergen worden uit deze reserve gedekt.

Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
171	0	13	158

De dekkingsreserve is in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme.
Een gedeelte van de jaarlijkse kapitaallasten van het speelruimtebeleidsplan wordt uit deze reserve gedekt.

Toelichting op de voorzieningen

Inleiding

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passief posten op de balans, die een inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum. Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten daarom gebaseerd zijn op een tijdige opbouw van de voorziening.

Pensioenen wethouders

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
2.959	110	226	2.843

Op basis van de Wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) zijn wij als gemeente zelf verantwoordelijk voor de pensioenen van onze (ex-)wethouders. Wij moeten dus zelf zorgen voor een eigen pensioenfonds. Dit houdt in dat wij de opgebouwde pensioenen over de periode dat de politieke ambtsdrager actief was alsmede over de wachtgeldperiode zelf uitbetalen en de daarmee samenhangende risico's zelf dragen. De hoogte van deze voorziening moet gelijk zijn aan de actuariële berekeningen die door een extern bureau voor ons (en alle andere gemeenten) gemaakt worden.

Voorziening verlofsparen

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
482	0	-110	592

Medewerkers hebben vanaf 2022 het recht om verlof te sparen conform cao. Vanuit het BBV moet hiervoor een voorziening gevormd worden. Jaarlijks wordt € 110.000,- gestort in deze voorziening.

Voorzieningen onderhoud/egalisatie

Voorziening groot onderhoud wegen

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
1.374	913	1.007	1.280

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan wegen en civiele kunstwerken (bruggen en tunnels) op basis van beleidsplannen, vastgesteld door de raad.
Op basis van een beleidsplan voor het onderhoud van wegen enerzijds en een beleidsplan voor onderhoud van civiele kunstwerken anderzijds vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats.
De toevoeging bestaat uit een storting voor onderhoud wegen en civiele kunstwerken.
Het beleidsplan wegen is in 2023 geactualiseerd. De toekomstige dotatie aan de voorziening bedraagt € 913.411. In de actualisatie is geen rekening gehouden met een kostenindexatie. De kosten van het wegenplan zijn opnieuw beoordeeld. De kosten voor materialen, grondstoffen en loonkosten zijn daadwerkelijk gestegen. Voorgesteld wordt om op basis van de materiele kosten index de storting en onttrekking eenmalig met 5% te verhogen. De nieuwe dotatie aan de voorziening bedraagt in 2025 € 1.007.193,-. Jaarlijks zal bij het opstellen van de begroting de opgenomen kosten opnieuw worden beoordeeld en indien nodig geïndexeerd.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
950	1.464	1.954	460

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad.

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat volgt uit het onderhoudssysteem O-prognose, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van gemeente Geldrop-Mierlo via deze onderhoudsvoorziening.

Voorziening onderhoud brede school Coevering

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
195	23	0	218

Met de schoolbesturen van De Regenboog en De Branding zijn afspraken gemaakt over de ruimteverdeling en het onderhoud binnen de Brede School Coevering. Het groot onderhoud van het totale gebouw wordt door de gemeente uitgevoerd. Sinds 2015 worden de gelden voor onderhoud rechtstreeks door het Rijk aan de schoolbesturen voldaan. De beide schoolbesturen dienen zodoende de jaarlijkse storting in de voorziening Groot onderhoud gebouwen voor deze school aan de gemeente te voldoen. De gemeente Geldrop-Mierlo heeft bij de 2e tussentijdse rapportage 2019 een aparte voorziening gevormd, afgesplitst van de grote voorziening, zodat de besturen via de gepubliceerde gemeentelijke jaarrekening jaarlijks inzicht hebben in het verloop van de gestorte gelden en de besteding hiervan.

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Wonen

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
4.068	0	345	3.723

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van diverse projecten in het belang van de volkshuisvesting. De voorziening is destijds gevormd uit de algemene reserve van het voormalig woonbedrijf en van het SRE ontvangen BLS-gelden (BLS = Besluit Locatie gebonden Subsidies). Het geld uit de voorziening moet verplicht worden aangewend in het belang van de volkshuisvesting.
Het saldo binnen deze voorziening wordt aangewend voor de bekostiging van Startersleningen en Duurzaamheidsleningen en de rentebijschrijving van de woningbouwimpuls.

Voorzieningen door derden beklemde middelen

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
19	38	-98	79

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Afval om forse afwijkingen in de tarieven van de afvalstoffenheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden ingezet voor de uitvoering van afvalinzameling en -verwerking.

Egalisatievoorziening rioleringen

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
5.381	0	789	4.592

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Riolering om forse afwijkingen in de tarieven van de rioolheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de rioolheffing worden ingezet voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van riolering.
Het in 2025 te onttrekken bedrag is bestemd voor toekomstige kosten op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De kostenprognose wordt jaarlijks geactualiseerd.

Voorziening Gemeentelijk groenfonds

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
9	0	0	9

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor kap kan herplant worden opgelegd. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren en wordt een financiële compensatieplicht opgelegd. Hetzelfde geldt bij de beschadiging of het verdwijnen van groenvakken. De middelen die in het groenfonds worden gestort, worden ingezet voor aanplant van nieuwe (niet geplande) houtopstanden. Daarnaast kunnen de middelen worden gebruikt voor het verbeteren van de kwaliteit van het groen bijvoorbeeld door groeiplaatsverbetering of door het aanbrengen van groen dat bijdraagt aan de biodiversiteit.

Voorziening afgesloten complexen grondbedrijf

Verliesvoorziening
De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad ‘Bouwgronden In Exploitatie’.

Voorziening afgesloten complexen
Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
270	0	0	270

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in 2016 besloten om een afzonderlijke voorziening voor afgesloten complexen aan te houden. Voor exploitaties die zijn afgesloten, omdat alle uitgeefbare gronden zijn verkocht, worden middelen gereserveerd om (een laatste deel van) het plangebied woonrijp te maken. Deze zijn in deze voorziening ondergebracht.
Op deze voorziening wordt geen rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Voorziening voorschoolse educatie

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
39	0	0	39

Deze voorziening is in 2018 gevormd ten behoeve van de ontwikkelrichting voorschoolse educatie. Stichting Peuterspeelzaalwerk Geldrop-Mierlo is per 1 maart 2018 ontbonden. Hierbij is afgesproken dat het batig saldo terug vloeit naar de gemeente Geldrop-Mierlo. Deze middelen zijn in 2019 vrijgegeven voor de ontwikkelrichting voorschoolse educatie.

Egalisatievoorziening WIA

Stand 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2025
304	0	0	304

Deze voorziening is gevormd voor het dekken van de WIA kosten voor drie medewerkers van de gemeente Geldrop-Mierlo.

Toelichting op de financiële uitgangspunten

Inleiding
In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting.

Indexen
Voor de begroting 2025 en verder zijn de volgende indexen gebruikt.

Indexcijfers MPB 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Loonkostenindex	4,40%	3,80%	4,80%	4,00%
Materiële kostenindex	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%
Gewogen kostenontwikkeling	3,30%	3,00%	3,50%	3,10%
5-jarig OVA-gemiddelde (jeugd en Wmo budgetten)	5,71%	5,71%	5,71%	5,71%

Rente
Vanaf 2017 schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor dat wij ieder jaar opnieuw moeten bepalen met welke rentepercentages wordt gerekend in de gemeentelijke begroting. De rente die aan taakvelden wordt doorbelast (= rente activa) wordt bepaald op basis van voorcalculatie. Het is een verplichting in het BBV om in de jaarrekening de werkelijke rentepercentages te bepalen op basis van nacalculatie. De (voorcalculatorische) percentages staan vermeld in de paragraaf Financiering.

Algemene uitkering
In meerjarenperspectief wordt door het Rijk rekening gehouden met een bepaalde groei van het areaal per maatstaf. Voor de berekening van de algemene uitkering in meerjarenperspectief wordt hierbij aangesloten.

Kostendekkende tarieven
Voor de tarieven van rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges wordt als uitgangspunt een kostendekkendheid van 100% gehanteerd.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)
Bij de berekening van de ramingen voor de OZB in meerjarenperspectief wordt aangesloten bij de toename of afname van de WOZ-waarden. De totale OZB-opbrengst neemt, naast de indexering, toe met de areaaluitbreiding gebaseerd op het woningbouwprogramma van onze gemeente en daarnaast stellen we voor om de OZB-opbrengst met € 288.000 te laten stijgen voor het doorbelasten van de extra middelen BSOB. Dit is in programma 5 in de financiële mutaties verder toegelicht.

Capaciteitsbegroting 2025
In het beleidsgedeelte van deze begroting is per programmagroep het capaciteitsbeeld per taakveld opgenomen. Bij het opstellen van deze overzichten zijn we uitgegaan van 1.400 productieve uren per fte. Het overige is naar rato (dus bijvoorbeeld: 0,5 fte = 700 productieve uren). Feestdagen, vakantie-uren, verzuim (5%) en indirect productie uren, zoals algemene personeelsbijeenkomsten en opleiding/studie, zijn hier al van afgehaald.